

www.okumayISEV.com

KELOĞLAN MASALLARI

DİJİTAL e-KÜTÜPHANE

isev.org.tr

DEV İLE KELOĞLAN

Evvel zaman içinde kalbur zaman içinde bir karı kocanın otuz dokuz tane çocukları varmış.

Son günlerde bir çocuk daha olmuş. Böylelikle çocuklarının sayısı kırk olmuş. Adamcağız kırk çocuğu meydana getirinceye kadar yaşı yetmiş bulmuş, işi de bitmiş.

Bir gün çocuklarını karşısına almış:

— Oğullarım, demiş, görüyorsunuz ya... Artık ben çok yaşlandım. Sizi bu yaşa kadar büyüttüm, şimdi de siz çalışın ve bana bakın!

Oğlanların birer orak vererek başka köylere yollamış. Bu çocuklar bir köyün girişine gelmişler, bakmışlar ki kocaman bir tarla var, nasıl olsa sahibi bunu biçtirecektir, bari parasını biz alalım, demişler ve tarladaki ekinleri biçmeğe başlamışlar.

Ekinlerin bir bölümünü biçmişler. Oysa tarlanın sahibi bir devmiş. Sonraki sabah dev, tarlasına gelmiş, ekinlerin biçildiğini görünce memnun olmuş:

— Ağalar, size yemek getireyim! Demiş.

Gitmiş, yemek getirmiş.

Akşam olunca:

— Burası soğuk olur... Haydi, buyurun, bizim eve... Demiş.

Ağalar razı gelmemişler:

— Biz burada, ekinlerin içinde yatarız, hiç üşümez, demişler.

Akşam olunca, dev bunları yemeye gelmiş. Ama ekinleri alt üst ettiği halde, kimseyi bulamamış, kızmış, gitmiş.

Sabah olunca yine tarlaya gelmiş, adamlara:

— Ağalar bu akşam nerede uyudunuz? Demiş.

Gece yemek getirmiştim, sizi bulamadım. Bu akşam yatacağınız yeri söyleyin de yemeğinizi oraya getireyim, demiş.

Onlar cevap olarak:

— Gece soğuktan üşüyünce şu tarlanın ucundaki çukurda yattık, bu gece de orada yatacağız, yemeğimizi oraya getir, demişler.

Öğle vakti olmuş. Dev evden yemek getirip gitmiş. İçlerinden en akıllı olan küçük:

— Ağalar, demiş, yemeklerin birazını akşama bırakalım. Gece dev bizi yine yemeye gelecektir.

Başka bir yere saklanır, bu yemekleri yeriz. Akşamüzeri tüm iş bitince bu sefer çukurda yatmayıp bir ağaca çıkmışlar.

Gece olmuş, karanlık basmış, el ayak çekildikten sonra dev gelmiş. Çukurun her yerini aradığı halde, kimseyi bulamamış. Yine kızarak, köpürerek evine gitmiş.

Ertesi sabah geldiği zaman, işlerin bittiğini görmüş, herkesin parasını vermiş. Yalnız, içlerinden birkaç tanesini götürerek yemek için en küçük çocuğun parasını üç buçuk kuruş eksik vermiş. Çocuk bir kurnazlık düşünmüş:

— Zararı yok amca... Ben üç buçuk kuruşumu istemem, demiş.

Devin evine gitmemiş.

Zamanın padişahı bir gün tellallar bağırtarak:

— Kim bu devin atını bana getirirse, ona birçok akçe vereceğim, demiş.

O zaman bu kırk kardeşin en ufağına da Keloğlan derlermiş.

Keloğlan saray'a giderek:

— Ben getiririm padişahım, demiş.

Padişah buna öfkelenmiş:

— Hadi, oradan kel! Sen nasıl getirebilirmişsin, diye, Keloğlan'ı azarlamış. Keloğlan yalvarmış:

— Padişahım, ben bu devin atını size getiririm, demiş. Yalnız, siz bana, “getir” diye emredin, ben de getireyim.

Padişah'ın razı gelmiş. Keloğlan da atı getirmek için devin evine gitmiş. Devin evine varmış, bakmış ortalıkta kimse yok. Atı çözmek istemiş. Fakat at bağırmağa, kişnemeğe başlamış. Keloğlan hemen samanların altına gizlenmiş.

Dev gelmiş, atına bağırarak:

— Sen her zaman kişnemezdin de şimdi neden böyle yapıyorsun, bağırıp duruyorsun, diye atı bir güzel döverek yukarıya çıkmış.

Dev yukarı gidince, Keloğlan atın ipini çözerek üstüne binmiş, doğruca padişaha gelmiş, atı teslim etmiş.

Padişah buna çok sevinmiş, Keloğlan'a mükâfatlar vermiş.

Padişah yine bir gün davul çaldırıp tellâl bağirtarak:

— Kim bana devin zilli yorganını getirirse, ona bin akçe vereceğim! Diye ilân etmiş.

Keloğlan, Saray'a gidip:

— Onu da ben getiririm padişahım, demiş.

Devin evine gitmiş.

Bir ipin ucuna çengel bağlamış, dama çıkmış, tavanı delmiş, ipi sar kıtarak yorgana takmış, yukarı çekmeğe başlamış. Dev uyanmış, yorganı karısının çektiğini zannetmiş;

— Ulan karı, yorganı çekme! Diye homurdanmış.

Karısı da yorganı kocasının çektiğini zannedermiş. Kocasına bağırmağa;

— Yorgam niye çekiyorsun, diye çıkışmağa başlamış. Bir hayli kavga da etmişler.

Devin akli başına gelmiş. Bu işi Keloğlan'ın yaptığını anlamış. Yorgana asılarak Keli odanın ortasına düşürmüş. Hemen bir torba bularak Keloğlan'ı içine koymuş, sabahleyin yemek için odalardan birine saklamış. Keloğlan torbayı bıçakla yırtarak dışarıya çıkmış.

Devin ela buzağısını ahırdan alarak torbanın içine koymuş, tavana asmış. Sabah olunca, dev gelmiş, torbaya dokunmuş. Buzağı bağırmağa başlamış. Dev birden bire şaşırılmış:

— Ulan Keloğlan, benim ela buzağım gibi nasıl bağırıyorsun? Demiş.

Keloğlan da saklandığı yerden kendini göstermeden:

— Halt etme! Benim üç buçuk kuruşumu ver diye seslenmiş.

Dev iyice şaşırılmış:

— Ortaya çık ta vereyim! Demiş.

Keloğlan meydana çıkmış, parayı almış. Dev ela buzağıyı torbadan alarak ahıra götürmüştü.

Bu sırada Keloğlan zilli yorgam aşırarak kaçmış, getirip padişah'a vermiş, bin akçeyi almış.

Bir gün padişah tekrar tellâllar bağırtmış.

— Kim bu devi bana ölü veya diri getirirse, ona her zamankinden daha çok mükâfat vereceğim! Diye ilân etmiş.

Keloğlan da paraların tadını aldığı için hemen bir kurnazlık düşünmüş:

Dört tarafı demirden bir kafes yaptırmış, kafesin içine de dört tane ölü adam koymuş. Bunları bir arabaya koyarak doğruca devin evinin önüne götürmüştü.

Devi çağırarak; arabadaki kafesi göstermiş:

— Sana yemek için bunları getirdim, al işte! Demiş.

Dev, dört adamı görünce, iştahı kabarmış. Hemen demir kafesin kapısından içeri dalmış.

Keloğlan kapının yanında duruyormuş.

KELOĞLAN MASALLARI

Dev içeriye girince, kapıyı hemen kilitleyivermiş. Doğru çarşıya gelmiş, bir ağacın yanında durmuş. Kafesi yere indirtmiş. Ağacın yanına bir değirmen taşı ile büyük ve kızgın bir demir parçası koymuş. Dev'in haberi olmadan kafesin kapısını açmış, ağacın üzerine çıkmış. Yukardan deve seslenmiş;

— Kafesin kapısını açtım, demiş, haydi buraya gel de beni ye! Dev'in gözleri yerinden oynayarak büyük bir hisşimla dışarı çıkmış.

— Nasıl çıktın ki oraya? Diye sormuş.

Keloğlan da

— Ağacın dibinde bir değirmen taşı var, onun üzerinde de bir demir var, ona bastım, zıplayarak yukarı çıktım. Sen de öyle yap! Diye dev'i kandırmış.

Azgın dev buna inanmış, Keloğlan'ın dediğini yapmış. Fakat kızgın demirden haşlanarak düşmüş, değirmen taşının altında kalarak ölmüş.

Keloğlan ağaçtan inmiş. Dev'in ölüsünü Padişah'a götürerek çok paralar almış. Yemiş, içmiş, muradına ermiş...

KELOĞLAN MASALLARI

KELOĞLAN'IN TOKMAĞI

Zamanın birinde bir Keloğlan varmış... Ailecek çiftçilikle meşgul olurlarmış. Nohut ekme mevsimi gelmiş.

Keloğlan anasına giderek:

— Ana, herkes nohudunu ekiyor; biz de ekelim, demiş.

Anası:

— Tamam, oğul, demiş.

Bunun üzerine Keloğlan:

— Ana el nohudunu ıslatarak ekiyor, biz de ıslatalım olmaz mı? Diye sormuş. Anası buna da razı gelmiş.

Keloğlan sonraki gün gelmiş:

— Ana, herkes nohudunu kavuruyor da ekiyor, biz de öyle ekelim, demiş.

Anası:

— Peki demiş, nohutları kavurmuş.

Torbalara doldurarak eşeğe yükletmiş.

Keloğlan, eşeği ve sapanı alarak yola çıkmış...

Tarlaya gelinceye kadar nohutları yemiş, bitirmiş. Sapanla tarlayı sürmüş, akşam olunca eve gelmiş. Anası sormuş:

— Oğul nohutları ektin mi?

Kel hiç bozuntuya vermeden:

— Ektim ana! Diye cevap vermiş.

Aradan belli bir zaman geçince Keloğlan ile anası tarlaya nohut yolmaya gitmişler. Kadın, tarlaya varınca bir de bakmış ki, ne nohut var, ne de bir şey... Keloğlan'a sormuş:

— Hani oğul, nohutlar nerede?

Keloğlan bir şeyden haberi yokmuş gibi:

— Ekmiştim ana... Çıkmamış, demiş.

Anası doğruca eve gitmiş. Keloğlan da tarlanın kenarındaki yola saparak ağlaya ağlaya yürümeğe başlamış. Karşısına bir dev çıkmış:

— Ne ağlıyorsun Keloğlan? Diye sormuş.

O da:

— Şu tarlaya nohut ekmiştim... Çıkmadı da ona ağlıyorum, diye cevap vermiş. Dev, Kel'in haline acımış, ona:

— Al şu eşeği "pisle eşeğim pisle", de! Zengin olacaksın, demiş. Keloğlan sevinmiş, devin söylediklerini yapmış:

— Pisle eşeğim, pisle! Demiş. Eşek yere altınları doldurmuş. Keloğlan altınları görünce, birdenbire şaşırılmış. Eşeği ve altınları alarak doğruca eve gitmiş.

Anasına:

— Ana, şu eşeği al, ben dışarı diyorum, sen:

"pisle eşeğim pisle" de, demiş, gitmiş.

Anası bir şey bilmediği için, oğlunun dediğini yapmış. Yerde altınları görünce, akli basından gitmiş, sevincinden deli gibi olmuş. O arada oğlu gelmiş, ikisi birden çok sevinmişler.

Evede odunları yokmuş. Keloğlan bir oduncu tutarak eşeği ona teslim etmiş:

— Sakın eşeğe "pisle" deme! Sonra ölür, demiş.

Baltayı da eline vererek önden göndermiş. Oduncu, Keloğlan'ın söylediğini merak etmiş ve "ne olursa olsun" diyerek, eşeğe:

— Pisle eşeğim, pisle! Demiş.

KELOĞLAN MASALLARI

Eşek tabii yere altınları doldurmuş. Oduncu bunları görünce, şaşkına dönmüş. Hemen başka bir eşek bulmuş, kestiği odunları ona yükleyerek Keloğlan'a götürmüş, odunlarla eşiği teslim etmiş.

Keloğlan, gene bir gün ahırda eşeğe:

— Pisle eşeğim, pisle! Demiş. Fakat hayvan altın yerine gerçekten pislemiş. Kel, hemen oduncunun yanına koşmuş:

— Sen benim eşeğimi değiştirmişsin, nerede ise şimdi bul getir, demiş.

Oduncu, Keloğlan'a kuvvetli bir tokat vurmuş. O da ağlaya ağlaya eve gelmiş.

Sabahleyin kalkmış, tarlanın kenarındaki yola giderek ağlamaya başlamış. Dev gene gelmiş:

— Neye ağlıyorsun Keloğlan? Diye sormuş, o da hiç düşünmeden:

— Tarlama nohut ekmiştim, çıkmadı, ona ağlıyorum, demiş. Bu sefer dev:

— Al şu mendili, "açıl mendilim, açıl" de! Diye tembihlemiş.

Keloğlan mendili alarak geriye dönmüş, yolda:

— Açıl mendilim, açıl! Demiş.

Mendilden çeşit çeşit yemekler saçılmış. Keloğlan yemekleri ve mendili toplayarak evine gitmiş. Annesine mendili vermiş:

— Ana ben sokağa gidiyorum, bu mendile: "açıl mendilim, açıl" de! Bak ne göreceksin, demiş.

Anası Keloğlan gittikten sonra:

— Açıl mendilim, açıl! Demiş. Ortaya yemekler saçılmış. Kadın, oğlu gelince, boynuna sarılmış:

— Oğlum, artık çalışmak istemez, her şeyimiz var, demiş.

Ertesi günü bütün komşuları, mahalleliyi yemeğe davet etmişler. Yemek yetişmemiş, Keloğlan:

— Açıl mendilim, açıl, deyince ortaya yemekler dolmuş. Herkes bol bol yemiş. Yalnız birisi gizlice mendili çalmış, onun yerine de başka bir mendil koymuş.

Misafirler gittikten birkaç gün sonra, Keloğlan mendili almış:

— Açıl mendil, açıl! Demiş.

Fakat mendil ne açılmış, ne de yemek saçılmış. Keloğlan komşulara giderek mendilini aramış. Herkes:

— Bizde mendil falan yok, diye cevap vermiş.

Zavallı Keloğlan, gene ağlamağa başlamış... Ağlaya ağlaya o yola gitmiş.

Karşısına gene dev çıkmış. Her zamanki gibi:

— Ne ağlıyorsun Keloğlan? Diye sormuş, Keloğlan'da:

— Şu tarlaya nohut ekmiştim, çıkmadı, diye cevap vermiş.

Dev bu sefer fena halde kızmış:

— Eşeği ne yaptın? Demiş. Kel:

— Çaldırdım, demiş.

— Mendili nereye koydun? Diye sormuş.

Keloğlan:

— Onu da çaldılar... Cevabını vermiş. Bunun üzerine dev, Keloğlan'a bir tokmak vererek:

— Bunu al, "dön tokmağım, dön!" de, diye tembih etmiş.

Keloğlan yolda giderken:

— Dön tokmağım, dön! Demiş. Tokmak, Keloğlan'ın kafasına adamakıllı vurmuş. Kel eve gelmiş. Aynı şeyi annesine de söylemiş. Kadıncağızın kafası hurdahaş olmuş. Derken, Keloğlan tokmağı almış, eşeğini çalan adama gitmiş:

— Benim eşeği ver, demiş.

Adam Keloğlan'a bir tokat daha vurmuş. Kel, buna çok kızmış, hemen:

KELOĞLAN MASALLARI

— Dön tokmağım dön! Demiş.

Tokmak başlamış adamın kafasına vurmağa... Adamın kafası kan içinde kalınca:

— Aman Keloğlan, yeter, al eşeğini! Demiş, eşeğini vermiş.

Keloğlan eşeği eve götürüp bırakmış. Sonra mendili alan adama gitmiş:

— Bana bak ağa, benim mendili ver! Demiş.

Bu adam da Kel'i kovmuş:

— Haydi, git oradan, ben senin mendilini filân almadım! Demiş.

Kel de:

— Dön tokmağım, dön! Demiş.

Tokmak adamın kafasını delik deşik etmiş. Zavallı ağa, neye uğradığını anlayamamış, şaşkın bir halde:

— Aman Keloğlan, yeter! Al mendilini! Demiş,

Kelin mendilini vermiş.

Keloğlan, mendili alınca eve gelmiş. Annesi çok sevinmiş. Yemişler, içmişler, zengin olmuşlar, muratlarına ermişler...

KELOĞLAN MASALLARI

ODUNCU KELOĞLAN

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, Keloğlan'la ve bir anası varmış. Keloğlan gündeliklerinden biriktirdiği para ile bir eşek almış.

Bir gün annesine bir tavuk kestirmiş, bazlama yaptırmış. Sabahleyin baltayı omuza, eşeğin ipini de eline almış, dağdan odun etmek için yola çıkmış.

Köye yarım saat mesafede bir değirmen varmış. Bu değirmene varmış, bir az dinlenmek için yatmış. Yatar yatmaz bir güzel uyumuş.

Kalktığında bir de bakmış ki, ikindi vakti olmuş, odun filan kesmeden eve gelmiş. Anası, eli boş geldiğini görünce:

— Oğul hani odun? Diye sormuş.

Keloğlan da:

— Anacığım, kestim biriktirdim, yarın getireceğim, demiş. Keloğlan, sonraki gün anasına gene bir tavuk kestirmiş, bazlama yaptırmış. Dağdan odun kesmek için yola çıkmış. Yoldaki dönmeyen değirmene uğramış, bir az dinlenmek için yatmış, ikindiüstü uyanmış, yine odun falan kesmeden eve dönmüş.

Anası sormuş:

— Oğul odun nerede? Demiş.

Keloğlan:

— Hazır ettim, yarın hepsini birden getireceğim, cevabını vermiş.

Üçüncü gün zorla anasına bir tavuk daha kestirmiş, bazlama yaptırmış, torbaya doldurarak dağın yolunu tutmuş. Değirmenin yanına geldiği zaman:

— Şeytan beni bastırma! Oduna gideceğim, diyerek yolun devam etmiş, ormana gelmiş.

Ormanda bir aslanla bir kaplan varmış. Bunlar üç senedir kavga ederlermiş.

Aslan oduncuya yaklaşarak:

— Keloğlan, elindeki baltayı birimizden birimize vur da öldür, bari birimiz ölürüz de sağ kalan rahat eder, demiş.

Keloğlan bunu kabul etmiş. Bir vuruşta kaplanı öldürmüştü.

Aslan buna çok memnun olmuş. Keloğlan'ı babasının yanına götürmüştü. Aslan babasının bir tanecik oğlu imiş. Aslanın babası, oğlunu kurtardığı için, Keloğlan'ı çok sevmiş, ona bir kutu vermiş;

— Açıl kutum, kapan kutum! Dediğin zaman içinden askerler çıkar, ne işin varsa onlara gördürürsün, demiş.

Keloğlan kutuyu almış, ormana dalmış. Bir ağacın dibine oturarak cebinden kutuyu çıkarmış:

— Açıl kutum, kapan kutum! Demiş.

Kutu açılarak içinden yüz adamlı kırk merkep çıkmış. Bu adamların bir kısmı odun kesmiş, bir kısmı sarmış, bir kısmı da merkeplere yükleyerek yola çıkarmış. Odunlar eve götürülmüş, adamlar kapının önüne yığılmışlar, ortadan kaybolmuşlar.

Keloğlan'ın annesi yiğınlarla odunu görünce, kıyameti koparmış:

— Oğul, bu kadar odunu ben ne yapayım?

Bunları al götür, ne yaparsan yap! Demiş.

Keloğlan, hemen cebinden kutuyu çıkarmış:

— Açıl kutum, kapan kutum! Demiş. Adamlar çıkarak odunların bir kısmıyla büyük bir kuru yapmışlar. Geri kalan odunlarla sabaha kadar birde saray çıkarmışlar. Bir gün Keloğlanlara bir kocakarı misafir

gelmiş. Gece herkes yattıktan sonra yukarı çıkmış, kutuyu almış, kaçmış. Keloğlan'ın Sarayı'nı yıktırması.

Zavallı Kel, sabahleyin kalkınca kendisini çayırların üzerinde bulmuş, ağlamağa başlamış. Bir kedisi ile bir köpeği varmış. Bunlar efendilerinin ağladığını görünce:

— Ağa sen ağlama; biz kutuyu bulur getiririz, demişler.

Kedi ile köpek, ikisi birden kocakarının evine gitmişler. Kedi bir fare bulmuş, sirkeye batırarak koca karının burnuna sürmüş. Kocakarı bundan korkmuş, kaçmış.

Bu sırada köpek de kutuyu çalmış, koşa koşa ağalarının yanına gelmişler.

Keloğlan kedi ile köpeğe kuzular kestirmiş, hediyeler vermiş. Tekrar saray yaptırarak misafir kabul etmeden yaşamaya başlamış, akıllı bir ağa olmuş...

KELOĞLAN MASALLARI

KELOĞLAN YEDİ KAT YERİN ALTINDA

Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde bir padişah'ın üç oğlu varmış. Sarayları'nın bahçesindeki ağacın elmalarını bir türlü toplayamazlarmış. Çünkü elmaları hep dev yermiş.

Bir gün, çocuklar, ellerine ok alıp ağacın dibinde dev beklemeye karar vermişler, ilk önce büyük kardeş okunu alarak ağacın dibine oturmuş, beklemeye başlamış. Bekleye bekleye usanmış. Biraz sonra da uyku bastırınca, dev her zamanki gibi gelerek elmaların bir kısmını yiyip gitmiş.

Bu sefer ağacın altında ortanca kardeş beklemeye başlamış. O da uyuya kalmaz mı? Sıra küçük kardeşe, Keloğlan'a gelmiş. Keloğlan uyumamak için küçük parmağının ucunu kesmiş. Canının acısından uyuyamamış. Fakat uyuyor gibi görünmek için yere uzanmış, horulda- mağa başlamış.

Dev yavaş yavaş gelmiş, bakmış ki, orada bir çocuk horul horul uyuyor. Ağaca yaklaşıp elmaları yemeğe başlamış. Tam o sırada Keloğlan yavaşca yerinden kalkıp bir ok atarak dev ayağından iyice yaralamış. Ayağı fena halde sakatlanan dev, çocuğa hiç bir şey yapmadan oradan uzaklaşmış, gidip bir kuyudan içeriye girmiş. Keloğlan koşarak kardeşlerine haber vermiş. Üçü birden kuyunun başına gelmişler. En büyük kardeş demiş ki:

— Kuşaklarımızı birbirine bağlayalım, beni kuyuya sarkıtın. Yandım, dersem, çekersiniz. Dondum, dersem, koyuverirsiniz.

Kuşakları bağladıktan sonra büyük kardeşi kuyuya sallandırmışlar.
Çok geçmeden:

— Yandım! Diye bağırmış. Yukarıya çekmişler. Bu sefer ortanca kardeş kuyuya sallanmış. Bir iki kulaç gittikten sonra, o da:

— Yandım! Diye bağırmış. Onu da yukarıya almışlar.

Sıra Keloğlan'a gelmiş. O demiş ki:

— Yandım, dersem de koyuverin, dondum dersem de koyuverin!
Sakin beni yukarıya çekmeyin...

Keloğlan'ı kuyuya sallandırmışlar. O:

— Yandım!

Dedikçe koyuvermişler.

Keloğlan inmiş, inmiş, sonunda kuyunun dibine varmış. Kuyuda su yokmuş. Ayağına bir şey takılmış, bakmış ki bir demir halka. Hemen onu kaldırmış. Önüne aydınlık, yeşillik, güzel bir yol çıkmış. Başlamış o yoldan yürümeğe... Yürüye yürüye bir köşkün önüne gelmiş. Kapıyı çalmış. Kapı kendi kendine açılmış. Keloğlan içeriye girmiş. Karşısına sıra ile odalar çıkmış. İlk odada bir kız görmüş. Oturmuş saçını taryormuş. İkinci odanın kapısını açınca şaşırvermiş. Çünkü bu odada bir kız, saçından tavana asılıymış. Oradan çekilerek üçüncü odanın kapısını açmış. Bu odada koca bir dev yatıyor, bir kız da devin başına üşüşen sinekleri kovalıyormuş. Kız, Keloğlan'ın odaya girmek istediğini görünce:

— Aman delikanlı, demiş, sakın buraya gelme dev uyanırsa seni de yer, beni de...

Keloğlan:

— Zaten ben onu arıyordum, demiş, sen onu uyandır hele bir. Kız, koca bir çiviye devin sırtına dürtmüş. Dev homurdana homurdana uyanmış. Karşısında Keloğlan'ı görünce, sevinmiş. Beni ok ile yaralayana ele geçirdim, onu şimdi bir güzel yerim, diye düşünmüş.

Keloğlan'a:

— Haydi, bakalım delikanlı, demiş, ne duruyorsun, okunu atsa-na?

O zaman Keloğlan:

— İnsanoğlu durup dururken yaralıya ok atmaz, demiş. Hele sen kendini bir göster de görelim...

Dev, Keloğlan'ın bu sözlerine çok kızmış. Eline geçirdiği koca bir taş ona fırlatmış. Fakat daha evvel davranan Keloğlan, kenara kaçınca taş duvara çarpmış, koca duvarı tamamen yıkmış. Bunun üzerine Keloğlan, bir ok atarak devin koca gözünü kör etmiş. Dev kör olunca, yerinden kımıldayamamış, etrafında hiç bir şey görmemeğe başlamış. Bu fırsattan faydalanan Keloğlan, duvardaki kılıcı alarak bir vuruşta devin başını koparmış. Artık selâmete eren Keloğlan, oradaki kızı yanına alarak gidip saçlarından asılı kızı kurtarmış. Sonra ilk odada oturan kızı da beraberine alıp kuyuya dönmüş. Kızların en güzelini kendine ayırmış,, diğerlerini kuşağa bağlayarak yukarıya çektiirmiş.. Güzel kız demiş ki:

— Evelâ sen çık, sonra beni çek!

Keloğlan razı olmamış:

— Hayır, demiş, önce sen çıkacaksın. Kardeşlerim senden sonra beni de çekerler.

Kız demiş ki:

— Ben çıktıktan sonra kardeşlerin seni çekmezler, kuşağı keserlerse burada kalırsın. Al sana iki kıl. O zaman bunlardan beyaz kılı çek, önüne ak bir koç gelir. Ona biner, dünya'ya çıkarsın. Yanlışlıkla kara kılı çekersen kara koç gelir. Seni yedi kat yerin altına götürür.

Keloğlan'la kız vedalaşmışlar. Yukarıdaki kardeşleri bu kızı da çekmişler. Fakat kardeşlerini çekmemişler. Onun nişanlısı çok güzel olduğu için kuşağı keserek Keloğlan'ı kuyuda bırakmışlar. Kardeşlerinin yaptığı bu fenalığa Keloğlan'ın canı çok sıkılmış. Üzüntüsünden yanlışlıkla kara kılı çekmez mi? Ortaya gelen kara koç bunu alıp yedi kat yerin altına götürmüş.

Keloğlan, yerin altında koçtan indikten sonra önüne çıkan yoldan yürümeğe başlamış. Gide gide bir köye varmış. Köyde ihtiyar bir kadına konuk olmuş.

Çok yol yürüdüğünden susamış, kadından biraz su istemiş. Kadın:

— Ah oğlum, demiş, köyümüzde bir çeşme var ama başında dev oturur. Dev'e her gün bir insan veririz. O insanı yerken biz de bir az su alırız. Şimdi evde hiç su kalmadı. Biraz sonra dev'e padişah'ın kızını verecekler, onu yerken su alacağız. O zamana kadar beklemen lâzım!

Keloğlan, padişah'ın kızının kurban edileceğini duyunca:

— Nine, demiş, haydi beni çeşmenin başına götür!

Berberce çeşmenin başına gitmişler. O sırada padişah'ın kızı da dev'e veriliyormuş. Keloğlan nişan alıp bir ok atarak dev'in koca gözünü kör etmiş. Sonra kılıcını çekip yanına yaklaşarak bir vuruşta devin başını uçurmuş. Padişah'ın kızını ölümden kurtardığı gibi, köy halkını da çeşmeye kavuşturmuş.

Padişah, dev'i öldürüp kızını kurtaran delikanlıyı görmek istemiş. Kız, halkın içine girip oğlanı araştırdı ise de bulamamış. Padişah'a kocakarının evinde bir oğlan olduğunu haber vermişler. Kız hemen ihtiyar kadının evine giderek oğlanı görmüş, tanımış. Onu yanına alarak babasının sarayına götürmüştü. Padişah bu cesur delikanlının alınından öpmüş, ona kızını kurtardığı için teşekkür etmiş, sonra demiş ki:

— Dile benden ne istersin?

Keloğlan hiç bir şey istememiştir:

— Sağlığını dilerim padişahım, demiştir.

Padişah ısrar ettiyse de, Keloğlan ondan hiçbir şey istememiştir, Saray'dan çıkmıştır. Yolda giderken bir ağaca rastlamış, altına oturmuş. Biraz sonra birkaç kuşun ciyak ciyak bağırdığını işitmiş. Bir de kafasını kaldırmış ki ağacın tepesindeki kuş yuvasına doğru bir yılan çıkıyor. Hemen okunu atarak yılanı öldürmüştü, kuşları kurtarmış. Sonra oracıkta uykuya dalmış.. Kuşların anası da yavrularını ölümden kurtaran bu insanoğlunun üzerine kanatlarını açarak gölge yapmış. Çok geçmeden Keloğlan uyanmış. Bakmış, olduğu yer gölgelik. Kafasını kaldırmış ki, büyük bir kuşkanatlarını açmış kendisine gölge yapıyor. Kuş, dile gelerek demiş ki:

— Ey insanoğlu! Sen bana büyük bir iyilik yaptın. Bu yılan her yıl benim yavrularımı yedi.

Şimdi o öldü, artık çocuklarım yaşayacak. Benim için ne büyük mutluluk... Senin bu büyük iyiliğine, karşılık yapmak isterim, iste benden ne istersen?

Keloğlan:

— Ben insanlık vazifemi yaptım, diye cevap vermiş, mademki sen de bana iyilik yapmak istiyorsun, çok sevindim. Beni dünya yüzüne çıkarmanı isterim.

Kuş o zaman demiş ki:

— İnsanoğlu, sen benim çok ihtiyar bir zamanıma rastladın. Fakat istediğini yapacağım. Sen şimdi kırk lokma et ile kırk yudum su bulda gel!

Keloğlan hemen padişah'ın sarayına gelmiş. Ondandır kırk lokma et ile kırk yudum su istemiş. Padişah:

— Evlâdım, demiş, kırk lokma etin lâfı mı olur. İstersen bütün koyunlarımı alabilirsin.

Keloğlan cevap vermiş:

— Teşekkür ederim padişahım. Yalnız kırk lokma et ile kırk yudum su yeter bana.

Padişah, Keloğlan'a istediklerini vermiş, oğlan kuşun yanına dönmüş. Kuş buna demiş ki:

— Sırtıma bineceksin! “Lop” dedikçe et, “lık” dedikçe su vereceksin!

Keloğlan kuşun sırtına binmiş. Bir kanadına et torbasını, bir kanadına da su tulumunu koymuş, yola çıkmışlar. Kuş “lop” dedikçe oğlan et vermiş, “lık” dedikçe su vermiş. Fakat dünya'ya yaklaştıkları sırada et bitmiş. Kuş “lop” dediği zaman Keloğlan baldırından bir parça kopararak kuşa vermiş. Kuş bunun oğlanın eti olduğunu anlamış, yemeyerek ağzından tutmuş. Dünya'ya çıktıkları zaman, kuş, Keloğlan'ı sırtından indirmiş:

— Haydi, bakalım insanoğlu, demiş, güle güle.

Keloğlan topallaya topallaya yürümeğe başlayınca, kuş ağzındaki eti alıp onun bacağına yapıştırmış. O zaman Keloğlan rahatça yürümeğe başlamış. Kuştan ayrıldıktan sonra, Keloğlan, az gitmiş, uz gitmiş, dere tepe düz gitmiş, konarak, göçerek, arpa buğday biçerek tam bir güz gitmiş, nihayet bir bahçivana rastlamış. Ona demiş ki:

— Bahçivan baba beni yanına çırak alır mısın? Kimsem yok.

Bahçivan bunun haline acımış, hemen yanına almış. şuradan buradan konuşmağa başlamışlar. Keloğlan öğrenmiş ki orası kendi memleketi. O gün büyük ağabeysin! Kendi nişanlısı ile evlendireceklermiş. Günlerden beri düğün hazırlığı yapılıyormuş. Bahçivan da düğüne gidecekmiş. Keloğlan'a:

— Haydi, beraber gidelim, demiş, bak şehzade düğünü nasıl olurmuş görürsün, öğrenirsin. Hayatında hiç yemediğin yemekleri yersin.

Keloğlan:

— Beni kim ne yapsın, demiş, siz güle güle gidin.

Herkes düğüne gittikten sonra, Keloğlan, kızın evvelce verdiği kolları birbirine sürtmüş. Meydana bir at çıkmış. Ata binerek düğün yerine gitmiş. Saray'ın meydanında büyük ağabeyisi ile beraber birçok delikanlı at üzerinde ok atıyorlarmış. Aralarına girerek ok atmağa başlamış. Attığı oklardan birisi ağabeysinin ayağını delmiş. Keloğlan hemen oradan uzaklaşmış. Kolları birbirine sürtünce at kaybolmuş. Akşamüzeri, bahçivan, kulübesine dönmüş. Keloğlan'a düğünü anlattıktan sonra demiş ki:

— Yağız bir atla yiğit bir delikanlı geldi. Attığı oklardan biri kaza ile büyük şehzade'nin ayağını delmiş. Zavallı delikanlı çok geçmeden öldü.

Onun yerine kızı yarın padişah'ın öteki oğluna verecekler:

Ertesi gün bahçivan gene düğüne gittikten sonra, Keloğlan kolları birbirine sürtmüş.

Su sefer ortaya siyah bir at ile siyah bir elbise gelmiş. Elbiseyi giyip ata binerek düğüne gitmiş, delikanlıların arasına karışarak ok atmağa başlamış. Kendi kendine demiş ki:

— Ağabeyimi şöyle hafifçe yaralayayım da nişanlımı kandırıp almanın cezasını o da çeksin...

Bir ok atmış. Ok delikanlının kalbine gelmez mi? Hemen oracığa yıkılınca Keloğlan ortadan kaybolmuş. Kolları sürterek at ile elbiseyi yok etmiş.

Bahçivan dönüp gelmiş. Bu sefer de:

— Sonra oğlum, demiş, şehzadelere bir şey oldu. Bugün siyah elbiseli bir delikanlı gelmişti.

Attığı ok şehzade'nin kalbine rastlamaz mı? O da ağabeyi gibi hemen öldü. Yarın kızı saray'ın balkonuna çıkaracaklar. Eline bir elma verecekler. Bütün delikanlılar saray'ın önünden geçecekler. Kız elmayı kimin başına atarsa onunla evlenecek. Bu sefer sen de gel!

Sabah olmuş. Bahçivan ile Keloğlan doğruca saray'ın önüne gitmişler. Meydan çok kalabalıkmış. Herkes birer birer balkonun altından geçmiş. En sona bahçivan ile Keloğlan kalmış. Oğlan geçerken kız onu tanımış. Elmayı ona atmış. Fakat kızı bu fakir çocuğa vermemek için:

— Bu olmadı, demişler, elma tesadüfen ona rastladı. Tekrar edeceğiz.

Üç defa tekrarlamışlar, üçünde de kız elmayı ona atmış. Çaresiz olarak kızı ona vermişler. O zaman padişah ile sultan hanım küçük oğullarını tanımışlar. Başından geçenleri dinledikten sonra, onu hasretle kucaklamışlar. Kırk gün kırk gece süren bir düğünden sonra onunla güzel kızı evlendirmişler.

Onlara ermiş muradına biz çıkalım kerevetine...

KELOĞLAN MASALLARI

KELOĞLAN HİNDİSTAN YOLUNDA

Bir varmış, bir yokmuş. Evvel zaman içinde kalbur zaman içinde... Develer tellâl, sinekler berber iken. Ben babamın beşliğini tıngır mıngır sallarken bir Keloğlan varmış.

Evlerinin karşısında da padişah'ın sarayı varmış. Padişah iki çocuk babası imiş. Bunlardan biri; kocaman bir delikanlı, diğeri de gelinlik bir kızmış. Şehzade her nasılsa nişanlısını kaybetmiş. Onu arayıp arayıp bulamadığı için sarayın bir köşesinde oturup dururmuş. Padişah'ın kızı her gün biraz daha büyüyor, biraz daha güzelleşiyormuş. Onun için bu kızla evlenmek isteyen delikanlılar da artıyormuş. İşte padişah bunu düşünerek, bir gün bahçede havuzun yanında otururken kızını çağırması, demiş ki:

— Kızım... Artık ben ihtiyarlıyorum. Oğlum nişanlısını kaybetti, başkası ile de evlenmek istemiyor. Bu yüzden kendisini evlendirerek düğününü göremedim. Şimdi sıra sende. Seninle evlenmek isteyen birçok genç var. Bunlardan birini seç de düğününüzü yapalım... Gözlerimi kapamadan evvel hiç olmazsa senin sevinçli gününü göreyim...

Kız, utanmış, önüne bakmış, Babasının cevap beklediğini düşününce:

— Babacığım, demiş, mademki öyle istiyorsunuz, öyle olsun... Ama benim de sizden bir dileğim var. Dileğimi yapacağınıza söz verir misiniz?

Padişah, hiç düşünmeden:

— Kızım, demiş, senin dileğini yerine getirmek benim için bir kıvançtır. Yeter ki olacak bir şey

Kız o zaman:

— Babacığım, demiş, ben, beni isteyen delikanlıların hiç biriyle evlenmem. Beni evlendirirsen sarayımızın karşısındaki evde oturan Keloğlan ile o evlendir!

Padişah, kızından hiç böyle bir dilek beklemediği için şaşırmış. Ona:

— Sen şaşırдын mı kızım, demiş, hiç ben seni hem kel, hem de tembel bir adamla evlendirir miyim; herkesi kendimize güldürecek miyiz?

Padişah ne söyleyince para etmemiş. Kızım fikrinden caydıramamış. O zaman:

— Ben böyle bir dileğini yerine getiremem kızım, demiş. Ama sen mademki, onu istiyorsun, o halde benim kızım değilsin artık... Sarayımdan çık, nereye gidersen git!

Babasının çok sert, hem de sözünden dönmez bir adam olduğunu bilen kız, hiç bir şey dememiş. Eşyalarını topladığı gibi ağlaya ağlaya Keloğlan'ın evine gitmiş. Keloğlan'ın anası, padişah'ın kızını güler yüzle karşılamış. Padişah'ın kızı benim gelinim oldu diye onu yere göğe koymıyormuş. Fakir olduğundan, gelinimi nereye oturtsam, ona ne yedirsem diye üzülüp duruyormuş. Kadıncağız üzüle dursun, Keloğlan hiç oralı olmuyormuş. Hatta tembelliği elden bırakmıyor, para kazanmak için iş yapmağa bile gitmiyormuş. İşi, gücü akşama kadar evde oturmamış.

Padişah'ın kızı, bir gün, iki gün, üç gün beklemiş. Keloğlan'da işe gitmek için en ufak bir hareket yok... Babasına hak vermiş ama tekrar saray'a dönemez ki... Ne yüzle dönsün? Tek çare, Keloğlan'ı tembellikten kurtarıp işe göndermek. Bu düşünce ile kalkmış, Keloğlan'ın yanına giderek:

— Haydi, bakalım kalk, demiş, erkek evde oturmaz. Gidip çalışmak, para getirmek lâzım. Hergün akşamlara kadar böyle tembel tembel oturmağa usanmıyor musun? Haydi, durma!

Keloğlan, karısının bu sözlerinden utanmış. Hemen kalkıp çalışmağa gitmiş. Bir tarlada akşama kadar buğday biçerek ancak beş kuruş kazanıp eve gelmiş.

Karısı:

— Para kazandın mı? Diye sormuş. Keloğlan, beş kuruşu uzatarak:

— işte, demiş, bu kadar kazandım...

Karısı:

— Beş kuruşla ne iş görülür, demiş. Olmadı,

Daha çok çalış, daha çok para kazan!

Keloğlan oturmadan çıkıp gitmiş. Ertesi gün bir aşçıya çıraklık yaparak akşama kadar çalışmış. Aşçının verdiği on kuruşu alıp eve gelmiş. Parayı karısına vermiş. Kadın bakmış ki, Keloğlan bugün de az para kazanmış. Ona:

— Yine olmadı, demiş, on kuruş bir insanı bile doyurmaz. Daha çok kazanmalı...

Keloğlan evde durmamış, çıkıp gitmiş. Sonraki gün bir sucuya çırak olup akşama kadar onunla su taşımış. Sucunun verdiği yirmi kuruşu almış, evin yolunu tutmuş. Yolda gelirken babasının arkadaşlarından bir tüccara rastlamış. Tüccar ona ne iş yaptığını sormuş. O da, sucuya çıraklık yaptığını söylemiş. Tüccar, Keloğlan'ın haline gülmüş:

— Yazık sana be, demiş, on beş, yirmi kuruş için insan akşama kadar su taşır mı? Sen genç adamsın... O kadar parayı çocuk bile kazanır. Ben şimdi ticaret için Hindistan'a gidiyorum. Haydi sende gel. Orada çok para kazanır, döneriz.

Keloğlan, baba dostu tüccarın sözlerine çok sevinmiş. Koşa koşa eve giderek o gün kazandığı yirmi kuruşu bırakmış. Karısı ile anasına:

— Allahaismarladık, demiş. Size çok para getirmek için Hindistan'a gidiyorum. Çabuk dönerim.

Hoşça kalın!

Karısı ile anası, Keloğlan'ın bu haline şaşırılmışlar. Ama tembelliği bıraktı da çalışmağa başladı diye seviniyorlarmış. Arkasından:

— Güle, güle, çabuk gel! Diye bağırmışlar.

Keloğlan gidip tüccarı bulmuş. Onunla beraber iki ata binip yanlarına yeter derecede yiyecek alarak Hindistan yolunu tutmuşlar. Az gitmişler, uz gitmişler. Dere tepe düz gitmişler. Altı ay bir güz gitmişler. Büyük bir çöle varmışlar. O zamana kadar yanlarındaki yiyecekleri bittiği gibi suları da kalmamış.

Hindistan'ı unutarak açlıktan, susuzluktan ölmemek için etrafta bir köy, bir kuyu aramağa başlamışlar. Köye rastlarsak, hem yiyecek, hem su buluruz diye seviniyorlarmış. Köy değil de kuyu bulursak hiç olmazsa susuzluğumuzu giderir, hem kendimizi, hem atlarımızı ölmekten kurtarmış oluruz, diye düşünüyorlarmış. Ararken ararken uzakta bir ağaçlık görmüşler:

— Hah! Bir köy diye bağırarak o tarafa doğru atlarını sürmüşler. Adeta uçar gibi ağaçların yanına geldikleri zaman, bunun bir köy değil, bir kuyu olduğunu görmüşler. Atlarından inerek kuyunun başına gelmişler. Kuyu derinmiş. Keloğlan:

— Ben kuyuya inip su çıkarayım! Demiş. Tüccar, yanında götürdüğü uzunca bir ipi Keloğlan'ın beline bağlamış. Meşin heybelerden birini de eline vererek onu kuyunun içine indirmiş. Keloğlan kuyuya iner inmez evvelâ kana kana su içmiş. Sonra meşin heybeye su doldurup yukarıya göndermiş.

Tüccar da kana kana su içtikten sonra, Keloğlan heybeyi iki defa daha doldurup yukarıya yollamış. Tüccar, atları da güzelce sulamış...

Keloğlan o sırada kuyu içinde bir kapı görmüş. Kapıya şöyle bir dokununca açılmış. Bir de ne görsün? Geniş bir çayırılık... Çayırılığın ortasında her renkte çiçeklerle dolu güzel bir bahçe... Bahçenin orta-

sında da beyaz bir köşk... Köşkün penceresinde siyahlar giymiş bir kız oturuyor. Kız, Keloğlan'a eliyle:

— Gel! Gel! Diye işaret edince, Keloğlan kuyunun başında kendisini bekleyen tüccarı unutarak kapıdan içeriye girip köşke gitmiş. Kız bunu karşılayarak yukarıya almış, ilk olarak söze başlayan Kız:

— İnsanoğlu, demiş, sen buraya nereden geldin?

Keloğlanda ona sormuş:

— Ya sen buraya nereden geldin?

Kız o zaman başından geçenleri anlatmış:

— Beni bir padişah oğluyula nişanlanmışlardı.

Bir gün peri kızları beni alarak buraya kaçırıldar,

O zamandan beri dünya yüzüne çıkamadım. Padişah'ın oğlu, ben ortadan yok olduktan sonra hastalanmış; dışarı çıkmıyormuş... Ah bir dünya yüzüne çıkabilsem?!

Keloğlan bakmış ki, bu kız, yabancı değil, padişah'ın gelini... Yani karısının yengesi. O da kendisini tanıtmak için:

— Bana da Keloğlan derler, demiş. Evimizin karşısında padişah'ın sarayı vardır. Padişah bir gün kızını evlendirmek istemiş. O da, Keloğlan'dan başka kimseyle evlenmem, diye tutturmuş. Onun üzerine padişah kızını evlâtlıktan çıkarmış. Kız kaçıp bize geldi. Ben hep evde oturur, iş yapmazdım. Karım beni zorla işe gönderdi. Kazandığım paraları az gördüğü için, ben de bir tüccarla beraber çok para kazanmak düşüncesiyle Hindistan yolunu tuttum. Yolda yiyeceğimiz, suyumuz tükendi. Çöl ortasında araya araya burasını bulduk. Su içmek için kuyuya inmiştim. Yukarıya birkaç heybe su gönderdim. O sırada kuyuda bir kapı gözüme ilişti. Kapıyı iter itmez sen gözüme çarptın. Demek ki şimdi biz akrabayız?

Kız:

— Evet, demiş, senin eşin, benim nişanlımın kardeşi, iyi ki geldin. Beni buradan kurtar. Beraber saray'a dönersek, padişah babamız çok sevinecektir.

Keloğlan:

— Peki ama demiş, tüccar beni yukarıda bekliyor. Onu nasıl göndereyim?

O zaman kız:

— Ondan kolay ne var, demiş, ben sana çaresini bulurum. Şimdi aşağıya, bahçeye in. Nar ağacından iki nar kopar. Tüccarla beraber yola devam et. Yolda bizim memlekete giden bir adama rastlarsan bu narları ona ver. Anan ile eşine götürüp versin. Ondan sonra sen de tüccardan ayrılıp buraya dönmenin çaresini bul!

Keloğlan hemen kızıdan ayrılıp bahçeye inmiş. Nar ağacından iki nar koparmış. Narları cebine koyarak kuyuya dönmüş, ipe tutunarak yukarıya çıkmış. Tüccarla beraber atlarına binip yola çıkmışlar. Yolda giderlerken bir adama rastlamışlar. Onunla konuşurken, Keloğlan bakmış ki bu adam kendi memleketine gidiyor. Hemen cebinden çıkardığı narları ona vererek memlekete gidince bunları anasıyla eşine vermesini rica etmiş. Adam Keloğlan'ın bu dileğini yerine getireceğini söyleyerek narları almış, yoluna devam etmiş.

Adam gide gide memleketine varmış. Araya sora Keloğlan'ın evini bulmuş. Narları cebinden çıkarıp birini Keloğlan'ın anasına, ötekini de karısına vermiş. Onlar, Keloğlan'ın göndere göndere iki nar göndermiş olmasına fena halde kızmışlar. Narları bir kenara atmışlar.

Günlerden bir gün, Keloğlan'ın karısı yemek için narlardan birini yarmış. Aman, o ne? Yoksa rüya mı görüyorum? Hayır, hayır! Rüya değil... Narın içinden dökülenler hep elmas... Kadın koşu koşu gidip Keloğlan'ın anasını çağırarak yerlere dökülen elmasları göstermiş, ikisi de şaşırıp kalmışlar, öte taraftan da Keloğlan'a haksız yere kızdıklarına pişman oluyorlarmış. Zengin oluverdikleri için de yerlerinde duramıyorlarmış. Ana kız, elmasların birkaç tanesiyle hemen padişah'ın Sarayı'nın karşısında büyük bir saray yaptırmışlar. Uşaklar, dadılar, aşçılar, cariyeler tutmuşlar..

Biz gelelim Keloğlan ile tüccara: Çöl ortasında 33 gitmişler, uz gitmişler, bir köye varmışlar. Gece olduğundan köyde yatmışlar. Ertesi sabah

Keloğlan yalandan hastalanıp köyde kalmış. Tüccar onu bekleyemeyerek Hindistan'a doğru yoluna koyulmuş.

Tüccar gittikten sonra Keloğlan hemen kalkarak geriye dönmüş. Kuyunun olduğu yere gelince, beline bir ip bağlayarak aşağıya inmiş. Aralık duran kapıyı açarak içeriye girmiş. Kız kendisini saray'ın penceresinde bekliyormuş. Koşa koşa saray'a varmış. Yukarıya çıkmış.

Kız:

— İyi ki zamanında geldin, demiş, eğer birer daha geç kalsaydın, buradan kaçamazdık. Çünkü nerede ise peri kızları gelecekler. Onlar gelirlirse biz bu Saray'dan kurtulamayız...

Onun üzerine Keloğlan:

— O halde ne duruyoruz, demiş, haydi hazırlan!

Kız demiş ki:

— O kadar da aceleye lüzum yok. Elmaslarımı, altınlarımı toplayayım da yola çıkarız...

Keloğlan ile kız beraber köşkün bahçesine inmişler. Nar ağacından dört tane nar koparmışlar. Bu narların ikisini Keloğlan ceplerine yerleştirmiş, diğerlerini de kız eline almış. Bunların içinde kızın elmasları varmış. Nar ağaçlarının yanından ayrılarak bir tavuk kümesinin önünde durmuşlar. Kız, kümesin kapısını açarak follukta toplanmış olan yumurtaları eline almış. Yere çömelerek başlamış yumurtaları kırmağa... Her kırdığı yumurtanın içinden kocaman bir altın parçası düşüyormuş. Yerde toplanan altınları da Keloğlan alarak kuşağına bağlamış. Bu işler bittikten sonra köşkün bahçesinden çıkarak kuyunun içine gelmişler. Keloğlan kuyuya sarkık duran ipten evvelâ kızı yukarıya çıkarmış. Arkasından da kendisi çıkmış.

Keloğlan'ın atı kuyunun başında duruyormuş, ikisi birden bu ata binerek memleketlerine doğru gitmeğe başlamışlar. Kocaman çölü bir haftada aşmışlar. Ondan sonra dağlardan, tepelerden, ırmaklardan geçmişler. Geceleri köylerde kalarak, gündüzleri arada bir subaşlarında dinlenerek, yola çıktıklarının kırkıncı günü memleketlerine varmışlar. Şehre girecekleri sırada, kız, Keloğlan'a demiş ki:

— Sen şimdi saray’a giderek padişah babamıza benim geldiğimi haber ver!

Keloğlan, kızı orada bir ihtiyar kadının yanına bırakarak atını sürmüş, saray’a varmış. Padişah’ın karşısına çıkarak:

— Padişahım, demiş, artık siz de tasalanmayınız, oğlunuz da tasalanmasın... Çünkü size, oğlunuzun nişanlısını getirdim...

Padişah, Keloğlan’ın sözlerine inanmak istememiş ama, onun halinden pek yalan söylemediğini anlayınca, ne karısına, ne de oğluna haber vermeden aşığıya inmiş. Yanına askerlerini alarak Keloğlan ile beraber oğlunun nişanlısını karşılamağa gitmiş.

Şehrin kapısına vardıkları zaman, orada beklemekte olan kız hemen koşarak padişah’ın elini öpmüş. Padişah da onu alnından öpmüş. Padişah çok seviniyormuş. Çünkü nişanlısını kaybedip de hasta olan oğlunun onu yeniden bulunca iyi olacağını düşünüyormuş... O böyle düşünürken, kız demiş ki:

— Babacığım, beni perilerin sarayından kurtararak buraya getiren damadınız Keloğlan’dır. Onun iyiliğini hiç unutamayacağım...

O zaman padişah, Keloğlan’ın arkasını okşamış:

— Aferin sana, demiş, akıllı olduğunu gösterdin! Şimdi kızımı al, size götür. Ben oğluma hiçbir şey söylemem. Akşama bizi size çağırırsınız. Oğlumla beraber geliriz. Onu nişanlısıyla sizin evde karşılaştırırız.

Padişah askerlerini de bunların yanına vermiş, saray’a dönmüş. Keloğlan ile kız, askerlerle birlikte şehre girmişler. Yavaş yavaş padişah’ın sarayının olduğu yere gelmişler. Keloğlan etrafına bakınarak kendi evlerini aramağa başlamış. Evlerinin yanında bir saray görünce, askerlerden birine sormuş:

— Bu saray’ı kim yaptırdı?

Asker gülererek cevap vermiş:

— Bu saray’ı ananız yaptırdı. Sizin eviniz bu saraydır.

Asker böyle söyleyince, Keloğlan ona hiç bir şey söylemeden kızın elinden tuttuğu gibi koşu koşu Saray'dan içeriye girmiş. Kapının önünde karısı ile karşılaşmış:

— İşte geldim, demiş, bak hem de sana kimi getirdim...

Karısı, Keloğlan'ın yanındaki güzel kıza şöyle bir bakmış. Bakar bakmaz da ağabeyinin nişanlısını tanımış. Hemen birbirlerine sarılmışlar. Hep birlikte yukarıya çıkmışlar.

Keloğlan'ın anası da oğlunu sesinden tanımış. Aşağıya inerek oğlunu öpmüş. Keloğlan, padişah'ın gelinini annesine tanıtmış. Hep birlikte yukarıya çıkmışlar.

Akşam oturmağa buyurması için Keloğlan padişah'a haber göndermiş. Bir taraftan da yemeklerin hazırlanmasına başlanmış. O hazırlıklar yapılırken, Keloğlan'ın karısı ile kız, beraber hamama gitmişler. Güzelce yıkanıp gelmişler. Akşam yemeği neşe içinde yendikten sonra, Saray'dan, padişah'ın gelmekte olduğunu haber vermişler.

Keloğlan aşağıya inerek padişah ile şehzade'yi karşılamış. Onları saray'ın en güzel odasına almış. Kahveler ikram etmiş. Arkasından Keloğlan'ın anası ile karısı odaya gelmişler. Şehzade'nin hâlâ nişanlısının geldiğinden haberi yokmuş. Sessiz sessiz oturuyormuş:

Padişah, o sırada oğluna sormuş:

— Oğlum, şu anda en çok istediğin şey nedir?

Oğlu demiş ki:

— Ne olacak babacığım. Kız kardeşimle Keloğlan nasıl yuva kurup mutlu olmuşlarsa, ben de bir yuva kurup mutlu olmak için kaybettiğim nişanlımı isterdim...

Onun üzerine padişah:

— O halde oğlum, demiş, dileğin yerine gelmiştir. Keloğlan nişanlıni perilerin sarayın'dan kurtararak getirdi...

Padişah'ın sözü bitince, odanın kapısı açılmış, içeriye şehzade'nin nişanlısı girmiş. Şehzade onu görür görmez sevincinden düşüp bayılmış. Güç hali ile onu ayıltmışlar.

KELOĞLAN MASALLARI

Padişah:

— Haydi bakalım, demiş, şimdi Keloğlan bize başından geçenleri anlatsın!

Keloğlan, memleketten ayrıldıktan sonra bütün başından geçenleri bir bir anlatmış. Padişah, gösterdiği cesarettten dolayı Keloğlanı kendisine vezir yapmış. Oğlu ile de nişanlısını, kırk gün, kırk gece düğünden sonra evlendirmiş.

Onlar ermiş muradına, darısı sizin başınıza..”

KELOĞLAN İLE İHTİYAR

Evvel zaman içinde, kalbur zaman içinde, develer top oynar eski hamam içinde. Hamamcının suyu yok, oduncunun baltası yok. Sokakta bir tazı gezer, boynunda halkası yok. Var varanın, sür sürenin. Çok baykuşu var viranenin. Destursuz bağa girenin hali duman demişler... Yediler yemiş, parayla biter iş. Parasız yemiş alınmaz hiç bir yerde. Dediler aptal, gitme burada kal... Bana bir kız alıp nikâh ettiler. Açtım bir duvak, baktım bir kabak. Adamdan azma, dişleri kazma. Ensesi telli, kurbağa belli. Sağlamdır binası, sağlıkla oturması. Olur, elbet bir çocuk anası.

Akdeniz'in hartası, Karadeniz'in martısı, zeytinyağının tortusu, pek hoştur pilâvin yoğurtlusu. Akdeniz yağ olsa, Karadeniz bal olsa, iki ambarlı gemi yiyecek dolsa karnımın bir tarafını doyurmaz. Ya bir hindi dolması, ya bir kaz dolması olsa belki doyar... Evlerin önü taşlık, ağaca uçtu tavuk, iki atla bir anahtar deliğinden geçtiğim sıralarda, bir varmış, bir yokmuş, vakti zamanında bir kadıncağızın Keloğlan adında bir oğlu varmış.

Keloğlan her gün akşamlara kadar çalışır, bazen amelelik yapar, bazen da öteberi satarak kazandığı para ile evi idare edermiş. Bir gün gene amelelik yapmak için kazmayı omzuna vurarak yola çıkmış. Az gitmiş, uz gitmiş, dere tepe düz, gece gündüz gitmiş. Bir de arkasına bakmış ki, tam bir karışık yol gitmiş.

Kendi kendisine kızarak tekrar yola koyulmuş. Konarak, göçerek, arpa buğday biçerek tam bir güz gitmiş, bir pınar başına varmış. Yorulmuş, biraz dinlenmek için oturmamak istemiş. Fakat susadığı da hatırlayarak hemen pınara ağzını dayayıp kana kana su içmiş. Sonra kollarını sıvamış, elini yüzünü, kollarını bol bol yıkayıp serinleyince bir “oohh!” çekmiş.

Fakat o da ne? Keloğlan birdenbire gözüne ilişen manzara karşısında hem korkmuş, hem de şaşırılmış. Suyun aktığı delikte el kadar bir insan görünmüş. Bu insan büyümüş, büyümüş. Nihayet beyaz saçlı, beyaz sakallı ihtiyar bir adam ortaya çıkmış, gülererek, Keloğlan’a:

— Merhaba evlât! Demiş.

Keloğlan, ihtiyarın güler bir yüzle kendisine seslendiğini görünce:

— Merhaba babacığım, demiş, korktum da...

İhtiyar:

— Ne var oğlum, korkacak demiş, ben ne inim, ne de cin... Senin gibi bir insanım... Hem ben buraya sana fenalık etmek için değil, iyilik etmek için geldim. Sen, “oohh!” diyerek beni çağırmasaydın, gelecek değildim...

Bunun üzerine, Keloğlan hemen ihtiyarın elini öpmüş, ona demiş ki:

— Ben iş bulmak için çok uzak bir memleketten geliyorum. Günlerden beri yürüdüğüm halde hiç bir şehre rastlamadım. Her taraf dağ, tepe, ova, ırmak... Nerede çalışıp ta para kazanayım... Hem artık çok yoruldum. Geri döneceğim...

O zaman ihtiyar, eliyle Keloğlan’ın sözünü keserek:

— Yooo, demiş, çalışmadan, yorulmadan ekmek yenildiğini nerede işittin? Yaşamak için çalışacaksın. Daha iyi yaşamak istersen, daha çok çalışacaksın. Bak ben senin deden yaşındayım. Saçım sakalım bembeyaz oluncaya kadar hep çalıştım. Daha da çalışıyorum. Sen de sözümü tutup çalışırsan kazanırsın!

Keloğlan, ihtiyarın öğütlerini can kulağıyla dinledikten sonra:

— Size teşekkür ederim, demiş, gösterdiğiniz yoldan ayrılmamağa çalışacağım...

Keloğlan'ın bu güzel cevabından hoşlanan ihtiyar:

— Aferin oğlum, demiş, büyük sözü dinleyen zarar etmez. Ben sana bu iyiliğinden ötürü bir armağan vereceğim.

Sözünü bitirdikten sonra, ihtiyar, cebinden bir kahve değirmeni çıkararak Keloğlan'a uzatmış:

— Bunu al, demiş, iyice sakla. Başın çok sıkıldığı zaman, “açıl değirmenim açıl!” dersin. Ama sözüme dikkat et, başın sıkılmadan, darda kalmadan söylemeyeceksin!

Keloğlan, ihtiyara teşekkür edip değirmeni alırken, aksakallı adam birdenbire ortadan yok olmuş. Keloğlan sağı aramış, solu aramış, önüne bakmış, arkasına bakmış, onu bir daha görememiş. Değirmeni cebine iyice yerleştirip bir eliyle onu sıkı sıkı tutarak başlamış yürümeğe. Hem yürüyor, hem de kendi kendine “acaba ihtiyar bana niçin öyle dedi” diye düşünüyormuş, içinden bir ses, “sen ihtiyarın sözüne bakma. Açıl değirmenim açıl de!” diyormuş. Ama ihtiyarın tembihi de kulağında olduğu için bir türlü değirmene, “açıl değirmenim açıl!” diyemiyormuş.

Keloğlan, böylece, “açıl değirmenim açıl!” desem mi demesem mi, diye epeyce yol almış. Bir aralık, içindeki sesin kendisine:

— Aptallığın lüzumu yok. Açıl değirmenim açıl dersin ne olacak sanki? Dediğini işitmiş. Yolun kenarına oturarak cebinden kahve değirmenini çıkarmış:

— Açıl değirmenim açıl! Diye seslenmiş.

“Çat!” diye bir ses işitmiş. Değirmenin kapağı açılıp yavaş yavaş yürüyerek bir kapı olmuş. Kapı kendi kendine aralanarak ellerinde yemek tepsileriyle peri kızları görünmüşler. Birer birer kapıdan çıkıp türlü türlü yemeklerle dolu tepsileri Keloğlan'ın önüne bırakmışlar. Keloğlan şaşırılmış. O zamana kadar görmediği, yemediği, işitmediği yemeklerle karşılaşınca, “ne yapsam acaba” diye düşünmeğe başlamış. Sonra, karnı aç olduğundan başlamış hepsinden birer parça yemeğe. Karnı adama-kıllı doyuncaya kadar yemiş. Pek çok yemek yediği halde, tabaklarda yemek hiç azalmıyor, olduğu gibi duruyormuş. Sevincinden nerede ise

aklını kaçıracaktı. Bir aralık evde yiyeceksiz oturan annesini hatırlamış. Hemen:

— Kapan değirmenim kapan! Demiş. Peri kızları gelip tepsileri alarak gitmişler. Kapı kapanıp küçülmüş. Değirmen kapanmış, ortada hiç bir şey kalmamış. Keloğlan değirmeni tekrar cebine yerleştirip geriye dönmüş. Koşar gibi memleketinin yolunu tumuş. Az gitmiş, uz gitmiş, altı ay gece, altı ay gündüz gitmiş, memleketine varmış. Hemen eve gidip annesinin yanında cebinden değirmeni çıkararak:

— Açıl değirmenim açıl! demiş. Değirmen açılıp peri kızları yemekleri getirmişler. Ana oğul karınlarının aldığı kadar yemişler. Keloğlan:

— Kapan değirmenim kapan!, demiş. Değirmen kapandıktan sonra, anasına başından geçenleri anlatmış, ihtiyarla neler konuştuğunu, değirmeni verirken onun kendisine neler söylediğini bir bir tekrarlamış.

Zavallı fakir kadın sevincinden ne söyleyeceğini bilememiş; yalnız:

— Aman oğlum, demiş, bunu komşular görmesinler, sonra elimizden alırlar, iyi bir yere saklasak bari...

Keloğlan hiçte o düşüncede olmadığı için:

— Aman ana, demiş, benim değirmenime kim elini sürebilir ki? Hem bu akşam bütün komşuları yemeğe çağırıp onlara bir değirmenden nasıl görmedikleri, yemedikleri yemekler çıkarabildiğimi göstereceğim.

Anası:

Yapma oğlum, söz dinle, sonra değirmeni elinden alırlar! Dediye de, Keloğlan'a söz dinletememiş. Keloğlan sokağa çıkıp bütün komşuları akşam yemeğine çağırmış. Akşamüzeri komşular birer ikişer Keloğlan'ın evine gelmişler. Ortalıkta yemek hazırlığı görmedikleri için Keloğlan acaba bizimle alay mı etti, diye düşünmeğe başlamışlar. O sırada Keloğlan elindeki değirmenle içeriye girmiş. Değirmem ortaya koyup:

— Açıl değirmenim açıl! Diye seslenmiş. Değirmenin kapağı "çat!" diye açılmış. Kapak büyümüş., büyümüş, odanın içinde büyük bir kapı ortaya çıkmış. Kapı yavaş yavaş aralanarak peri kızları ellerinde yemek

dolu tepsilerle odaya girmeğe başlamışlar. Komşuların hayret dolu bakışları arasında yemek tepsilerini bırakıp gitmişler.

Bu olay karşısında komşuların âdeta dilleri tutulmuş. Bir şey söyleyemeden oturup yemekleri yemeğe başlamışlar. Durmadan yemek yedikleri halde önlerindeki tabaklarda yemek hiç azalmıyormuş. Bu durum karşısında, komşular, yavaş yavaş Keloğlan'ı kıskanmağa başlamışlar, içlerinden bir tanesi, "gidip de çocuğuma bakıp geleyim" diyerek evine gitmiş. Bir kahve değirmeni bulmuş, cebine saklayarak dönüp Keloğlan'ın evine gelmiş.

Yemekler yenip sofralar kalktıktan, değirmen de kapandıktan sonra, Keloğlan misafirlere kahve pişirtmek için içeriye, anasının yanına gitmiş. Komşuların birbirleriyle konuşmasından faydalanan değirmenli komşu, evden getirdiği değirmeni yere bırakarak Keloğlan'ın değirmenini cebine koymuş. Onun yaptığı bu işi de kimsecikler görmemiş.

Çok geçmeden bütün komşular evlerine dağılmışlar. Ertesi sabah Keloğlan kahvaltı yapmak için değirmeni eline alıp:

— Açıl değirmenim açıl! Demiş. Fakat değirmen açılmamış. O zaman anlamış ki, değirmeni komşulardan biri çaldı. Kimin çaldığını da bilemediği için hiç birine bir şey söyleyememiş. Anasının ve ihtiyarın sözlerini tutmadığından başına bu işin geldiğini anlamış.

İhtiyarı bulup kusurunu affettirmek, bu işe bir çare bulmasını rica etmek amacıyla o gün yola çıkmış, dağ tepe dümdüz, gece gündüz gittikten sonra ihtiyarla karşılaştığı pınara varmış. Kana kana su içip elini yüzünü yıkayarak bir "ooh!" demiş. Der demez ihtiyar küçücük boyuyla görünmüş. Büyümüş, büyümüş, büyük bir adam haline gelince, Keloğlan'a:

— Merhaba oğul! Demiş. Sözümü tutmadın değil mi?

Keloğlan, utanarak:

— Merhaba babacığım, demiş, hakkın var. Kabahat ettim. Gençliğime bağışla. Bir daha sözünden dönmem. Değirmenimi kurtarmak istiyorum, bana yol göster! İhtiyar, eliyle beyaz sakalını sıvazladıktan sonra:

— Pek güvenim yok ama demiş, haydi öyle olsun. Yine şeytana uyar da sözünde durmazsan bir daha bana gelme! Söz dinlemeyen insana ben yardım etmem... İhtiyar, sözünü bitirince, Keloğlan'a bir kabakla bir tavuk vermiş. Demiş ki:

— Memleketine dönünce, bütün komşuları evine çağırırsın. “Değirmenimi kim aldıysa getirsin!” dersin. Onlar, “biz almadık” diyecekler. Sen o zaman kabağı ortaya koyup, “açıl kabağım açıl!” dersin. Kabak açılır açılmaz, değirmeni çalan hemen kendisim söyleyecektir...

Keloğlan ihtiyarın sözünü kesmiş:

— Peki, ama demiş, ya bu tavuk ne olacak? İhtiyar cevap vermiş:

— Bu tavuğu da anana vereceksin. Benim armağanım olduğunu söyleyeceksin. Ne vakit para sız kalırsa, “yumurtla tavuğum yumurtla!” desin.

O zaman her derdine çare bulur. Ama sözüme iyi dikkat et, bu tavuk annenindir. Sakın sen, “yumurtla!” deme. Sonra karışmam...

Keloğlan, artık büyük sözü dinleyeceğine, “yumurtla tavuğum yumurtla!” demeyeceğine dair söz vermiş, ihtiyarın elini öpmüş. Kabağı heybesine yerleştirip tavuğu da eline alarak yola koyulmuş.

Hem gidiyor, hem de kendi kendine konuşuyormuş:

— Acaba bu kabakta ne var? Ya bu tavuk ne işe yarayacak?

İçinden bir kuvvet durmadan kendisini zorluyormuş. Zorluyormuş ama ihtiyara verdiği sözü de unutamıyormuş. Sanki ihtiyar yanında imiş de onunla beraber hem yürüyor, hem de:

— Söz verdin, dikkat et! Diyormuş gibi, kulağında hep ihtiyarın sesini işitiyormuş. Böyle düşünce düşünce biraz daha yol almış. Sonra durup etrafına şöyle bir bakmış. Daha sonra kendi kendine:

— Canım, demiş, işte ihtiyar burada yok. Benim ne yaptığımı nereden bilecek? Doğrusu meraktan çatlayacağım. Ne olursa olsun!

Bir ağaç altına oturmuş. Kabağı yere koyarak:

— Acil kabağım açıl! Diye seslenmiş. Keşke seslenmeseymiş. Çünkü korkudan az daha küçük dilini yutacakmış. Kabağın içinden zehirli

yılanlar, akrepler, kaplumbağalar, kurbağalar, kertenkeleler çıkmış. Sağa sola yayılmağa başlamışlar. Keloğlan hemen sıçrayıp ağaca tırmanarak onların elinden kurtulmuş. Ağaçtan aşağıya bağırması:

— Kapan kabağım, kapan!

Bir anda hayvanlar kabağa doğru koşuşup içine girerek gözden yok olmuşlar. Kabak da kapanmış. Keloğlan geniş bir nefes alarak ağaçtan inmiş. Bu sefer tavuğu eline almış. Ya tavuk da yumurta diye zehirli böcekler yumurtlarsa? O zaman ne yapacak? Aaa... Kolayı var. Böceklerin üzerine basıp onları öldürür... Evet... Güzel...

Bu kararı verdikten sonra, tavuğu elinden bırakarak:

— Yumurta tavuğum yumurtla! Demiş. Keloğlan zehirli böcekler beklerken tavuk ne yumurtlarsa beğenirsiniz? Kocaman sarı san altınlar... Keloğlan bunları görünce, gözleri büyümüş. Sanki kolları kanatlanmış. Sevinçten uçacak gibi olmuş.

Altınlar çoğalırsa taşıyamayacağını sanarak:

— Yumurtlama tavuğum yumurtlama! Demiş.

Tavuk artık yumurtlamamış. Keloğlan yerdeki altınları ceplerine doldurmuş. Bir eline kabağı, öteki eline de tavuğu alarak yürümeğe başlamış. Durmadan, dinlenmeden yürüyerek, geldiği yollardan, dağlardan, tepelerden, ırmaklardan geçerek memleketine varmış.

Hemen o akşam bütün komşuları yemeğe çağırması. Tavuğun yumurtladığı altınlardan biriyle gidip çarşıdan birçok yiyecek alıp eve getirmiş. Akşama kadar yemekleri yetiştirsinler diye lokantalardan birkaç tane de aşçı tutmuş. Aşçılar Keloğlan'ın anasıyla beraber kolları sıvayıp yemekleri yapmağa başlamışlar. Akşamüzeri türlü türlü yemekler, tatlılar hazır olmuş.

Komşular birer ikişer gelmeğe başlamışlar. Yemek zamanı da olduğundan sofraya oturup yemeklerini yemişler.

Yemekten sonra şuradan buradan konuşmağa başlamışlar. Keloğlan, bir aralık:

— Komşular, demiş, darılmaca, gücenmece yok!

Doğru söyleyin bana, değirmenimi hanginiz aldı?

Hiç beklemedikleri bu soru karşısında komşular şaşalamışlar. Birbirlerine bakıp susmuşlar. Hepsinin cam sıklımiş. Keloğlan'a cevap vermemişler. Yalnız, komşulardan bir tanesi önüne bakıyormuş. Keloğlan ondan şüphelenir gibi olmuş. Tekrar sormuş:

— Değirmenimi bana geri vermeyecek misiniz?

O zaman bütün komşular söylenmeğe, “Biz almadık. Senin değir-menini ne yapalım?” gibi sözler söylemeğe başlamışlar. Değirmeni çalan komşu, hiç bir şey söylemiyor, önüne bakıyormuş. Keloğlan iyice anlamış ki, değirmen onda... Heybede saklı duran kabağı kimseye göstermeden o komşunun yanına bırakmış. Birdenbire:

— Açıl kabağım açıl! diye seslenmiş. Kabak açılıp içinden yılanlar, akrepler, kaplumbağalar, kertenkeleler çıkınca, bütün komşular korkudan bağrışmağa, kaçışmağa başlamışlar. Hayvanlar aksi gibi değirmeni çalan komşunun üzerine doğru yürüyorlarmış. O bakmış ki, kurtuluş yok. Hayvanlar kendisini ısırıp zehirleyecek, öldürecekler,

Değirmenin kendisinde olduğunu söylemekten başka çare kalmadığını anlayınca:

— Aman Keloğlan, ayaklarını öpeyim! diye seslenmiş. Beni kurtar! Değirmenin bende... İş anlaşılınca, Keloğlan:

— Kapan kabağım kapan! diye bağırmış. Keloğlan'ın bağırması üzerine hayvanlar acele acele kabağa dönmüşler. Kabak kapanmış. Tehlikenin uzaklaştığını gören komşular yerlerine oturmuşlar ama yürekleri hâlâ tıp tıp atıyormuş.

Keloğlan, değirmeni çalan komşuya:

— Haydi, bakalım, demiş, sana güvenim kalmadı artık. Beraber evine gideceğiz. Değirmenimi alacağım...

Komşu ile Keloğlan birlikte çıkıp gitmişler. Onlar gittikten sonra, yalnız kalan komşulardan biri demiş ki:

— Bu kabak çok zararlı bir şey. Keloğlan bu nu elinde tuttuğu bize yapmadığını bırakmaz, iyisi mi biz bunu götürüp ırmağa atalım...

Bütün komşular bu fikri uygun bulmuşlar. Keloğlan'ın odada unuttuğu kabağı almışlar. Hep birden çıkıp ırmağa giderek kabağı suya fırlatmışlar.

Biz gelelim Keloğlan ile değirmeni çalan komşuya... Eve gittikleri zaman bir de ne görsünler? Komşunun küçük çocuğu değirmenle oynarken onu kırmamış mı? Bu işe canı çok sıkılan Keloğlan, komşuya söylemediği söz bırakmamış. Ama ne çare? Olan olmuş, değirmen kırılıp işe yaramaz hale gelmiş. Keloğlan değirmenin parçalarını alarak bir kuyuya atmış, evine dönmüş. Bu sefer evde ne misafirleri, ne de kabağı bulamayınca, başlamış bağıırıp çağırmağa... Kabağın çalındığını neden görmedin diye anasına olmadık lâflar etmiş. Evden çıkıp bir bir dolaşarak komşularının hepsiyle kavgaya tutuşmuş. Yüzü gözü yara bere içinde dönüp gelmiş. Tavuğun yumurtladığı altınları da doktora" ilâca, yiyeceğe vererek tüketmiş...

Değirmeni, kabağı elinden kaçırın Keloğlan düşünmeğe başlamış: "Elde kala kala bir tavuk kaldı... Onu anasına vermesi lâzımken vermemiş, yolda yumurtlatıp altınlarını almıştı... Şimdi anasına verse, kendisi ne yapacak? Tavuk altın yumurtlarken gidip amelelik yapılır mı? Hem anasına tavuğu verip de ne olacak? Tavuğu yumurtlatır, altınlarla her gün evin yiyeceğini alıp getirir, olur biter..."

Düşündüklerini yapmağa karar vermiş. Tavuğu yakaladığı gibi so-kağa çıkmış. Evvelâ bir banyo yapmak için hamama gitmiş. Soyunurken hamamcını çağırıp:

— Ben yıkanınca kadar şu tavuğu bir yerde saklayın, demiş, iyi bir tavuk değil ama kesip de yemek için aldım. Yumurtlamayan tavuk ne yapılır ki?

Hamamcı, "peki" diyerek tavuğu alıp gitmiş.

Keloğlan yıkanmağa girdiği sırada, hamamcının aklına bir şey gelmiş. Gidip tavuğu sakladığı yerden alıp odasına gitmiş, iyice bakmış ki, tavuk, gayet cins, iyi bir hayvan. Nasıl olur da yumurtlamaz. Böyle cins tavukların "yumurtla tavuğum, yumurtla!" deyince yumurtladıklarını bildiği için, ona da:

— Yumurtla tavuğum, yumurtla! Demiş. Tavuk başlamış altın yumurtlamağa... Hamamcı, eline beyaz beyaz yumurtalar gelecek diye beklerken, sarı sarı altınları görünce, ne yapacağını bilememiş. Altınları dolaba kilitledikten sonra, gidip çarşıdan ona benzer bir tavuk almış. Giderken, “buyurunuz tavuğunuzu” diyerek Keloğlan’a vermiş.

Keloğlan, hamamdan çıktıktan sonra kimsenin bulunmadığı bir yerde bir taş üzerine oturarak:

— Yumurtla tavuğum, yumurtla! Demiş. Fakat tavuk ne altın yumurtlamış, ne de yumurta... Keloğlan ne kadar uğraştıysa, tavuğa altın yumurtlatamamış. Kızmış. Gidip evde tavuğu kesmiş. Anası, Keloğlan’ın altın yumurtlayan tavuğu kestiğini görünce, telâşlanmış. Onu neden kestiğini sormuş.

Keloğlan da hamamdan çıktıktan sonra tavuğun altın değil, yumurta bile yumurtlamadığını söylemiş.

Kadıncağız, tavuğun başına geleni anlamış. Oğluna:

— Değirmeni elinden kaçırdın, demiş. Sonra kabağını çaldılar. Bu kere de tavuğu kaybettin...

Bunda bir iş var oğlum. Yoksa yine ihtiyarın sözünü tutmadın mı?

Anasının bu sözleri üzerine akli başına gelen Keloğlan, en son görüştükleri zaman ihtiyarın kendisine söylediği sözleri bir bir hatırlamış. Anasına:

— Evet, demiş, kabahat bende... İhtiyara, kendisini dinleyeceğime dair söz verdiğim halde, sözümde durmadım.

Anası ağır ağır başını sallayarak:

— Büyük sözü tutmayanın hâli budur işte, oğlum, demiş. Haydi, bakalım kazmayı eline alıp tekrar amelelik yapmağa başla! Ne demişler, kendi düşen ağlamazmış.

KELOĞLAN YEMEN'DE

Evvel zaman içinde bir kadıncağızın bir Keloğlan'ı varmış. Keloğlan, bir gün dağa ava çıkmış ve bir ceylân vurmuş. Ceylânı omzuna vurarak eve gelirken vezire rast gelmiş. Vezir, ceylânı görünce, satılık zannederek:

- Ceylânı satıyor musun Keloğlan, diye sormuş. O da:
- Hayır, satmıyorum, Padişaha hediye götüreceğim, demiş.

Vezir uzaklaştıktan sonra, Keloğlan, doğru padişah'ın huzuruna çıkarak ceylânı hediye etmiş. Padişah bundan çok memnun olmuş ve Keloğlan'a hediye olarak birkaç torba altın vermiş.

Keloğlan paraları alınca zengin olmuş, konaklar yaptırmış, atlar, arabalar, cariyeler almış. Fakat bunlara vezirin fena halde canı sıkılmış. Padişah'a, "şu Keloğlan'ı çağırırım da fildişinden bir köşk yapmasını emredelim, eğer yapamazsa, kendisini cellâtlara vereceğimizi söyleyelim" demiş. Padişah da, "peki" diyerek Keloğlan'ı çağırılmış, emrini söylemiş.

Keloğlan düşünmüş, taşınmış, kırk gün izin isteyerek Padişah'ın yanından ayrılmış. Oğlan eve gelmiş, annesine hali keyfiyet böyle böyle, diye anlatmış. "Ben bunu nasıl yaparım", diye ağlamağa başlamış. Annesi:

— Üzülme, demiş. Bir tabur asker, kırk batman şarap getir. Bunları kırk deveye yükle. Filân yerde fillerin dağı var. O dağdaki havuza bu

şarapları dök. Filler bu şarapları gelip içerler, sarhoş olurlar, hemen dişlerini dökerler. Sen de alır gelirsin!

Keloğlan bunları öğrenince, sevinmiş. Padişah'a giderek, bir tabur asker, kırk deveye yüklü, kırk 'batman şarap istemiş, Padişah da vermiş.

Keloğlan, bunları alarak fillerin bulunduğu dağın yolunu tutmuş... Bir hayli zaman yürüdüktan sonra dağa gelmiş, filleri görmüş. Şarapları havuza dökmüş. Filler gelerek içmişler, sarhoş olarak dişlerini dökmüşler. Keloğlan da dişleri develere yüklediği gibi şehre götürmüştü, doğru Padişah'ın huzuruna çıkmış:

— İşte Padişahım, fildişlerini getirdim, köşkü yapacağım, demiş.

Padişah buna çok memnun olmuş, fakat vezirin fena halde canı sıkılmış:

— Padişahım, bu sefer de Yemen Kralı'nın kızını isteyelim, bakalım getirebilecek mi, demiş.

Padişah, hemen Keloğlan'ı çağırarak Yemen Kralı'nın kızını getirmesini emretmiş.

Keloğlan gene kırk gün izin isteyerek ayrılmış, doğruca annesinin yanına gitmiş. Annesine Padişah'ın isteğini anlatmış, o da:

— Padişah'a gidersin, demiş, her tarafı görülmemiş elmadan işlenmiş bir vapur istersin, için deki tayfaların da en güzel kızlardan seçilmiş olacağını da söylersin.

Keloğlan Padişah'a giderek istediğinden âlâ bir vapur almış, yola çıkmış. Yemen'e yaklaşırlarken denizde büyük bir balığın, küçük bir balığı yutmak üzere olduğunu görmüş. Hemen küçük balığı kurtarmış. Küçük balık dile gelerek:

— Şu iki tüyü al! Sıkıldığın vakit birbirine vur, ben sana yetişirim, demiş, tekrar denize atlayarak kaybolmuş.

Vapur, gide gide Yemen'e varmış, Kralın sarayının önünde demirlemiş.

Kral dışarıda gezerken bu güzel vapuru görünce birden şaşırılmış. Keloğlan'ı çağırarak:

— Sen nereden geldin, demiş, bu ne güzel vapur?

Keloğlan hiç bozmamış, “ben tüccarım. İstanbul’dan geldim” diye cevap vermiş.

Kral, kim olduğunu bilmediği bu tüccarı sarayına davet ederek mükemmel bir ziyafet vermiş. Yemekten sonra da altın sahanlar içinde elmaslar ve inciler hediye etmiş.

Keloğlan, ertesi gün Kralı vapura davet ederek gezdirmiş. Eğlenceler tertip etmiş. Kral vapurdan çıkarken, Keloğlan’a:

— Benim bir kızım var, o da vapuru görmek istiyor, acaba yarın gezebilir mi? diye sormuş.

Keloğlan da hiç düşünmedin:

— Hay hay Kral hazretleri, tabi gezebilirler, yarın buyursunlar! Diye cevap vermiş.

Ertesi gün olmuş, kız vapura gelmiş, her tarafı iyice gezmeğe başlamış. Keloğlan tam fırsattır diyerek, kız aşağı katlarda dolaşırken vapura hareket emrini vermiş.

Kızcağız, akşam olduğunu anlayarak yukarı çıkmış, vapurun kalktığını görünce, “eyvah beni kaçırıyorlar” diye ağlamağa başlamış.

Diğer taraftan Kral da kızını kaçırdıklarını işitince arkalarından gemiler göndermiş. Bu gemiler Keloğlan’ın vapuruna yaklaşacakları sırada, kız parmağından bir yüzük çıkararak denize atmış, vapur olduğu yerde durmuş. Keloğlan Kralın vapurlarının yaklaştığını anlayınca hemen cebinden iki tüyü çıkararak birbirine çarpmış, balık da denizden çıkarak, yüzüğü getirmiş ve Keloğlan’a vermiş.

Vapur bundan sonra yeniden hızla hareket etmiş, diğer gemiler de geride kalmışlar.

Bir kaç gün sonra, vapur İstanbul’a gelmiş.

Padişah’a haber vermişler. Toplar atılmış, adamlar gelerek kızı karşılamışlar, doğruca saray’a götürmüşler...

KELOĞLAN MASALLARI

Padişah, Yemen Kralı'nın bu çok güzel kızım görünce âşık olmuş. Kırk gün, kırk gece düğün yaparak kıızı almış. Vezirini atmış. Keloğlan'a da birçok para vererek gönlünü almış, onu kendisine vezir yapmış.

Onlar ermişler muratlarına, biz çıkalım kerevetine...

KELOĞLAN'IN KÖSELE MASALI

Bir varmış, bir yokmuş, bir Keloğlan varmış. Bu Keloğlan'ın bir de babası varmış, ihtiyar adamcağız son giderini yaşıyormuş Bir gün oğlunu karşısına alarak;

— Oğlum, sakın köselerle alış veriş etme. Bu benim sana ilk ve son öğüdüm olsun... Diye tembih etmiş.

Birkaç ay sonra adamcağız ölmüş. Babası öldükten sonra, evin işlerini idare etmek görevi Keloğlan'a düşmüş.

Günlerden birinde Keloğlan, altı batman buğdayı hayvana yükleyerek değirmene öğütmeye gitmiş.

Köye en yakın olan değirmene varmış. Bakmış sahibi köse, oradan vazgeçerek daha aşağıdakine gitmiş, ikinci değirmenin sahibinin de köse olduğunu görünce, başka bir değirmene gitmek için yola çıkmış. Gitmiş, gitmiş, yol çok uzadığı için daha fazla yorulmak istememiş, geri dönerek kösenin değirmenine gelmiş. Hâlbuki en aşağıdaki değirmenci meğer köse değilmiş...

Ne ise... Keloğlan, kösenin değirmeninde buğdayları öğütmeğe başlamış. Bu sıra konuşmağa kovulmuşlar. Köse, söz arasında, Keloğlan'a dönerek:

— Oğulcuğum, demiş, benim karnım çok aç, şu senin unlardan birazım alalım da ekmek yupalım, olmaz mı?

Keloğlan razı olmuş, Köse de unu yoğurmağa başlamış.

Köse, evvelâ unun suyunu fazla kaçırmış; un koymuş, katı olmuş; su koymuş, sulu olmuş. Böyle yapa yapa altı batman unu da yoğurmuş. Ekmeği ateşe koyarak pişirmeğe başlamış. Köse, Keloğlan'a:

— Ekmek pişinceye kadar istersen birer masal anlatalım, demiş. Kimin masalı güzel olursa, ekmekte onun olsun! Diye ilâve etmiş.

Keloğlan buna razı olmuş, önce köse, masalını anlatmağa başlamış:

“— Vaktiyle bir adam varmış. Bu adamın bir karısı, karısının da üç tane hovardası varmış. Adam bir gün sokağa çıkmış. Karısı da hovardalarını eve almış...

Köse, burada uzun bir nefes aldıktan sonra, masalını anlatmağa devam etmiş:

... Adamcağz işini erken bitirip eve dönmüş. Karısı pencereden kocasının geldiğini görünce, hovardalarından birini ocağın bacasına, diğerini ambara, üçüncüsünü de ahıra saklamış, kocasına kapıyı açmış. Adam köşe başından evi gözetlediği için, hovardaların eve girdiğini görmüş. Karısından bir değnek isteyerek ocağın çok kurumlu olan bacasını temizleyeceğini söylemiş. Bacaya sopayı sokunca, herif “pat!” diye aşağı düşmüş, ölmüş.

Gürültüyü duyan ötekiler arkadaşlarını kurtarmak için dışarıya çıkmışlar. Bir tanesi eşeğin semerini almış, dama çıkmış.

Bacadan semeri atarak adamı öldürmek istemiş. Fakat semerin ipi ayağına takılarak bacadan aşağı kendi de beraber düşmüş, ölmüş. En sona kalan huvardayı da karı koca bir olup öldürmüşler, onlar ermiş muradına...”

Kösenin masalı burada bitmiş. Sıra Keloğlan'a gelmiş, Masalını anlatmağa başlamış:

— Bir vardı, bir yoktu. Evvel zamanda bizim bir topal peteğimiz vardı. Bu petek bir gün kayboldu. Aradık, taradık bulamadık. Bir horozumuz vardı. Horozun sırtına bindik, peteğimizi aramağa gittik. Bir dağın tepesine çıktık. Baktık bizim petekle bir adam çift sürüyor. Hemen yanına giderek:

— Bu peteğe sen niçin çift sürdürüyorsun, diye sorduk. Adam bize doğru yaklaştı ve:

— Bu petek sizindir. Dün benim öküzümü yaraladı. Öküzüm hasta olduğundan onun yerine bunu koştum, diye cevap verdi.

Biz de peteği alarak eve geldik. Fakat horozun sırtı yara olduğundan bunu nasıl iyi edelim diye sorduk, soruşturduk.

Bize, Hindistan cevizi iyi eder dediler. Babam yedi sene ewel Hindistan cevizi yemişti, fakat o sırada sağ olmadığı için düşünmeğe başladık.

Nihayet on beş kişi babamın mezarına gittik, tam yedi sene eştik. Mezarı açtıktan sonra bir tane Hindistan cevizi bulabildik.

Akşamüzeri cevizi horozun üzerine sürdük. Sabah olunca ne görsek beğenirsin?

Horozun sırtında kocaman bir Hindistan cevizi ağacı çıkmamış mı?...

Hemen ağacın üzerine çıktık, cevizleri toplamağa başladık. O sırada gözüme bir şey ilişti: Ağacın üzerinde kocaman bir buğday tarlası vardı...

Bir orak alarak tarlayı biçmeğe başladık. O esnada bir tavşan çıktı, kaçmaya başladı. Hemen orağı alarak tavşanın arkasından koşmağa başladım. Orak buğdayları biçti. Halt eyleme köse, kardeşlik peteği Keloğlan'a düştü..." diyerek masalını bitirmiş, ekmekleri alarak evine gitmiş.

Onlara kömür... Bizlere ömür...

KELOĞLAN MASALLARI

KUYUDAKİ DEV

Bir varmış, bir yokmuş, evvel zaman içinde, kalbur saman içinde develer tellalken, pireler berberken, ben annemin beşiğini tıngır mıngır sallarken; ülkenin birinde bir kasaba varmış. Bu kasabanın kenar mahallelerindeki bir kulübede, çok fakir bir Keloğlan ile ihtiyar annesi yaşamakta imiş.

Keloğlan çok akıllı ve becerikli olmasına rağmen çalışmaktan hoşlanmaz, tembel tembel evde oturmayı, ne buldu ise yiyip, içmeyi ve uyumayı severmiş.

Tembel mi tembel, saçsız kafası ile de çok çirkin olduğu için herkes ona Keloğlan dermiş. Keloğlanın ihtiyar annesi ise el çamaşırını yıkar, hem kendini, hem de tembel Keloğlanı beslemeye çalışır, zorluklar içinde geçinirlermiş. Her nasılsa Keloğlanın canı çarşıya çıkıp dolaşmak istemiş. Bir de bakmış ki, uzakta bir kalabalık var. Kalabalığın ortasında bir adam bağıra bağıra bir şeyler söylüyor. Kalabalıktaki insanlar da onu dinliyor.

Bizim Keloğlan da kalabalığa sokularak bu adamın dediklerini dinlemiş. Adam meğer şehrin tellallarından biriymiş. Keloğlanın dinlemekte olduğu tellal şöyle demektedir:

— Ağır bir iş için bir adama ihtiyaç vardır. Bu işi görecek adama yüz altın verilecektir. Talip olacak kimse varsa ortaya çıksın...

Keloğlan etrafta toplanan kalabalıktan ses seda çıkmadığını görünce ve bu işin sonunda yüz de altın verileceğini öğrenince tellala:

— Bu işi ben yaparım, yalnız bu yapılacak işi hemen bana söyle, demiş.

Tellal Keloğlanı şöyle bir süzdükten sonra, gözü tutmamış olacak ki:

— Oğlum, sen bu işi yapamazsın, iş çok zordur. Bunu ancak akıllı, becerikli ve cesur adamlar başarabilir. Ben bunları sende göremiyorum, deyince; Keloğlan:

— Ummadığın taş baş yarar. Ben bu işi başarırım, diye cevap vermiş. Etrafta toplanan kalabalıktan alaylı gülüşmeler yükselmiş. Bu sırada tellal onun biraz da fakir haline acıyarak:

— Pekâlâ oğlum... Mademki kendine güveniyorsun sana şimdi yapacağın işi tarif edeyim... Uzak bir ülkeden mal getirmeye gidilecek... Yolculuk at sırtında olacak, ama sen bu yolculuğa katlanabilecek misin?.. Diye sorunca.

Keloğlan:

— Ben yaparım dediğim her şeyi yaparım. Elbette katlanırım, karşılığını vermiş. Tellal:

— Mademki bu kadar güvenin var, bende sana bu işi veriyorum... Paranı şimdi mi, yoksa dönüşte mi istersin? Demiş. Keloğlan da:

— Şimdi verin de birazı yanımda bulunsun, geri kalanını anneme harçlık bırakırım, der.

Bu şartlarla anlaşmaya varan Keloğlan sevinçle annesine koşarak durumu anlatır ve yanındaki parayı annesine bırakarak veda edip yapacağı işe gider.

Toplantı yerine gelen Keloğlan, yolculuğun hazır olduğunu ve kafilenin kendisini beklemekte olduğunu görür. Kafile başkanı Keloğlana hazır olup olmadığını sorar. Hazır olduğunu öğrenince küçük kafile hemen atlara binerek yola koyulur... İki gün durup dinlenmeden yol alırlar. Üçüncü gün Keloğlanın at sırtındaki yolculuktan vücudunun her tarafı ağrımaya başlar. Ama verdiği sözü ve aldığı parayı düşünerek sabırla yola devam eder. Artık akşam yaklaşmıştır. Kafile başkanı mola için kervanı durdurur. Keloğlan biraz dinleneceği için sevinmiştir. Ama

bu sevinci çok sürmez. Atlar bağlandıktan sonra kabile başkanı kendini çağırır. Keloğlana der ki:

— Keloğlan, şurada bir kuyu görüyorsun...

— Evet, der bizim Keloğlan.

— İşte şimdi, o kuyuya ineceksin... Korkmazsın değil mi?

Keloğlan kuyunun yanına gider bir sağına, bir soluna ve eğilip içine bakar, kabile başkanına dönerek:

— Ne var bunda korkacak, elbette inerim, der. Keloğlan korksa bile korktuğunu belli etmemeye çalışarak kuyuya inme hazırlığına başlar. Etrafını saran yol arkadaşları Keloğlan'ın beline kalın bir ip bağlarlar, kuyuya sarkıtırlar.

Keloğlan kuyunun yarısına gelince sağ tarafında karanlıkta aniden bir kapı açılır. Adamın biri Keloğlan'ı kucakladığı gibi bu kapıdan içeri çeker... Neye uğradığını anlayamayan Keloğlan kendine gelince, bir de ne görsün! Geniş bir bahçe ve bu bahçenin ortasında büyük bir saray durmuyor mu? Sarayın bahçesinde güllerin arasında Dünya güzeli bir kız oturmuş, arkasında bir dudağı yerde, bir dudağı gökte iri ve koyu siyah renkte bir zenci ayakta durmakta.

Çiçeklerin arasında bir tavus kuşu dolaşmaktadır. Şaşkınlıkla bunları seyre dalan Keloğlan birden arkasında gürleyen bir sesle akli başından gider. Dönüp bakınca, ne görsün?... Koca bir dev. Arkasında durmuyor mu? Dev korkunç bir sesle:

— Eyyyy, âdemoğlu! Söyle bakalım, şu gördüklerinden hangisi daha güzel?

Keloğlan korkudan tir tir titremeye başlar. Ne cevap vereceğini şaşırır ama biraz sonra akli başına gelir ve biraz düşündükten sonra:

— Gönül neyi severse güzel odur sultanım, der.

Dev, aldığı cevaptan memnun gibi görünür ve Keloğlan'a tekrar sorar.

— Şu kız çok güzel, şu tavus kuşu çok hoş ama, şu zenci çok çirkin, çok kötü!.. Buna ne dersin?

Keloğlan artık ilk şaşkınlık ve korkudan kurtulmuştur. Yine cevabı yapıştırır:

— Gönül neyi severse, güzel odur sultanım, diye tekrar aynı cevabı yapıştırır.

Aldığı cevaptan çok hoşlanan dev, Keloğlan'a:

— Aferin, sen akıllı bir çocuğa benziyorsun diye Keloğlan'a hemen yanındaki, ağaçtan kopardığı üç tane büyük narı verir. Ve:

— Al bu narları. Dönüşte annenle birlikte yersin, diyerek Keloğlan'ın yanından ayrılır.

Meğer Dev, her kuyuya inen insana bu soruları sorar fakat bir türlü istediği akıllıca cevabı alamayınca çok kızar, hemen kellesini uçurur, sonra da etlerini yer, kafatasını sarayın duvarlarına asarmış. Böylece kuyuya inenlerin çoğu, Dev'in bu soruları karşısında kimi kız güzel, kimi tavus kuşu diye Dev'e cevap verirlenmiş. Bu cevaplardan memnun kalmadığı için kuyuya inen bir daha yukarı çıkamazmış. Dev'in yanından ayrılan Keloğlan tekrar çıkış kapısına gelip yukarı nasıl çıkacağını düşünürken birden yukardan, su almak için sarkıtılmış bir kovanın kendisine doğru geldiğini görünce, Keloğlan hemen bu kovadan tutarak yukarı çıkar. Keloğlan'ı sapasağlam yukarı çıktığını gören arkadaşları, şaşkınlıktan ağızları bir karış açık, gözlerine inanamazlar ve birbirlerine bakışırlar. Çünkü kervancılar bu kuyudan su almak istedikleri zaman her seferinde Dev'e bir insanı kurban vermeleri adetmiş. Yol arkadaşları onu böyle sapasağlam, güler yüzlü görünce tabii şaşkınlıktan kendilerini alamamışlar. Kafile başkanı merakını yenemeyerek Keloğlan'a:

— Şimdiye kadar bu kuyuya salladığımız adamlardan hiçbiri geri dönmemiştir. Sen nasıl oldu da bu kuyudan sağlam çıktın evlat? Diye sorar.

Keloğlan güler yüzle şu cevabı verir:

— Nasıl çıktysam çıktım. Çıktım ya! Siz ona bakın.

Yeniden kafile yola koyulmuş. Varacakları o uzak ülkeye varmış. Atlara malları yükleyerek memlekete dönmüşler. Keloğlan elindeki Nar'larla sevinçle evine dönünce, annesini yine her zamanki gibi, el çamaşırı

KELOĞLAN MASALLARI

yıkamakta bulur. Annesi de oğlu geldiği için sevinmiştir. Yemekler yenir. Yemekten sonra da Keloğlan, Dev'in verdiği Nar'lardan birini çıkarıp yemek için ikiye böler. Bir de ne görsün? Dev'in verdiği Nar tanelerinin her biri meğer çok kıymetli birer mücevher değil miymiş? Bunun değerini anlayan Keloğlan, zaman zaman bunların her birini azar azar satmış. Ve Keloğlan öylesine zengin olmuş ki, artık ne kelliği kalmış, ne çirkinliği, ne de annesinin çamaşırcılığı. Mutlu bir hayata kavuşmuşlar...

KELOĞLAN MASALLARI

ÜNLÜ FALCI KELOĞLAN

Günün birinde Keloğlan gurbete çıkmaya karar vermiş. Heybesini hazırlamış, anasıyla helalleşmiş, çıkmış yola.

Sirtında torbası, elinde değneğiyle yürümeye başlamış. Evden çok uzaklara gitmiş. Bir köye yaklaşırken hava iyiden iyiye kararmış. Çalılıkların ardında da bir karaltı belirmiş.

Keloğlan hemen bir ağacın arkasına gizlenip, adamı gözetlemiş. Adam koynundan çıkardığını, oradaki bir çalının dibine gömmüş. Sonra oradan uzaklaşmış.

Keloğlan bir süre bekledikten sonra oraya varmış. Yerlere dikkatlice bakmış. Adamın kazdığı yeri bulmuş. Toprağı kazmaya başlamış. Biraz kazdıktan sonra gözlerine inanamamış. Çünkü toprağın altında bir torba dolusu altın varmış.

Keloğlan düşünmüş, taşınmış. Bu altının çalıntı olduğuna karar vermiş. Hem onu sahibine vermek, hem de bundan yararlanmak için bir plan kurmuş kendi kendine.

Torbayı başka bir yere gömmüş. Düşmüş yola. Değneğini vura vura yürümüş, yürümüş. Sonunda köye varmış. Doğruca köy odasına gitmiş. Kapıyı açıp “Selamünaleyküm ağalar” diyerek içeriye girmiş.

Köylüler bir yabancıнын geldiğini görünce onunla ilgilenmişler. Buyur, buyur deyip konuğa yer göstermişler. Eline bir bardak çay verip halini hatırını sormuşlar.

Keloğlana ne iş yaptığını sorduklarında, Keloğlan onlara:

— Ben fal bakarım ağalar, demiş. Fal bakar yitikleri bulur, geleceği okurum.

Bunu duyan köylüler Keloğlana daha saygılı davranmışlar. Köylerine onur verdiğini söyleyerek onu birkaç gün misafir etmeye karar vermişler.

Hemen önüne büyük bir sini içinde yemek vermişler. Keloğlan buna çok sevinmiş. Çünkü sabahtan beri hiç bir şey yememiş. Karnı açlıktan zil çalıyormuş.

Önüne konan yağı, balı, peyniri, sıcak gözlemeyi indirmiş mideye. Üstüne de okkalı bir kahve içmiş. Bir köşeye serdikleri yatağa uzanmış. Sabaha kadar deliksiz bir uyku çekmiş. Ertesi gün, sabah olunca köyden bir kese altının çalındığını söylemişler Keloğlana.

Keloğlan:

— Bir tas içinde su getirin, demiş.

Köylüler hemen bir tas bulup içine de su doldurup Keloğlanın önüne koymuşlar. Keloğlanın ne yapacağını görmek için de etrafına toplanmışlar.

Keloğlan da anlamsız anlamsız mırıldanarak ellerini suya batırmış. Sonra ıslak ellerini yüzüne sürmüştü. Bir an düşünür gibi yapmış. Sonra da köylülere altın dolu torbayı gömdüğü yeri tarif etmiş.

Köylüler koşup gitmişler Keloğlanın tarif ettiği yere. Altın torbasını elleriyle koymuş gibi kolayca bulmuşlar. Bu olay Keloğlan'ın saygınlığını artırmış. Onu yere göğe koyamamışlar. Namı da çevre köylere kadar yayılmış.

Günün birinde eşeğini kaybeden bir köylü için de suya bakmış. Sonra adamı başından savmak için:

— Senin eşeğin ne yerde ne de gökte. Ortada bir yerde demiş.

Köylü aranıp dururken, eşeğini küçük bir tahta köprüde bulunca sevinç içinde köye dönmüş. Herkese olanları anlatmış. Bu olay da Keloğlanın ününe ün katmış. Keloğlanın ünü köyden köye, köyden kasabaya yayılmış. Eşeğini bulan adam bir gün padişahın bulunduğu kente gitmiş.

Keloğlan'ın yitik eşeği nasıl bulduğunu anlatınca bu haber padişaha kadar ulaşmış.

Padişah da ne zamandır bir falcı ararmış meğer. Babasının emanet ettiği kılıcın sırrını çözdürmek için. Kılıcın sırrının çözülmesi için o güne dek denemediği falcı, bilgin, büyücü kalmamış. Kılıcın sırrını bir türlü çözememişler.

Padişahın adamları Keloğlanı bulunduğu köyden apar topar aldıkları gibi yaka paça padişahın huzuruna çıkarmışlar. Keloğlan çok korkmuş. Padişahın derdini çözümleyemezse, kellesinin gideceğini biliyormuş. Bu nedenle padişaha “Ben falcı falan değilim” demiş ise de padişah dinlememiş.

Padişah kılıcı Keloğlana göstermiş:

Ben çok küçükken babam bu kılıcı bana verirken, büyüyünce sırrını çözmemi vasiyet etmişti. Ama bugüne kadar bu kılıcın sırrını hiç kimse çözemedi, demiş.

Şimdi, Keloğlan bu sırrı çözecek, padişah da ona “Ne dilersen dile benden” diyecekti. İyi hoş ama, Keloğlan bunca bilginin, falcının, büyücünün çözemediği sırrı nasıl çözecekti.

Keloğlan içinden “bir atlırsın çekirge, iki atlırsın çekirge...” diye söylenmiş. Padişah Keloğlana bugüne kadar kılıcın sırrını çözmek için ortaya çıkıp da başaramayan kırk kişinin kafasının nasıl vurulduğunu anlatmış. Bu sözleri duyan Keloğlanın korkusu daha da artmış. Bu beladan nasıl kurtulacağını düşünmeye başlamış.

Padişah:

— Sana yarına kadar müsaade, demiş. Bu sırrı çözersen senin için yokluk yok artık. Ama sırrı çözemezsen kel kafan da yok. Bunu iyi bilesin Keloğlan...

Keloğlan bakmış bir kaçamak yol bulamamış. Zamandan kazanmak için padişah'a:

— Bana kırk gün izin verin, kırk gün sonra bu işi bitmiş bilin demiş.

Padişah:

— Hay hay, demiş. Bu iş için kırk yıldır bekliyorum. Ne yapalım kırk gün daha bekleriz, demiş.

Keloğlan'ı bir odaya kapamışlar. Kılıcı önüne koymuşlar. İstedığı cevizi, inciri, çuval çuval yığmışlar. Her öğün en güzel yemeklerden getirmişler.

Keloğlan kırk gün kırk gece düşünmüş kılıcın sırrını çözememiş. Kırkinci gün sabah erkenden uyanmış. Düşünmeye başlamış ama nafile. Sırrı çözememiş. Kellesi gideceği için öfkelenmiş. Kılıcı eline alarak “Lanet olsun senin altının da elmasın da” diye söylenmiş. Sonra o öfkeyle kılıcı sapından tuttuğu gibi duvara vurmuş. Ama öyle hızlı vurmuş ki kılıç sapından kırılmış. Keloğlan elinde kalan sapa dikkatlice bakmış şaşırılmış kalmış.

Çünkü sapın içinde bükülmüş bir kağıt varmış. Kağıdı yırtmadan çıkartmış. Kağıtta bir şeyler yazıyormuş. Ama Keloğlanın okuma yazması olmadığından okuyamamış. Bu sırada verilen kırk günlük mühlet de sona ermiş. Padişahın adamları Keloğlan'ı yaka paça Padişahın huzuruna getirmişler. Keloğlan elindeki kırık kılıcın sapı ile, içinden çıkardığı kağıdı padişaha uzatmış.

Padişah Keloğlanın uzattığı kağıttaki yazılanları okumaya başlamış. Okudukça da şaşkınlığı artmış.

Çünkü kağıttaki yazı babasının yazısı imiş. Oğluna yazdığı mektupta şöyle diyormuş:

“Yiğit şehzadem, saltanatım sana kalacak. Ama çok küçüksün. Bugünlerde ölüp gidersem, ortalıkta kalmandan korkuyorum. Bunun için sana bir hazine sakladım. Gömüldüğü yeri bu kağıtta gösteriyorum. Sen büyüyüp kılıcın sırrını çözünce bu hazine senin olacaktır. Sen de, padişah olmasan bile, bu hazine ile rahat bir yaşam sağlarsın kendine.”

Hemen mektupta belirtilen yere gitmişler. Adamlar toprağı kazınca gerçekten çok büyük bir hazine bulmuşlar. Padişah bu işe çok sevinmiş. Hem hazineyi bulduğu için, hem de babasının vasiyetini yerine getirdiği için Keloğlan'a:

KELOĞLAN MASALLARI

— Dile benden ne dilersen? Ne istersen vereceğim, demiş.

O zaman Keloğlan bulunan hazineden ufak bir pay ve padişahın güzel kızını istemiş.

Padişah önce karşı çıkmış bu isteğe. Ama sonra verdiği sözü hatırlamış.

Keloğlan ile kızını evlendirmiş. Hazineden de büyük bir pay vermiş. Keloğlan padişahın kızı ile mutlu bir hayat sürmüşler...

Onlar ermiş muradına, biz gidelim diğer masalları okumaya.....

KELOĞLAN MASALLARI

KELOĞLAN VE SİHIRLİ TAS

Bir varmış, bir yokmuş. Allah'ın kulu çokmuş. Evvel zaman içinde bir Keloğlan varmış. İhtiyar ve yoksul annesi, bu biricik oğlunu “Kel oğlum,keleş oğlum” diye severmiş.

Günlerden bir gün Keloğlan annesinden izin alıp balık tutmaya gitmiş. “Belki bir kaç balık yakalarım. Anacığımınla pişirir, yeriz. Aç karnımızı doyururuz” diye düşünüyormuş.

Irmağın kenarına gelip oltasını salmış. Öğleye doğru kocaman bir balık tutmuş. Pulları gümüş gibi parlak, gözleri cam gibi aydınlık, güzel mi güzel bir balıkmış bu...

Keloğlan balığın pullarını kazımış, karnını yarıp temizlemek istemiş.

Bir de ne görsün! Balığın karnı içinde kocaman bir tas durmuyor mu? Keloğlan bir sevinmiş, bir sevinmiş ki sormayın. “Hem balığı götürürüm anama, hem tası” demiş.

Tası su ile doldurup balığı yıkamak istemiş. Birden inanılmayacak bir şey olmuş. Tastan boşalttığı sular altın olarak akıyormuş yere. Keloğlan çok şaşırılmış.

Bir kaç kere denemiş, hep altın akıyormuş tastan. “Bu, sihirli bir tas galiba. Hemen anama haber vereyim” demiş. Evlerine koşmuş.

Sihirli tase küpler dolusu suyu doldurup doldurup boşaltmış. Suyu boşalan küplere de altınları biriktirmiş. Artık ülke hükümdarı bile onun yanında fakir sayılırmış...

Keloğlan günler sonra büyük bir saray yaptırıp oraya taşınmış. Kendisine hizmetçiler tutmuş. Sevdiği ve istediği her şeyi alıyor, en güzel yemekleri yiyormuş. Sonunda altınlarının çokluğu onu şımartmaya başlamış.

Gereksiz masraflara, lüzumsuz harcamalara girişmiş. “Oğlum bu işin sonu kötü olabilir” diye öğüt vermeye çalışan anasını bile dinlememiş.

“Sihirli tas elimde, ne istersem yapabilirim...” diyormuş.

Keloğlan’ın böyle kendini beğenmesi, şımartması ve hırsla kapılması, insanların ona duyduğu sevgiyi azaltmış.

Herkes “Eski hali bundan daha iyiydi. Gözünü hırs bürüdü Keloğlan’ın” demeye başlamış.

Keloğlan bir gün daha çok altın elde etmek için, sihirli tasını eline alıp ırmağın kenarına gelmiş. “Suyu tükenecek değil ya, bir saray da buraya yaptırayım.” demiş. Gurur ve kibirle tasını suya daldırmış. Kıyıda biriken altınlar hırsını artırıyormuş.

Daha hızlı daha hızlı daldırmaya başlamış tası. Artık altınlardan başka bir şey düşünmüyormuş. Birden tas elinden kayıp suya düşmüş. Keloğlan onu tutmak için eğilince kendisi de ırmağa yuvarlanmış. Yüzme bilmediği için hızla akan ırmakta nerdeyse boğulacaktı. Binbir güçlkle kenara çıkmış. Kendisi suda çırpınıp dururken, biriktirdiği altınları da hırsızlar çalıp götürmüşler.

Artık tası bulmanın da imkanı kalmadığından ağlaya ağlaya annesinin yanına dönmüş. Başına gelenleri anlatmış. Yaşlı kadın:

— Üzülme yavrum, demiş. Hay’dan gelen Hû’ya gider. Zaten, sen o tası alınının teri, elinin emeği ile kazanmamıştın. Üstelik zenginlik seni iyice şımartmıştı. Böylesi daha iyi oldu. Hiç olmazsa kendini başkalarından üstün görme hastalığından kurtulursun.”

Keloğlan bu sözlerle teselli bulmuş. Anasına hak vermiş. O günden sonra da Sihirli Tası bir daha hiç anmamış.

KELOĞLAN İLE BALIK

Bir gün Keloğlan odun kesmek için ormanın yolunu tutar. Giderken “imdaat, beni kurtarın!” diye bir ses duyar. Sağına bakar soluna bakar kimseyi göremez. Aynı sesi tekrar duyar. Bakınırken bir de ne görsün! Toprağın üstünde bir balık “imdaat beni kurtarın!” diye bağıyor. Meğerse balığı sudan çıkarmışlar. Kendini suya atacak birisi duysun diye bağıyormuş, Keloğlan balığı suya atar. Balık:

— Keloğlan benim hayatımı kurtardın. Sana minnet borçluyum. Sana hediye vermek istiyorum. Dağdan dönüşte bana uğra sana bir şey söyleyeceğim, der. Keloğlan dağdan döner. Suyun yanına gelir. Balık suyun kenarındadır. Balığa:

— Dönüşte bana uğra demiştin. Geldim, söyle ne diyeceksin?
Der.

— Şu dağı görüyor musun?

— Evet görüyorum?

— O dağın arkasında bir torba var. Falan yerde, git onu al, ihtiyacın olunca: Açıl susam açıl! dersin açılır. İhtiyacını karşılırsın. İhtiyacını karşılayınca: Kapan susam kapan! dersin kapanır. Fakat bu sırrı kimseye söyleme ki çaldırırsın, der.

Keloğlan dağın arkasındaki torbayı alır. Eve getirir. Eve gelince anasına:

— Ana, ana! Bana bir balık bunu verdi, der. Anası:

KELOĞLAN MASALLARI

— Kel oğlum, keleş oğlum! bir balıktan ne beklenir. Nedir onun içindeki diye merak eder.

Keloğlan:

— Açıl susam açıl dersin açılır. Her istediğini verir. Kapan susam kapan deyince kapanır der. Keloğlan anasının yanında bunları söyler ve kocaman bir sofraya açılır. Görmediklerini ve yemediklerini yerler. Karınlarını iyice doyururlar.

Keloğlan anasına:

— Ana ben bunu komşulara göstereceğim, der.

Anası:

— Kel oğlum, bundan kimsenin haberi olmasın. Sır saklamasını bilmelisin. Yoksa çalarlar der.

Keloğlan anasını dinlemez, gider komşuları çağırır, olanları anlatır. Torbayı gösterir açıl susam açıl der her istedikleri gelir. Komşularla birlikte yerler içerler. Kötü komşulardan birisi Keloğlan'ı kıskanır ve torbanın aynısını yapar, Keloğlanın sihirli torbası ile yer değiştirir.

Ertesi gün Keloğlan karnı acıkınca torbaya:

— Açıl susam açıl! der torba açılmaz. İki kere daha der yine açılmaz. Keloğlan tekrar ormanın yolunu tutar. Suyun kenarına gelir. Balığa der ki:

— Balık, balık! Senin verdiğin torba birinci gün çalıştı. İkinci gün pıss... der.

Keloğlan sana bir torba daha var, aynı yerde git onu al. Ama kimseye gösterme, sırrını söyleme der. Keloğlan gider aynı yerden ikinci torbayı da alır eve getirir. Anasına:

— Ana ana! Balık bana bir torba daha verdi, der. Keloğlan ikinci torbayı da açar bakar ki bir de ne görsün? Sihirli bir değirmen. Çevirdikçe para çıkarıyor. Anası:

— Kel oğlum, bunu bari kimseye gösterme, çalarlar yine parasız kalırız der. Keloğlan balığın da anasının da sözünü dinlemez yine komşuları çağırır. Sihirli değirmenin hünerlerini gösterir. Kötü komşu kötü bir değirmen

yaparak, sihirli değirmeni ile yer değiştirir. Ertesi gün Keloğlan değirmeni çevirir çevirir para çıkmaz. Yine ormanın yolunu tutar. Balığa:

— Balık, balık! Senin verdiğiğin değirmen birinci gün iyiydi, ikinci gün pıss.... Balık bu sefer kızar:

— Bak Keloğlan, bu son şans. Yine aynı yerde bir torba daha var. Git onu al. Dediklerimi yap der. Keloğlan eve gelir anasına:

— Ana ana! Bak bana balık bir şans daha tanıdı der. Keloğlan üçüncü torbayı da açar ve içine bakarlar ki bir tokmak. Bu tokmak, vur tokmağım vur! deyince çalır. Dur tokmağım dur deyince durur. Balık bu tokmağı hırsızları cezalandırmak için vermiştir. Keloğlan tokmağı anlatmak için komşularına gösterir. Vur tokmağım vur deyince tokmak kötü komşunun başına vurmaya başlar. Onu eşek sudan gelinceye kadar döver. Keloğlan:

— Demek bütün sihirli torbalarımı sen çaldın? ha! Der. Kötü komşu:

— Hayır ben çalmadım, dedikçe tokmak vurur. Sonra:

— Evet ben çaldım, toprağın altına gömdüm, der. Gider bakarlar ki sofraya çürümüş, değirmen paslanmış.

Bu sırada tokmak Keloğlan'ın başına da vurmaya başlar. Keloğlan acısından tokmağı nasıl durduracağını unuttur. Eşek sudan gelinceye kadar dayak yer. Sır tutmamanın ve anasının, büyüklerin sözünü dinlememenin cezasını çeker.

Evet, sizde büyük sözü dinlemez ve gerekli yerde sır tutmazsanız başarılı olamazsınız.

KELOĞLAN MASALLARI

HAMAMCI İLE KELOĞLAN

Bir varmış, bir yokmuş... Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde bir kadıncağızın bir oğlu varmış. Herkes bu çocuğu Keloğlan diye çağırırır. Bu ana oğul çok fakir imişler. Yalnız birçok tavukları olduğundan bunların yumurtasını satarak geçinip giderlermiş.

Bir gün tavuklar yumurtlamamış, kadın da oğluna tavuklardan birini satarak ekmek almasını söylemiş. Keloğlan tavuklardan birini alarak, pazara gitmiş ve bir hamamcıya satmış. Fakat hamamcı parayı peşin vermeden gitmeye başlamış. Keloğlan da peşini takip etmiş. Hamamcının eve girdiğini görünce o da hemen arkasından girmiş ve onu gözetleyerek dinlemeye başlamış. Hamamcı tavuğu karısına uzatarak:

— Bunu al, iyice temizle, haşlayarak suyuna güzel bir pilav yap, akşamüzeri bir uşak göndererek aldıracağım, demiş ve sokağa çıkarak uzaklaşmış.

Keloğlan bunları dinlediği için akşamüstü olunca hemen hamamcının evine gitmiş.

— Bey yemeği istiyor, demiş.

Kadın da tatlısı ile tuzlusu ile yemek hazırlayarak tepsiye koymuş ve çocuğa vermiş.

Keloğlan tepsiyi alınca doğru kendi evine götürerek annesine tepsiyi uzatmış:

— Tavuğu bir hamamcıya sattım. Fakat bana parasını vermeden gitmeye başladı, ben de arkasını takip ettim. Eve girerken arkasından

yavaşıca girdim ve karısı ile konuşurken dinledim. Karısına, “tavuğu pişir, akşama aldıracağım” dedi. Ben de akşamüstü doğruca gittim aldım, demiş ve yemekleri güzelce yemişler.

Hamamcı, karısının hazırladığı tavuğu iştahla yemek için eve gelmiş, karısına yemek nerede diye sormuş. Kadıncağızın hiçbir şeyden haberi olmadığı için bir uşağın gelip aldığını söylemiş.

Hamamcı kızmış. Kim geldi? Nasıl adamdı? diye karısına sorular sormuş. Kadın da bir çocuğun geldiğini, “efendi yemek istiyor” diyerek alıp gittiğini söylemiş. Hamamcının buna canı sıkılmış, doğruca hamama gitmiş. Diğer taraftan Keloğlan, yemekleri güzelce yedikten sonra annesine:

Şu hamamcıya güzel bir oyun yapalım, teklifinde bulunmuş.

Annesi razı olunca, giyinmiş, kuşanmış, bir kız gibi süslenerek hamama gitmiş, kapıyı çalmış. Hamamcı kapıyı açınca Keloğlan sesini incelterek:

— Seninle biraz gizli konuşmak istiyorum, sizin eve gidelim de konuşalım demiş.

Hamamcı güzel kızı görünce razı olmuş, eve doğru gitmeye başlamışlar. Karısı evde yokmuş.

Hamamcı bunu evvela fena bir kadın zannetmiş; bir av buldum ümidiyle sevinmeye başlamış. Eve gelince, Keloğlan:

Gizli bir yer varsa orada konuşalım daha iyi olur, diye adamcağızı kuşkulandırmış.

Hamamcı önde, Keloğlan arkada, evin altındaki mahzene inmeye başlamışlar. Tam merdivenlerin ortasına gelince, Keloğlan hamamcının belinin ortasına kuvvetli bir tekme vurmuş, adamı paldır, küldür merdivenden aşağı yuvarlamış.

Zavallı hamamcı aşağıda inleye dursun, Keloğlan yukarı çıkarak evin her tarafını karıştırmaya başlamış. Yükte hafif pahada ağır, altına ve gümüşe dair ne varsa, hepsini almış, doğruca evine gitmiş. Hamamcının karısı eve gelince, bir inleme işitmiş. Çocuklardan biri babasının sesini

tanımakta gecikmemiş. Evin içini aramışlar, onu mahzende bulunca oraya nasıl düştüğünü sormuşlar. O da merdivenden aşağı inerken düştüğünü söylemiş.

Kadın, kocasının elinin ayağının tutmadığını, her tarafının hurdahas olduğunu görünce, hoca aramaya koyulmuş, etrafa haber salmış.

Keloğlan bunu duyar duymaz, hamamcıya bir oyun daha yapmaya karar vermiş. Eline bir çanta almış, şeklini değiştirerek kahveden kahveye “ben cerrahım”, “ben hocayım”, “hastaları iyi ederim” diye dolaşmaya başlamış.

Hamamcının arkadaşı da o sırada kahvede olduğu için hemen çağırarak hastanın yanına götürmüştü.

Keloğlan, hiç tavrını bozmadan:

— Yüksek bir yerden düşmüşsün, demiş, ben seni iyi ederim. Yalnız seni hamama götürceğim. Fakat, yanımızda kimse olmayacak!

Berber hamama gitmişler. Keloğlan hamamın kapısını kapamış, adamı güzelce soyarak başını sabunlamış ve kurnada hiç su bırakmamış. Eline geçirdiği bir kırbaçla hamamcıyı evire çevire dövmüş, perişan bir halde yerde bırakarak çıkmış, doğruca hamamcının evine gitmiş:

— Hastanız iyileşmiştir. Gidip hamamdan alınız! diyerek hepsini sevindirmiş.

Hamamcının karısı ile çocukları derhal hamama koşmuşlar. Bir de bakmışlar ki, adamcağız daha perişan bir halde taşların ortasında yatıyor. Hepsi birden kederlenerek babalarını alıp eve götürmüşler.

Nihayet, hamamcı bu işi tavukları satan Keloğlan’ın yaptığını anlamakta gecikmemiş. Bir çare düşünmüştü:

Hamamın önüne altın serpererek yakalamaya karar vermiş. Keloğlan bunu nasılsa öğrenmiş. Üzerine bir dilenci elbisesi, ayağına da uzun bir çizme giymiş. Çizmelerin altına güzelce katran sürmüştü.

Eline bir çanta alarak hamama girmiş, müşterilerden ekmek dilenmiş. Altınlar da iyice çizmelerin altına yapışmış. Oradan uzaklaşmış.

Hemen bir kenara çekilerek çizmeleri çıkarmış, altınları çantasına koyarak doğruca eve gitmiş.

Biraz sonra Keloğlan'ı yakalamak isteyenler altınların eksildiğini anlamışlar. Düşünmüşler, taşınmışlar bu sefer şu çareyi bulmuşlar:

Bir deveyi güzelce süslemişler. Tellala vererek çarşıda satılığa çıkarılmışlar. Eğer Keloğlan gelirse, hemen yakalamasını tembih etmişler.

Keloğlan bunu da haber almış. Güzelce süslenmiş, bir köylü kızı kıyafetine girerek eline de bir eşeğin ipini almış, çarşıya inmiş.

Süslü püslü devenin yanına giderek tellala hafifçe yüzünü açmış ve gülümsemiş.

Tellal güzel bir kızın kendisine güldüğünü görünce, şaşkına dönmüş, akli başından gitmiş.

Yan yana gitmeye, konuşmaya başlamışlar. Keloğlan bir yolunu bularak eşeğin ipini tellalın eline vermiş, devenin ipini de kendi almış; kalabalıktan faydalanarak kaçmış. Eve gelince deveyi kesmiş, etini kavurmuş, annesine de hiç bir şey söylememiş.

Tellal elinde eşeğin ipi ile dönünce, hamamcı deveyi de Keloğlan'ın çaldığını hemen anlamış.

Kendisine bu sefer hasta süsü vererek deve eti aratmış. Uşaklar mahalle mahalle dolaşarak deve eti sormuşlar. Sıra Keloğlan'ın evine gelmiş. İçeri girerek her tarafı aramışlar. Keloğlan evde olmadığı için annesi devenin başını uşaklara vermiş.

Adamlar başı görünce, deveyi Keloğlan'ın kestiğine iyice kani olarak kapıya katran sürmüş ve Keloğlan'ı yakaladık diye herkese ilan etmişler.

Onlar gittikten sonra, Keloğlan eve gelmiş, annesine, "bugün eve kim geldi" diye sormuş. Zavallı kadının olan işlerden haberi olmadığından, bütün olanları anlatmış.

Keloğlan, hamamcının kendisini yakalayacağını sezerek bir teneke katran almış, bütün evlerin kapısına sürmüş.

Hamamcının adamları, ertesi gün Keloğlan'ı yakalamak için sokağa çıkmışlar. Bir de bakmışlar ki, her kapıya katran sürülmüş. Tabii Keloğlan'ın evini bulamamışlar... Yakalayamayacaklarını anlayarak bu sefer padişaha haber vermişler.

Padişah, tellallar bağırtarak:

— Kimin çok tavuğu varsa alsın yanıma gelsin! diye etrafa emir salmış.

Keloğlan da tavuklarını bir sepete koyarak padişaha götürmeye hazırlanmış. Annesi:

— Oğlum, hiç padişahın yanına tavuk gider mi? diye sormuş. Keloğlan:

— Sen benim işime karışma! Ona da bir düzen yapayım da görsünler, diye cevap vermiş, tavukları alarak padişahın karşısına çıkmış:

— Efendim, Keloğlan benim, işte geldim, demiş.

Padişah, “bu nasıl şeydir, hem benim karşıma çıkıyor, hem de serbestçe konuşuyor” diye kızmış, Keloğlan'ı zindana attırmış. Tavuklarını da kestirerek pişirtmiş. Keloğlan, zindandan kurtulmak için düşünmeye başlamış... Aklına bir çare gelmiş. Zindanın kapıcısına bir torba altın vererek:

— Bana yarım saat müsaade et, biraz işim var, görevim de geleyim, demiş. Zindancı izin verince, çıkmış gitmiş. Bir kürk yaptırmış. Her bir tüyüne de bir çingirak taktirmiş, akşamüzeri zindana dönmüş.

Ertesi sabah zindancıya bir torba altın daha vererek bir saat izin almış. Padişahın uyuduğu sırada odasına girerek gizlice karyolasına altın saklamış. Padişah, derin bir uykuya daldığı zaman, karyolanın altında kürkü giyerek iyice silkinmiş.

Çingiraklar müthiş bir ses çıkarmışlar, padişah deli gibi uyanmış, “nedir bu ?” diye bağırmaya başlamış.

Sultan da, bir şeyden haberi olmadığı için, şaşırmış bir vaziyette padişahın yüzüne bakmaya başlamış. İyice etrafı dinlemişler, ses seda kesilince, tekrar yatmışlar. Biraz sonra Keloğlan yeniden silkinmiş.

Bu sefer padişahla sultan çok korkmuşlar. Keloğlan da korktuklarını anlayarak hemen meydana çıkmış, padişahın yanına yaklaşmış. Zavallı padişah, korka korka, “sen kimsin?” diye sormuş. Keloğlan da:

— Ben Azrailim, senin canını almaya geldim, diye cevap vermiş.

Padişah:

— Ben ne ettim ki, canımı alacaksın? demiş.

Keloğlan:

— Sen benim günahsız kardeşimi aldın, zindana attın; onun için ben de senin canını alacağım, haydi gel buraya! diye korkutmuş.

Padişah:

— Hayır!... O senin kardeşin olamaz, ben tavukları çok olan adamı zindana attım, demiş Keloğlan da:

— İşte o benim kardeşimdir, demiş. Şimdi hemen onu azat etmezsen senin canını alacağım! Diye üzerine yürümüş. Padişah korkudan titremeye ve:

— Tek benim canımı alma da ne istersen onu yapayım. Şimdi kardeşini serbest bırakacağım, diye yalvarmaya başlamış.

— Olmaz, şimdi gece, belki korkar. Yarın sabah çıkartır, hamamda yıkatırsın, bir kat güzel elbise giydirirsin. Ortanca kızını da verirsin, ben de senin canını almam! Diye tembih etmiş, odadan hemen çıkıp gitmiş.

Üstünü soyunarak zindana girmiş, yatmış.

Ertesi sabah padişah erkenden kalkmış. Adamlarını göndererek Keloğlan'ı zindandan çıkartmış. Hamama göndermiş, elbiseler yollamış, köşkleri hazırlatmış. Ortanca kızını ona vermiş, kırk gün kırk gece düğün yapmış. Annesini de yanlarına getirmiş, güzelce yaşamışlar.

Düzenle düzencinin elinden kurtuluş olmaz. Onlara masal... Bizlere ömür...

KELOĞLAN'IN ALİ CENGİZ OYUNU

Bir varmış, bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde bir Keloğlan varmış. Keloğlan'ın dünyada bir anasından başka kimsesi yokmuş.

Keloğlan komşuların sürülerine çobanlık yaparak hayatını kazanır, günlerini dağlarda, bayırlarda sürü peşinde dolaşarak geçirirmiş.

Artık koca bir delikanlı olan Keloğlan, anasına evlenmek istediğini söylemiş. Anası:

— Oğlum, demiş, sen çobanlık ederek ancak ekmeğimizi getirebiliyorsun. Bir de evlenince karını nasıl geçindireceksin?

Keloğlan gülerek:

— Anacığım demiş, her şeyin bir çaresi bulunur. Hele sen beni evlendir!

Kadıncağız düşünmüş. Eve bir gelin gelecek. Kendisine yardımcı olacak. Oğluna sormuş:

— Peki oğlum, sana hangi kızı isteyeyim?

Keloğlan demiş ki:

— Hangi kızı isteyeceksin, padişahın kızını...

Oğlundan böyle bir cevap beklemeyen kadın, şaşırmış. Oğluna:

— Sen şaşırdın mı, demiş, hiç padişah sana kızını verir mi? Beni kapıdan kovarlar...

Keloğlan:

— Yok diye cevap vermiş, sen merak etme! Benim ne kusurum var ki? Aslan gibi delikanlıyım. Padişah, kızını bana vermeyecek de kime verecek? Haydi sen yarın sabah saraya git, padişaha çık, kızını istediğimi söyle!

Keloğlan'ın ısrarı karşısında kadın kovulmayı da göze almış.

Ertesi sabah en yeni elbisesini giyerek saraya gitmiş. Kapıcılar, buna kimi istediğini sormuşlar. Padişahı göreceğini söyleyince:

— Dur, demişler, haber verelim de kabul ederse görürsün!

Kapıcılardan biri yukarıya çıkarak bir kadının padişahı görmek istediğini söylemişler. Padişah, kendisini görmek isteyen kadını merak etmiş. Yanına getirmelerini söylemiş. Saray adamları Keloğlan'ın anasını yanlarına almışlar, bahçelerden, sofalardan geçip merdivenlerden çıkarak padişahın odasının önüne getirip bırakmışlar.

Zavallı kadıncağz korkudan titremeye başlamış. İçeri girse bir türlü, girmese bir türlü... Ya padişah bunu kovarsa? O zaman ne yapacak? Belki de oğlunu cellatlara verir... Ama böyle düşünüp durmanın da yeri yok. Ne olursa olsun içeriye girmek lazım...

Eli titreye titreye kapıyı açmış, içeriye girmiş. Padişah tahtında oturuyormuş. Bunu görünce kaşlarını çatarak:

— Gel bakalım demiş, ne istiyorsun?

Kadın korkup önüne bakmış, bir şey söyleyememiş. Padişah bu sefer:

— Biraz yaklaş, demiş, ne istiyorsan çabuk söyle!

Padişahın sert sözlerinden ürken kadın, ona doğru birkaç adım daha atarak söze başlamış:

— Padişahım... Benim... Bir oğlum var... Adı Keloğlan... Şey...

Padişah:

— Peki, ne olmuş, çabuk söyle!

Diye sözünü kesince:

— Söyleyeceğim ama demiş, bana kızsınız diye korkuyorum. Bana darılmamanızı, kusura bakmamanızı dilerim...

O zaman padişah, biraz yumuşak sesle:

— Darılmam, darılmam demiş, söyle dinliyorum...

Kadın, padişahın yavaş sesle konuştuğunu görünce, geniş bir nefes alarak söze başlamış:

— Oğlum çobanlık yapar... Komşuların sürülerini otlatır. Evi koyun sahiplerinden aldığı paralarla idare eder. Dün sabah yanıma gelerek evlenmek istediğini söyledi. Ona, bir çoban olduğunu, herkesin kızını alamayacağımızı söyledim. Bana darıldı. “Aslan gibi adamım, ne kusurum var ki” dedi. Sizden kızınızı istememi söyledi. Kusura bakmayın... Ben de kabahat yok...

Padişah biraz güldükten sonra:

— Bunda kızacak ne var ki, demiş. Genç değil mi, elbette ister. Ben de ona kızımı veririm ama, bir şartla. Ali Cengiz oyununu öğrenir de gelirse kızımı alır...

Kadın, hiç beklemediği bu cevap karşısında şaşırılmış. Sevinerek padişahın yanından ayrılmış. Koşa koşa eve gelerek oğlunu bulmuş:

— Padişah sana kızını verecek ama, demiş. Ali Cengiz oyununu öğrenip de gelmesi lazım dedi. Bu oyunu ne kadar çabuk öğrenirsen, padişahın kızını da o kadar çabuk alacaksın! Keloğlan:

— Ondan kolay ne var demiş, hemen gidip Ali Cengiz'i bulalım. Oyunlarını öğrenelim...

O memlekette Ali Cengiz adında biri varmış. Birçok oyunlar bilirmiş. Kendi oyunlarını öğrenmek isteyen delikanlıları yanına alır, kırk günde bütün oyunlarını öğretirmiş.

Kırkıncı günü onlara:

— Öğrendiniz mi? diye sormuş.

Eğer delikanlılar:

— Öğrendik derlerse, hemen onları mağaraya indirip kesermiş. Çünkü onlardan birinin kendi yerine geçeceğinden korkarmış.

Keloğlan'la Ali Cengiz'i bulmak için yola çıkmışlar. Az gitmişler, uz gitmişler, dere, tepe, düz gitmişler, bir dağ eteğine varmışlar. Yoruldukları için biraz dinlenmek üzere çimenlere oturdukları sırada, karşlarına bir adam çıkıp:

Buralarda ne işiniz var? diye sormuş. Kadın hemen cevap vermiş:

— Oğlum Ali Cengiz oyununu öğrenmek istiyor da Ali Cengiz'i bulmaya gidiyoruz.

Meğerse karşlarındaki adam Ali Cengiz'in ta kendisi imiş. Kadına:

— Ali Cengiz benim, demiş. Oğlunu bana bırakırsın. Ona kırk günde bütün oyunlarımı öğretirim. Kırk birinci günü gelip oğlunu alır, gidersin...

Kadın "peki" diyerek Keloğlan'ı Ali Cengiz'in yanında bırakıp evine dönmüş.

Ali Cengiz, Keloğlan'ı yanına alarak evine götürmüş. Evinde karısı ile bir de kızı varmış. Keloğlan'ı boş bir odaya kapayarak sokağa çıkmış. Ali Cengiz gittikten sonra, ana kız bu kel kafalı çobana acımışlar. Kız, Keloğlan'ın bulunduğu odanın penceresini açarak:

— Keloğlan, demiş, babam sana kırk gün içinde bütün oyunlarını öğretir. Kırkinci günü akşamı, "öğrendin mi?" diye sorar. Eğer sen, "öğrendim" diye cevap verirsen kafanın kesildiği gündür... Çünkü babam, kendisinin yerine geçeceğinden korkar. Onun için, "öğrenemedim" diye cevap verirsin. O zaman seni bırakır...

Keloğlan bunu öğrendikten sonra odada Ali Cengiz'i beklemeye başlamış. Çok geçmeden Ali Cengiz gelmiş. Oyunları Keloğlan'a öğretmeye başlamış. Kırk gün içinde Keloğlan'a bütün oyunları öğretmiş. Kırk birinci gün onu karşısına alıp sormuş:

— Oğlum, Ali Cengiz oyununu öğrendin mi?

Keloğlan:

— Öğrenemedim amca, diye cevap verince, Ali Cengiz: Haydi oradan, demiş, sen de kafasız adamsın be!

Keloğlan hiç cevap vermemiş. Ertesi sabah anası oğlunu almaya gelmiş. Ali Cengiz kadına da:

— Senin oğlun çok aptal, demiş. Kırk gündür oyunlarımı öğrettiğim halde öğrenemedi. Al da hayrını gör!

Kadın hiç sesini çıkaramamış. Keloğlan'ı yanına almış. Sokağa çıkmışlar. Memleketlerinin yolunu tutmuşlar. Ormandan geçerken avcılara rastlamışlar. Avcılar, tavşan peşinde dolaşıyorlarmış.

Keloğlan anasına demiş ki:

— Ben şimdi tazı olup tavşan yakalayacağım. Avcılar beni senden satın almak isteyecekler. Beş altına satarsın. Ama sakın boynumdaki tasmayı verme! Verirsen beni ölmüş bil!

Keloğlan, sözünü bitirince bir tazı olmuş. Çalılar arasında sıçraya sıçraya kaçan bir tavşanın arkasından koşup onu yakalayıp götürmüş, avcıların önüne bırakmış. Avcılar uçar gibi koşan bu tazıya bayılmışlar. Kadına gidip onu satın almak istediklerini söylemişler. Pazarlığa girip beş altına uyuşmuşlar.

Tekrar tavşan peşinde dolaşmaya başlamışlar. Çalılar arasından yine bir tavşan çıkmış. Tazı tavşanın arkasından koşup dağa kaçmış. Orada hemen bir adam olup elinde balta ile ağaç kesmeye başlamış. Avcılar tazıyı aramak için arkasından dağa çıkmışlar. Bakmışlar orada bir adam balta ile ağaç kesiyor. Ona sormuşlar:

— Oduncu başı!... Buradan bir tazı geçti mi?

Keloğlan:

— Şimdi geçti, şu tepeyi aştı, diye cevap vermiş.

Avcılar o tarafa doğru gidince, Keloğlan anasını bulmuş, tekrar yola koyulmuşlar.

Onlar gide dursunlar... Ali Cengiz, Keloğlan'ın kendi oyunlarını tamamen öğrendiğini, kafasını kestirmemek için "öğrenemedim" diye yalan söylediğini haber alıp onu ele geçirmek üzere peşine düşmüş.

Ali Cengiz gele dursun... Keloğlan anasına demiş ki:

— Ben şimdi bir koç olacağım. Boğazıma ip takar, beni Pazara götürürsün. On altından aşağıya satma. Boynumdaki ipi çıkar, beni sattığın adama öyle ver. Eğer ipimle beraber verirsen beni bir daha göremezsin!

Keloğlan o anda boynuzları kıvrım kıvrım iri bir koç olmuş. Anası onun boğazına bir ip takmış. Çekip pazara götürmüş. Bu güzel koçu almak için birçok adamlar kadının başına toplanmışlar.

Ali Cengiz de o sırada pazara gelmiş bulunuyormuş. Kadını tanımış. Hemen yanına gelerek:

— Koçu kaçta satıyorsun? diye sormuş. Kadın, Ali Cengiz'i tanımamış:

— On altına veririm, diye cevap vermiş.

Ali Cengiz:

— Ben yirmi altın veriyorum, demiş, ama boğazındaki iple beraber isterim...

Kadın yirmi altını duyunca, oğluna verdiği sözü unutmuş. Ali Cengiz'den yirmi altını almış. Koç'un ipini ona uzattığı sırada, Keloğlan bir serçe olup uçmaya başlamaz mı? Ali Cengiz de o anda bir kartal olup serçenin arkasında uçmaya başlamış. Serçe gitmiş, kartal gitmiş, tam kartal serçeyi kapacağı sırada, Keloğlan bir demet gül olup sarayın penceresinden padişahın kızının kucağına düşmüş.

Sultan hanım, gökten inen bu gül demetine o kadar bayılmış ki, durmadan kokluyormuş. Koşup babasına göstermeye gittiği sırada, Ali Cengiz bir dilenci olup padişaha çıkarak:

— Elimdeki gül demetini bir kuş kaptı, demiş, uçarken pencerenizden içeriye düşürdü. Vermenizi rica ederim.

O sırada sultan hanım da elindeki gülü babasına uzatıyormuş.

Dilencinin böyle söylediğini görünce:

— Babacığım, demiş, bu gül benim kısmetimdir. Onu veremem!

Padişah:

— Olmaz kızım, demiş, sahibi gelmiş, istiyor. Vermem lazım!

Kız, vermek istememişse de, babasının kaşlarını çatarak bakması üzerine gül demetini dilenciye uzatmış. Dilenci kıyafetindeki Ali Cengiz, daha elini demete sürmeden, Keloğlan darı olup yerlere serpilmiş. Bunu gören Ali Cengiz hemen bir tavuk olup civcivler çıkarmış. Civcivler yerlerdeki darıları yemeye başlamışlar. Keloğlan bakmış ki işler fena... Hemen bir tilki olup tavuğu da, civcivleri de yemiş...

Padişahla kızı bu olaylar karşısında bir şey anlayamamışlar. “Acaba etrafımızda cinler mi dolaşiyor? Yoksa rüya mı görüyoruz?” diyerek birbirlerinin yüzlerine bakarlar, tilki şeklindeki Keloğlan birdenbire güzel bir delikanlı olup ortaya çıkmış.

Karşılarında kendileri gibi bir insan görünce padişahın da, kızın da yüreğine su serpilmiş.

Keloğlan demiş ki:

— Padişahım, ben Keloğlan’ım. Anamı evvelce size göndererek kızınızla evlenmek istediğimi söyletmiştim. O zaman siz, anama “oğlan Ali Cengiz oyununu öğrenirse kızımı veririm” demiştiniz. Onun üzerine ben gidip Ali Cengiz oyununu öğrendim. Biraz evvel burada size ustamla birlikte Ali Cengiz oyununu gösterdik. Onu yendim. Şimdi bu dünyada benden başka Ali Cengiz oyununu bilen yoktur. Ben sözümde durdum. Siz de sözünüzde durarak kızınızı bana veriyor musunuz?

Padişah, karşısındakinin Keloğlan olduğunu anlayınca, biraz düşünmüş. Anasına hakikatten söz verdiğini hatırlamış. Sözden dönmek olmaz. Dönmek istese bile ya Keloğlan kendisine bir Ali Cengiz oyunu oynarsa? Olur ya... O zaman ayıkla pirincin taşını... Hem verdiği sözü tutmamak büyüklüğe de yakışmaz.

Keloğlan’a:

— Seni kendime damat yaptım, demiş, bugünden itibaren düğününüz başlayacak...

Keloğlan hemen koşup padişahın elini öpmüş. O günden itibaren kırk gün, kırk gece düğün yapılmış. Keloğlan ile sultan evlenmişler. Onlara masal... Bizlere sağlık...

KELOĞLAN MASALLARI

KELOĞLAN YEDİ CAN ALAN

Öküz öldü düğen harmanda kaldı, eşek öldü semer ormanda kaldı. Borç bini aştı ev tellâlda kaldı, sonunda Keloğlan yersiz yurtsuz, evsiz barksız, disdingelek ortada kaldı. Keloğlan parasız pulsuz kalırda durur mu? Hiç durmaz. Ne yapmış Keloğlan? Viran kulübenin kapı pervazını çıkarmış. Keserle yontarak kocaman bir kılıç yapmış. Üstüne de “YEDİ CAN ALAN” yazmış. Kılıcı beline sokup yola çıkmış. Az gitmiş, uz gitmiş. Dere tepe düz gitmiş. Dereler tepeler geçmiş, karlı dağlar yelli beller aşmış. Sonunda demir kuşaklı pehlivanlar ülkesine ulaşmış.

Hepsi kardeş olan demir kuşaklı pehlivanlar kocaman bir sarayın bahçesinde eğleniyorlarmış. Kimi güreş tutuyormuş, kimi kocaman dalları eğip kiraz yiyormuş. Keloğlan'ı görünce şaşırılmışlar. Birbirlerine bakarak gülmeye başlamışlar:

- Hele su Keloğlan'a bak.
- Boy fukarası
- Saç fukarası
- Üç yaşındaki çocuk bunu tuş eder.
- Ha...Ha...Ha...
- Hi... Hi... Hi...

Keloğlan gürelemiş, tahta kılıcı belinden sıyrıp havada sallamış:

— Heyt... Var mı bana yan bakan? Bana canlar alan derler. Bir vuruşta yedi can alırım. Devler önümden kaçarken kılıcı bir savurdum, yedi kelle birden uçtu. Çabuk yüz altın getirin bana.

Pehlivanlar susmuşlar. Demir kuşaklarını düzeltmişler. Bunlar paraca, malca kuvvetçe zenginlermiş ama, akılca fukaralık çekerlermiş. Öyle ya “Atın ahmağı rahvan, insanın ahmağı pehlivan olur” derler.

Birbirlerine bakıp “Ya doğru söylüyorsa” diye fısıldamışlar. İçlerinden biri azıcık cesaretlenmiş:

— Keleş ağam, gel güreşelim.

Keloğlan pehlivanın önüne varıp durmuş. Önce uzun uzun gökyüzüne bakmış. Sonra toprağa bakmış, daha sonra da yüzüne dikmiş gözlerini. Pehlivan sormuş:

— Öyle niye baktın?

— Nasıl bakmayayım? Gökyüzüne baktım çok yüksek, fırlatsam yitip gidersin. Toprağa baktım çok sert. Parça parça olursun. Yüzüne baktım, daha çok gençsin, demiş. Pehlivan yalvarmaya başlamış:

— Aman keleş ağam bana acı, gençliğime kıyma demiş.

Keloğlan:

— Peki sana acıdım, ama altınları çabuk getirin, diyerek emrini tekrarlamış. Pehlivanların en büyüğü:

— Biz altınları hazırlarız, şimdi sen biraz kiraz ye, demiş. Büyük bir kiraz ağacının tepesinden tutmuş, ağacı eğip Keloğlan’ın eline vermiş. Pehlivan ağacı bırakınca, ağaç doğrulmuş. Keloğlanı öbür tarafa fırlatıp atmış.

Pehlivanlar bağırıp çağırmışlar:

— Vay yalancı.

— Bir ağacın dalını tutamadı.

— Yakalayalım.

Ağacın tepesinden öbür tarafa aşan Keloğlan çalılıarın arasında uyuyan bir tavşanın üstüne düşmüş. Tavşanı kucaklayıvermiş.

— Çabuk, bu tavşanı kızartıp getirin, karnım acıktı, demiş.

Pehlivanlar korkudan titremeye başlamışlar.

— Çok çevik.

KELOĞLAN MASALLARI

— Kuş gibi uçuyor.

— Canlı tavşan yakalıyor, diye söylenmişler.

Derken akşam olmuş. Kızarmış tavşan, kuzu dolması, baklava, börek yemişler. Sonra yatmışlar: Keloğlan ışıkların sönmesiyle birlikte bir kütük bulup getirmiş. Yatağa yorganın altına uzatmış. Kendi de bir köşeye saklanmış.

Demir kuşaklı pehlivanlar gece kalkmışlar. Kocaman sopalarla yatağa girişmişler. Sonra” Nasıl olsa ölmüştür” diyerek yatmışlar.

Keloğlan kütüğü dışarı atmış. Yatağa girip güzel bir uyku çekmiş.

Pehlivanlar sabahleyin Keloğlan’ı sapasağlam görünce korkudan titremeye başlamışlar. Keloğlan söylenmiş:

— Of be... Gece sinekler sırtıma inip inip kalktı. Biri kondu, biri uçtu, uyuyamadım, demiş.

Demir kuşaklı pehlivanlar koca bir kese içinde 200 altın getirip ortaya koymuşlar:

— Al keleş ağam, güle güle harca, bize değme, demişler. Keloğlan almış altınları, gelmiş kulübesine. Yemiş, içmiş, eğlenmiş, devran sürmüştü.

KELOĞLAN MASALLARI

KELOĞLAN'LA KÖR HACI

Bir varmış, bir yokmuş. Var demesi zormuş. Keloğlan'ın mahallesinde Kör Hacı adında biri varmış. Kör hacı huysuz, dırdırcı, hilebaz, madrabaz, hokkabaz birisiymiş. Bencil mi bencil, nekes mi nekesmiş. Fesatlıkta, fitne fücurlukta üstüne yokmuş.

Çocuklar Kör hacı'yı hiç sevmezlermiş. Onu yolda görünce hep birlikte bağırırlarmış:

Hacı

Burnumun ucu

Başımın tacı

Soğan sarımsaktan acı

Çocuklar bazen de:

Hacı hasta

Çorbası tasta

Mendili ipek

Kendisi köpek

Diye tempo tutarlarmış.

Kör hacı kendisini kimsenin sevmediğini bildiğinden, insanlara karşı soğuk durur, herkese kötülük etmek istermiş.

Bir gün Keloğlan'ın gelip geçtiği yola derin bir çukur kazmış. Çukurun üstüne çalı çırpı, ot, çöpler örtmüştü. Kendi kendine "Keloğlan Düşsün, Belki Bir Yeri Kırılır" diye söylenmiş.

Keloğlan yoldaki otu çöpü görünce hileyi sezmiş. Çukurun üstündeki otu çöpü kaldırmış, hemen yakınındaki yere Kör Hacı'nın bıraktığı gibi koymuş. Çukurun üstüne ince bir tahta koyduktan sonra topraklamış. Beklemeye başlamış.

Kör Hacı "acaba Keloğlan niye düşmüyor" diye içinden geçiriyor-muş. "Belki de otu çöpü iyi koymadım, belli oluyor" diye düşünmüş. Çukuru daha belirsiz duruma getirmek için ota çöpe yaklaşırken, hop kendi açtığı çukura düşmüş.

Keloğlan koşarak gelmiş kör hacı'yı çıkarmış. Başlamış onunla alaya:

Seni saymam sayıya
Benzettim yampiri ayıya
Kendi açtığın kuyuya
Düşersin de kör hacı

Kör hacı cevap vermeden ayrılıp gitmiş. Kendi oyununa gelmesini hazmedememiş. Keloğlan'dan öç almayı düşünmüş. Ortalık kararır karmaz mezarlığa koşmuş. Toprağa yeni verilen bir ölüyü çıkarıp getirmiş. Keloğlan'ın penceresinden içeri atmış.

Sonra sokaklarda dolaşıp söylenmeye başlamış:

— Keloğlan cinayet işlemiş. Evinde bir ölü saklıyor... Keloğlan kör hacının kendisine bir kötülük edeceğini bildiği için hazırlıklıymış. Çarşıdan bir takım elbise almış. Ölüye giydirmiş. Eşeğiyle kör hacının tarlasına getirmiş. Ölü'nün ağzına bir sigara yakıp vermiş, eşeğin üstüne oturtmuş. Eşek başakları yemeye başlamış.

Kör hacı'ya haber vermişler:

— Adamın biri eşeği senin tarlaya sürmüş, otlatıyor. Kendisi eşeğe kurulmuş sigara tütürüyor...

Mal canlısı kör hacı deliye dönmüş. Sopyayı alıp koşmuş. Bir taraftan da bağırıyormuş:

— Hey... Buğdayımı yedirme... eşeğini çek, sür git. Adam oralı değil.

KELOĞLAN MASALLARI

Adamın vurdumduymazlığına iyice kızmış. Sopyayı bütün gücüyle kafasına vurmuş. Sopa kırılmış, ölü yuvarlanmış. O sırada Keloğlan saklandığı yerden çıkıp gelmiş. Bağırmaya başlamış:

— O benim gözü görmez kulağı duymaz misafirimdi. Onu öldürdün.

Keloğlan'ın sesine komşular yetişmişler. İki tutam başak için adam öldürdü diye Kör Hacı'ya kızmışlar. Sonra tutup kadıya teslim etmişler.

Keloğlan yine söylemiş:

Seni Saymam Sayıya: Benzettim İri Ayıya

Kendi Ettiğin Oyuna Gelirsin Be Kör Hacı

Kör hacı yine kendi oyununa geldiğini anlamış. Anlamış ama ne fayda. İş işten geçmiş. Kötü komşudan kurtulan mahalleli düğün bayram yapmış. Yel üfürdü, sel götürdü. Bir masal da burada bitti.

KELOĞLAN MASALLARI

KELOĞLAN'IN TUZ ÖLÇEĞİ

Bir varmış bir yokmuş. Allah'ın kulu çokmuş. Çok demesi günahmış.

Memleketin birinde bir Keloğlan'la yaşlı annesi varmış. Annesi "Kel oğlum, keleş oğlum, dünyaya es oğlum" diyerek oğlunu severmiş. Keloğlan da annesini sever sayarmış.

Annesi bir gün Keloğlan'a seslenmiş:

— Oğlum, tuz ölçeğimiz kırıldı. Git çarşıdan yenisini al getir, demiş. Keloğlan:

— Aman anne... Ne gerek var. Yemeğe göz kararı yağ, el kararı tuz at, demiş. Annesi kızmış:

— Keleş oğlan...Bırak tembelliği. Haydi doğru çarşıya. Tuz ölçeğini al getir. Ne alacağını unutma. Yolda giderken "kırıldı, kırıldı" diye söylersen unutmazsın demiş.

Keloğlan'ın tembelliği üstündeymiş. Hımbıl hımbıl söylenerek yola düşmüş.

— Kırıldı... Kırıldı.

Balıkçılar yol kenarındaki dereye avlanıyorlarmış. Keloğlan'ın söylenişine bakarak kendileriyle alay ediyor sanmışlar. Bağırıp çağırmışlar:

— Keloğlan...Sen bizimle dalga geçiyorsun, hiç öyle denir mi?

— Ne diyeceğim ya?

— Biri çıktı, biri daha çıkar inşallah, diyeceksin.

Keloğlan çok üzölmüş. Balıkçılardan öğrendiği gibi söylenerek yoluna devam etmiş.

— Biri çıktı, biri daha çıkar inşallah

— Biri çıktı, biri daha çıkar inşallah

Çok gitmeden önüne bir cenaze çıkmış. Cenazeyi evin kapısından yeni çıkarıyorlarmış. Keloğlan tabuta bakarak söylenmeye devam ediyormuş.

— Biri çıktı, biri daha çıkar inşallah

— Biri çıktı, biri daha çıkar inşallah

Ölenin akrabası Keloğlan'ı duymuş. Koşup kulağına yapışmış. Kıvrıkça kıvırmış. Sonra bağırması:

— Ölüünün arkasından böyle söylemeye utanmıyor musun?

— Ne demem gerekiyor?

— Allah rahmet eylesin, denir.

— Peki, şimdiden sonra öyle diyeceğim.

Keloğlan ezilip büzölerek yola devam etmiş. Bir yandan da söyleniyormuş.

— Allah rahmet eylesin.

— Allah rahmet eylesin.

O gün her nasılsa domuzun biri yolunu şaşırmış, kasabanın içine kadar girmiş. Koca bir köpek domuzu tutup boğmuş. Domuz yerde debelenip son nefesini veriyor, köpek de yalanıyormuş. Keloğlan da durmadan söyleniyormuş:

— Allah rahmet eylesin.

— Allah rahmet eylesin.

Oradan geçmekte olan biri Keloğlan'ı duymuş. İyice sinirlenip basmış tokatı:

— Budala oğlan. Kafanda saçın yok, içinde akıl yok. Domuza rahmet okunur mu?

— İt dişi domuz derisine, diyeceksin.

— Sağol amca. Bundan sonra öyle derim.

Keloğlan yoluna devam etmiş. Bir yandan da söyleniyormuş:

— İt dişi domuz derisine.

— İt dişi domuz derisine

Yolun kenarındaki küçük bir kulübede bir ayakkabı tamircisi varmış. Tamirci pençe yapacağı bir çizmenin altını bir türlü sökemiş. En sonunda tutmuş çizmenin ökçesini ağzına alarak çekip çıkarmaya çalışmış. Tam bu sırada Keloğlan söylenerek geçiyormuş:

— İt dişi domuz derisine

— İt dişi domuz derisine

Tamirci fırlayıp elindeki çekici bizimkine yapıştırmış:

— İt dişi senin ağzındadır. Utanmaz mısın benimle alay etmeye?

— Amca, sana demedim.

— Kes...Kolay gelsin. Asıl çek kopsun, diyeceğin yerde, alay ediyor, bir de uzatıyorsun.

Çekiçten sonra paparayı da yiyen Keloğlan başını tuta tuta yola devam etmiş. Bir taraftan da söyleniyormuş:

— Kolay gelsin. Asıl çek kopsun.

— Kolay gelsin. Asıl çek kopsun.

Sapanla kuş peşinde koşan yaramazın biri bir evin camlarını kırmış. Çocuğun babası kızmış. Yaramazın kulağını tutmuş, "Elin camlarını niye taşıladın" diye azarlıyormuş. Keloğlan öfkeli babaya bakarak söylenmiş:

— Kolay gelsin. Asıl çek kopsun.

— Kolay gelsin. Asıl çek kopsun.

Baba oğlunun kulağını bırakmış. Koşup Keloğlan'ın kulağına yapışmış.

— Kolay gelsin ha. Kopsun ha. Kolay mıymış?

Keloğlan acı ile bağırmış

— Amca...Bırak kulağımı. Sana demedim.

— Bırak numarayı. Aklinca dalga geçeceksin. Etme ağam, bırak ağam, desen ne olurdu?

Keloğlan kulağını kurtarıp tabanları yağlamış. Bir yandan da yine söyleniyormuş:

— Etme ağam. Bırak ağam.

— Etme ağam. Bırak ağam.

O gün kasabada bir kuduz köpek ölmüş. Ortalığı kokutmuş. Adamın biri sürükleyip bir çukura atmaya çalışıyormuş. Çukura attıktan sonra üstüne kireç atıp gömecekmiş. Adam koca köpeği güçlkle sürüklemeye çalışırken Keloğlan çıkagelmiş. Bir yandan da durmadan söyleniyormuş:

— Etme ağam. Bırak ağam.

— Etme ağam. Bırak ağam.

Adam köpeği olduğu yerde bırakıp Keloğlan'a saldırmış. Vurmuş. Vermiş veriştirmiş.

— Utanmaz kel. Akılsız kel. Köpeğe merhamet dilenir mi? Öf ne pis kokuyor, de geç git.

Keloğlan adamın elinden kaçıp kurtulmuş. Bir yandan başına gelenleri düşünüyor bir yandan da söyleniyormuş:

— Öf... Ne pis kokuyor.

— Öf... Ne pis kokuyor.

Yol üstünde bir hamam varmış. Genç bir kadın hamamdan çıkmış, hoş kokular sürünüp evine dönüyormuş. Bizim ki de söyleniyormuş:

— Öf... Ne pis kokuyor.

— Öf... Ne pis kokuyor.

Kadın kendisine lâf atıldığını sanmış. Koşup yakalamış. Öfkeden zangır zangır titreyerek ağzına yüzüne vurmaya başlamış...

— Budala kel kafalı... Laf atmaya utanmıyor musun? Senin kafanı kıracağım.

— Ablacığım dur. Kıracağımdedinde aklıma geldi. Bizim tuz ölçüsü kırıldı. Gidip çarşıdan alacağım.

KELOĞLAN MASALLARI

Keloğlan böyle deyip bir dükkâna girmiş. Kadın ardından baka kalmış.

Keloğlan elinde tuz ölçüsüyle eve dönmüş.

Bu masalda burada bitmiş yeni masalarda tekrar buluşmak üzere hoşçakalın.

KELOĞLAN MASALLARI

KELOĞLAN İLE SİNCAP

Bir zamanlar bir köyde bir kadın ile oğlu Keloğlan yaşarmış. Fakirlikten, açlıktan perişan durumdalarmış. Bazen evde yiyecek hiçbir şey bulunmaz, oğul Keloğlan sepeti alır eline düşermiş ormanın içine. Biraz mantar toplar getirirmiş anasına pişirmesi için.

O gün yine sıkıntılı bir günmüş. Hava sisli ve yağmurluymuş. Keloğlan yine ormana gitmiş. Başlamış mantar toplamaya. Biraz da kendi yemiş. Sonra dinlenmek için oturmuş koca bir ağacın altına.

Başını kaldırıncı bir sincap görmüş, öylece oturup duruyormuş. Keloğlanı görünce birden daldan inmiş sincap ve ağlamaya başlamış. Kucağına almış keloğlan sincabı, öpmüş, sevmiş sakinleştirmeye çalışmış. “Aaaah, ah” demiş sincap, “Senin gibi bir arkadaşı bulamadım şimdiye kadar.”

Kendisi de dertlenen Keloğlan fakirliğini anlatmış sincaba. Çok acımış sincap onun haline, “gel sana bir iyilik yapayım” demiş.

Saatlerce yürümüşler ve sonuçta orman bitmiş uzakta kayalıklar görünmüş. Sincap, “Oraya git, seni keklikler karşılayacak sana üç soru soracaklar doğru bilersen ne kazanacağını görürsün” demiş.

Gerçekten de Keloğlanı keklikler karşılamış. Kraliçe keklik “sana üç sorumuz var, bilersen iki küp altın alacaksın” diye konuşmuş.

“Sorun” demiş Keloğlan. Bir kiraz ağacını gösteren kraliçe keklik “O ağaçta kaç kiraz var söyle bakalım” diye sormuş.

“Onu bilmeyecek ne var, sesin altın tüylerinin sayısı kadar.” Nereden bildiğini sorunca da “say da bak” demiş. Türkçenin Tarihi, Orhun Abideleri,

Anlatım Bozuklukları, Cümlelerin Ögeleri, Yazım ve Noktalama, Türkoloji Makaleleri, Edebiyat Nedir?, Alfabelerimiz, Atasözleri, Bulmacalar, Edebi Sanatlar, Sınav Soruları, Kpss, Oks, Öss, Bunları Biliyor musunuz?, Özlü Sözler, Güzel Sözler, Türkçe, Edebiyat, Masallar, Destanlar, Astroloji, Roman Özetleri

Doğru kabul etmişler bu yanıtı.

İkinci soru “Dünyanın tam ortası neresi” biçimindeymiş. Bunu da “Tam senin ayağını bastığın yer” diye yanıtlamış Keloğlan, “inanmıyorsan ölç de bak!”

Bu da doğru kabul edilmiş.

Son soruda ise eline iki tane ceviz alan kraliçe “hangisi daha ağır bil bakalım” demiş.

“Suya daha fazla batan ceviz daha ağırdır” diye yanıtlamış Keloğlan.

Bu da doğru kabul edilince iki küp altın verilmiş kendisine.

Koşa koşa evine dönmüş Keloğlan altınları anasına teslim edip hemen sincabı aramaya başlamış. Sincabı bulunca onu yine ağlar bulmuş, “Ben” demiş sincap, “Aslında padişahın kızıyım. Fakat bana büyü yapıldı ve bu hale geldim.”

Ona yardımcı olacağını söylemiş Keloğlan. Ancak sincap “Çok zor” demiş, “Kaf Dağı’na gideceksin, bir ejderhanın olduğu mağaradan zümrüt suyunu alıp getireceksin.”

Kasabadan keskin bir kılıç alan keloğlan Kaf Dağı’na varmış. Mağaranın ağzında bekçilik yapan dev yılanları kılıcıyla kesmeye başlamış. Yılanların çıkardığı sesi duyan ejderha mağaradan çıkıp aşığılara doğru inmeye başlamış. Bunu fırsat bilen Keloğlan mağaraya girip zümrüt suyunu getirdiği şişeye doldurmuş.

Koşarak sincaba dönen Keloğlan’ı sevinçle karşılamış sincapçık. Zümrüt suyunu içer içmez de dünyalar güzeli bir kız olmuş. Birlikte kızın padişah babasının sarayına gitmişler. Padişah da durumu öğrenince bir deve yükü altın armağan etmiş ona. Anası ile ömürlerinin sonuna kadar sıkıntısız, mutlu bir yaşam sürdürmüş Keloğlan...

KELOĞLAN'IN SAZI

Bizim bilmediğimiz çok eski olmayan zamanların birinde, köylerden şirin mi şirin bir köyde, yaşamakta olan ailelerden biri de Keloğlan ile anasıymış.

Fakirlik adeta yazgılarıymış.

Onca yıl, anası bu fakirlikten kurtulmak için çok uğraşmış, ama, bir türlü kurtulamamış.

Keloğlan ne mi yaparmış?

Birkaç keçi ile bir de eşeği varmış. İşte her gün, gün doğarken eski püskü evinden çıkar, meralara, çayırlara uzanır, eşeği ve keçilerini bir güzel doyurduktan sonra, türkülerle, şarkılarla evine dönermiş.

Keloğlan'ın arkadaşları, kendisini her gördüklerinde:

— Yaşlı kadının Keloğlan'ı, eşeğinin bile yoktur palanı, diyerek dalga geçerler, bir de kahkahalarla kendilerinden geçerlermiş.

Her keresinde, şikâyet dilli olarak, bütün bunları anasına aktarınca, işittiği sözler ekseriya şöyle olurmuş:

— A benim biricik oğulcuğum, ne yapalım? Bizim de kaderimiz böyleymiş. Gelen giden ne olsa söyler. İnsanların ağzı torba değil ki büzeyim. Üzme tatlı canını, hem de bu ihtiyar ananı.

Keloğlan, bu sözlere itiraz etmiş:

— Hayır ana, arkadaşlarımla lafları çok dokunu yor bana. Yarından tezi yok ineceğim kasabaya. İş bulacağım kendime, çok para kazanıp döneceğim evime. Görsünler neymiş Keloğlan...

Ne yapsın, ne desin anası:

— Peki oğlum, madem öyle düşündün. Bildiğin gibi yap, ama, beni de unutma. Yolun açık olsun.

Vurmuş kasabaya Keloğlan. Tuvalete gitmiş, bekçinin yerinde olmadığını görmüş. Fırsatı değerlendirmiş. Gelenlerden aldığı parayı cebine atmış. On beş kuruş, para kazanmış. Bir miktar yiyecek ve yün almış. Evine gelmiş.

— Ana, demiş, işte yiyecekler. Şu da yün. Eğir, çorap yap, satayım.

Şikâyetleşmiş anası:

— Gözlerim görmez oldu Keloğlanım. Yapamam, anla beni.

Tabii, nihayet anası. Susmuş.

Hâlâ arkadaşları takılırlarmış.

— Yaşlı kadının Keloğlan'ı, eşeğinin bile yoktur palanı.

Bu gibi laflara, artık daha Fazla dayanamayan Keloğlan, ne yapıp edip, şu fakirlik belasından kurtulmaya yemin etmiş. Birçok plan, program yapmış, amma bunların hemen hepsi kocaman birer hayalmiş.

Bir akşam köyde bir düğün varmış.

Keloğlan anasından izin alıp düğüne gitmiş.

Bir delikanlı, elinde sazı çok güzel türküler söylermiş. Halk adeta keyfinden yerlere yatarmış. Türküler bitmiş, herkes delikanlıya bahşiş vermiş. Bir bohçayı dolduran delikanlı, bu türkülerin üstüne bir türkü da ha söylemiş.

Keloğlan, bayılmış bu işe.

Bu sazıcı gibi saz çalıp türkü söylemeye heveslenmiş.

Böylece çok bahşiş atıp anası ile birlikte fukaralığa son vermek istemiş. Önce, bir saz gerekiyor tabii. Parası yokmuş ki, gidip bir saz alsın. Arkadaşı yokmuş ki ödünç istesin. Dedesinden kalma bir dut ağacı varmış. En kalın dalını kesmiş, götürmüş bir saz ustasına.

— Ustam, demiş, büyük hayır alırsın, bana bir saz yap, işte dut dalı.

— Önce para, önce para Keloğlan, diye söylenmiş adam.

— Yok, karşılığını vermiş bizimki.

— Öyleyse, benden de saz yok, hadi yaylan bakalım, diyerek, sözünü bağlamış adam.

Lakin, kafayı bir kere takmış ya Keloğlan, üstelemiş.

— Bir sazlık dal getireyim sana, olur mu?

— Hah demiş, kelini şimdi çalıştırdın, beni de razı ettin. Sazını üç gün sonra gel al. Ama gelirken de bir sazlık dut dalı getirmeyi unutma, yoksa avucunu yalarsın.

Hoplaşa zıplaya çıkıp gitmiş Keloğlan, şimdiden eline aldığı değneklerle saz çalma provaları yaparmış. Üç gün sonra, dut dalını da alıp saz ustasının dükkanına varmış. Ama saz çalmayı bilmediği için, yalvarmış.

— Ey ünlü sazıcı, gel de bana acı. Budur derdimin ilacı, hem de başımın tacı. Kurbanın olam senin, şu sazı öğret...

Usta:

— Keloğlan, iyi günüme denk geldin, illaki beni mecbur ettin... Otur bakayım şuraya, demiş ve tarif etmiş.

Saz çalmayı kısa sürede öğrenen Keloğlan, her sabah önüne kattığı keçileri ve eşeğiyle akşamlara kadar saz çalıp, türkü söylemiş. Tın tın tellere vurur, hop oturur hop zıplarmış.

Fakat henüz köylüleri, onun ne güzel saz çalıp, türkü söylediğini bilmezlermiş. Bu nedenle hep alay ederlermiş.

Keloğlan, böyle söyleyenlere şöyle dermiş:

Gülün ey insanlar siz gülün

Ne getireceği belli olmaz yarınki günün

Gülün ey insanlar siz gülün

İyi bir saz ustası olayım da görün.

Sabrın elinden ne kaçabilir!.

Keloğlan, artık yavaş yavaş düğünlere gitmeye, saz çalıp türkü söylemeye başlamış.

Hâlâ ciddiye almayanlar varmış. Onlara da şöyle demiş:

Alay etmeyin öyle benimle
İşim olmaz artık sizinle
Sazımı alacağım bakın elime
Paraları atacaksınız cebime.

Yine kahkahalar, köyün semalarında dalgalanmış. Buna sinirlenen keloğlan, almış sazı eline, vurmuş yanık teline.

Ben bir garip Keloğlanım
Eşeğimin yok palanı
Varım yoğum doğruluktur
Hiç de sevmem ben yalanı.

Tabii, bir süre sonra bahşişler gelmeye başlamış. Cepleri almaz olmuş.

Doğru anasına koşmuş. Anası nasıl sevinmesin ki...

Böyle düğünlere gide gide, artık ünlü bir türkücü ve sazıcı olmuş Keloğlan.

Anası bir gün,

— Ah Keloğlanım, görüyorsun artık perişanım, demiş. Gözlerim görmez, ellerim tutmaz oldu. Ocağımızda bir gelin olsa da, ben bir kenara çekilsem. Ha! Ne dersin dazlak kafalı oğlum?

Keloğlan acımış anasına.

— Benim öyle biri aklımda yok ana, senin varsa söyle, demiş.

Anası bir kızı önermiş:

— Küpçü Ali'nin kızı tam bize göre...

— Olmaz ana, diye karşı çıkmış oğlu, olmaz. Küpçü Ali çulsuzun biri. O dediğin kızı kendime karı, sana gelin yapmayacağım.

Anası, boynunu bükmüş:

— Ah saf oğlanım, vah Keloğlanım! Zengin kapısı bize açılmaz. Bırak bu ham hayali, görüyorsun işte bu halimi.

Ne yapsın Keloğlan, anasından geçememiş.

— Peki, sırf seni kırmamak için, ses çıkarmıyorum. Nasıl biliyorsan öyle olsun.

Kadıncağız belini tuta tuta gitmiş, Küpçü Ali'nin kapısını tıklatmış.

— Allah'ın emri, peygamberin kavli ile kızını oğluma eş, kendime gelin yapmaya geldim, demiş.

Küpçü Ali, kötü kötü sırtmış.

Bak sen bizim Keloğlan'ın anasına. Var git işine be kadın. Yemeye ekmeğiniz yok, bir de gelmişsin kapıma kız istiyorsun.

Bu sözleri kapı aralığından dinleyen kız, çok üzülmüş. Çünkü bir düğünde saz çalıp türkü söylerken gördüğü Keloğlan'a aşık olmuş. Ama, hiçbir şey diyememiş, çünkü babasından çok korkarmış.

Kadın, evine dönünce halinden anlamış oğlu ve konuşmuş.

— Ana ne bu halin, vermedi mi yoksa kızını Küpçü Ali?

Ağlamış ihtiyar kadın:

— Kovdu beni, sen önce yemeye ekmek bul, dedi.

Keloğlan, bu olaya üzülmemiş doğal olarak. Fakat, zenginlik neymiş, nasıl olurmuş, gösterecekmış Küpçü Ali'ye.

Eşeğini çıkarmış ahırdan, sazını vurmuş omzuna, öpüp anasının ellerinden, duasını almış.

Eşeğine binip yollara düşmüş.

Tam Küpçü Ali'nin evinin önünden geçerken, bir türkü tutturmuş:

İyi dinle Küpçü Ali

Bugün günlerden salı

Hor gördün beni ve anamı

Anlayacaksın biraz bekle zamanı

Fakir deyip kızını vermedin

Güya kendince kibirlendin

Küçük gördün beni ve anamı

Anlayacaksın biraz bekle zamanı

Küpçü Ali, peşi sıra bakınıp homurdanırken, kızı, bostandan kederli kederli seyretmiş Keloğlan'ı. Bakakalmış öylece...

Köyünden çıkan Keloğlan, gitmiş gitmiş, eşeği yorulunca inmiş, yularından tutmuş, yolu çok uzakmış. Kimsenin bilemeyeceği kadar çok bir zaman yol almış. Yollarda görenler, "bir garip oğlan, kim bilir hali ne yaman, elinde var bir sazı, yüzünde görünüyor bir sızı derlermiş.

Haftalar mı desem, aylar mı, belki de yıllar mı; vara vara kocaman bir şehre ulaşmış Keloğlan.

Şehir mehir dememiş, zaten bağı hasretten yanarmış, almış sazı eline, vurmuş garip garip teline, asılmış en güzel türküsüne. Bir sarayın önünden geçermiş ama, nereden geçtiğini bile bilmezmiş. Giderek sesi açılmış ve herkesi meraklandırmış.

Padişahın kızı, pencereye yanaşıp sesli sesli türkü söyleyen yabancıya dikkatle bakmış.

Şöyle bir türkü söylermiş o anda Keloğlan:

Kocakarı bir anam var,

Birkaç tavuk bir de inek,

Her gün konar kel kafama,

Evsiz kalmış birkaç sinek.

Keloğlanım budur özüm,

Haram malda yoktur gözüm,

Garip hakkı yiyenlere,

Elbet vardır birkaç sözüm.

İnce gönüllü, dünyalar güzeli prenses bayılmış, sanki kendinden geçmiş...

Hem de güneşin vurup ayna gibi parlattığı kel kafası, öyle hoşuna gitmiş ki, sorulmasın. Bir demet kırmızı gül atmış, o da Keloğlan'ın kel kafasına düşmüş.

KEL MEHMET

Bir vaktin birinde iki kardeş varmış, bunların bir de kocakarı anaları varmış. Bu oğlanların babaları öldüğü vakit birçok inek, sığır kalmış. Günlerden bir gün, bunlar derler ki: “Gel bunları pay edelim.”

O oğlanların da birinin başı kelmiş. Şimdi, Keloğlan der ki: “İnekleri saliveririz; şu eski ahıra girenler senin, yeni ahıra girenler benim olsun.”

Öteki de der ki: “Yok, yeniye giren benim, eskiye giren senin.”

Keloğlan da buna razı olur, hayvanları salıverirler. Bütün hayvanlar yeni ahıra girerler. Bir uyuz hayvan da, gözünün biri kör olduğu için eski ahıra girerir. Şimdi, Keloğlan bu öküzü alır. Her gün otlatmaya kıra götürür, akşama kadar gezdirir, gene eve getirir.

Bir gün dağa gider bakar ki, dağda bir ağaç rüzgar vurdukça ‘gıcır gıcır’ eder. Keloğlan da, “Hay gıcır mıcır amca, ağabeyimi gördün mü?” der.

Ağaç gene ‘gıcır mıcır’ eder. Keloğlan da gene sorar. Ağaç ona bir şey söylediği için Keloğlan kızar; ağaca bir balta vurduğu gibi ağaç yarılr, şangır şungur altınlar dökülür. Keloğlan bunları görünce şaşırır, hemen döner eve gelir, kardeşine der ki:

“Bari bana bir öküz daha ver de benimkiyle eş edip arabaya koşayım.” O da bir öküz daha verir. Keloğlan bir araba bulur, öküzleri koşar, birkaç çuval alır, çuvaları toprakla doldurur, doğru dağa gider. Orada toprakları boşaltır, altınları doldurur, arabaya koyup eve getirir.

Kardeşi bunu görünce, “Keloğlan, bunları nereden buldun, yoksa bir yerden mi çaldın? Şimdi bizi duyarlarsa ne yaparız?” der.

Keloğlan da, “Şimdi bunları çabucak pay edip bir yere gömeriz. Kim duyup kim bilecek,” diyerek, koşar gider, komşudan ölçeği alır. Komşu da acep bu ne ölçek diye ölçeğin altına biraz tutkal yapıştırır. Keloğlan ölçeği alır gelir.

Bir kendine bir de kardeşine ölçerek altınları pay ederler. Ölçeği alır gene komşuya götürür. Komşu da ölçeğin altına bakar ki, bir altın yapışmış. “Vay, bu Keloğlan altını nerede buldu?” diye öbür komşuya, o da ötekine söyleye söyleye herkese bildirirler. Bir de, bu iki kardeş iştirler ki, onların altın ölçtüklerini komşuların hepsi iştmiş.

İki kardeş birbirine der ki; “Haydi altınları gömelim, kaçalım, sakın bizi tutmasınlar.”

Keloğlanla kardeşi, “durmayalım,” diyerek altınları gömerler, ertesi gün de kaçıp giderler.

Biraz gittikten sonra büyük oğlan, Keloğlana, “Hey kapıyı kapadın mı?” diyince, o da, “yok, kapamadım,” der.

Öteki, “Haydi var git, çabuk kapıyı kapa da gel,” diyince Keloğlan da seğirtir, doğru eve gider.

Varınca da kendi kendine: “Bari eve geldim, şu kocakarıyı bir kere yıkayayım da öyle gideyim,” der.

Hemen bir kazan su ısıtır, anasını soyar, başından aşağıya kaynar suyu dökünce anası sırta kalır. Oradaki bir süpürgeyle anasını duvara dayar, kapıyı omuzlayınca doğru ağabeyinin yanına gelir.

Ağabeyi onu görünce, “Keloğlan o arkandaki nedir?” diye sorar.

O da, “Sen bana kapıyı al gel demedin mi? İşte getirdim. Anamı da yıkadım da öyle geldim,” diye cevap verir.

Öteki, “Nasıl yıkadın?” diye sorunca, Keloğlan, kaynar suyu başına döküp bir süpürgeyle duvara dayadığını söyler.

Ağabeyi de, “Vay kuduz kel, anamı da öldürmüş gelmiş. Allah cezanı versin. Otur bakalım,” diyince biraz otururlar.

Akşam olur, ortalık kararmaya başlar, bakarlar ki, karşidan üç dört atlı gelir. İki kardeş bunlardan korkarak hemen bir ağaca çıkarlar.

O atlı adamlar da onları görmeyip ağacın altına otururlar. Tam o sırada Keloğlanın nezle olacağı tutar. “Ağabey, aksırmak istiyorum,” der.

Ağabeyi, “Aman Keloğlan, ne yapıyorsun? Şimdi bizi duyacaklar; yakalanacağız,” derse de, Keloğlan, “Ne olursa olsun,” diyip var gücüyle aksırır. Ağacın altındakiler, “Çok şükür, gök gürlledi; yağmur yağacak. Hiç değilse biraz serinleriz,” derler.

Keloğlanla ağabeyinin ağacın tepesinde gizlendiklerinden haberi olmayan adamlar, ağacın dibinde otururlar, yemek yerler, çubuk çekerler, dinlenirler.

Ama Keloğlan yerinde bir türlü rahat durmaz; kıpırdanır, mırıldanır, ağabeyinin aklını başından alır.

Bu da geçer. Bu sefer de Keloğlan der ki: “Aman kolum yoruldu, kapıyı bırakacağım.”

Ağabeyi de, “Keloğlan etme, biraz daha bekle, şunlar gitsin, biz de iner gideriz,” derse de, Keloğlan onu dinlemeyip, paldır küldür kapıyı yuvarlayınca, ötekiler, “eyvah, dünya başımıza yıkılıyor,” diyerek kaçarlar. Onlar da ağaçtan inerler.

Büyük oğlan, Keloğlana der ki: “Haydi, var, ne cehenneme gidersen git. Benim başıma çok bela getireceksin.”

Oradan, Keloğlan bir yana, öteki de bir yana giderler.

Keloğlan gide gide bir köye varır. Demeye kalmaz, karnı acıkır. Başlar dilenmeye. Sonra gider bir cami kapısına oturur. Herkes camiden çıkıyor. Bir köse adam ona der ki: “Benim çırağım olur musun?”

Keloğlan da, “Olurum ama seninle sözleşelim. Ben her ne yaparsam bana darılmayacaksın; eğer darılırsan seni öldürürüm,” der.

Köse de Keloğlana der ki: “Haydi, şu tavukları al götür, otlat gezdir, getir.”

Keloğlan da bu hayvanları alır kıra götürür, Kimini keser, kimini satar, birkaçını tutar getirir.

Köse, “Hani, bu hayvanların çoğu nerede kaldı?” diye sorar.

Keloğlan da, “Adam sen de, onlar kıra çıktıkları gibi her biri bir yana kaçtı, ben de o yana koştum, bu yana koştum, yalnız bunları tutabildim,” der. Köse hiç sesini çıkartmaz. Keloğlan, “Usta darıldın mı?” diye sorunca, o da, “yok, darılmadım. Bunda darılacak ne var!” der.

Birkaç gün geçer. Köse der ki: “Haydi Keloğlan, Şu koyunları al da biraz otlat.”

O da alır, kimini satar, kimini dışarıda bırakır, birkaçını da gene eve getirir. Köse gene sorar. O da, “Kimini kurt kaptı, kimi de öteye beriye kaçtı, tutamadım,” der. Köse de sesini çıkartmaz. Keloğlan, “Usta darıldın mı?” diye sorar, o da, “yok Keloğlan, bunda onu bir işe yollamaz, evde oturtur.

Günlerden bir gün evde dururken, kösenin bir küçük oğlu varmış, çocuk anasına der ki: “Anne susadım,” Kadın da, “Haydi Keloğlan, Şu çocuğa su içirtiver,” der. Keloğlan çocuğu çeşmeye götürür, ‘etme, yama’ diyerek çocuğa su içirtmez. Çocuk da korkusundan sesini çıkarmayıp, Keloğlanla beraber odaya döner. Az sonra çocuk gene çıkmak ister. Anası tekrar Keloğlanla birlikte yollar. Ama Keloğlan gene içirtmez, çocuğu döndürür.

Çocuk bir kere daha gitmek isteyince, anası, “ Haydi Keloğlan, Şunu al götür de patlasın, “ der

Keloğlan da çocuğu götürür, tutar kuyuya atar, döner gelir. Kadın çocuğu sorunca, Keloğlan, “Sen bana patlat demedin mi? Ben de patlattım,” der. Kadın sesini çıkartmaz. Keloğlan, “Hanım, darıldın mı?” diye sorarsa da, kadın darılmadığını söyler. Söyler ama, akşamüstü köse eve gelince de, adama. “Bu Keloğlanın elinden biz kaçalım, yoksa bu seni de, beni de öldürecek,” der.

Karı koca söz birliği edip, bir gün kaçmağa hazırlanırsa da, Keloğlan bunu işitir, götürcekleri sandığın içine girer saklanır. Onlar da biraz öteberi alıp başka bir eve giderler. Birkaç gün otururlar. Bir de bakarlar ki, Keloğlan sandığın içinden bağırmaya başlar. Sandığı açtıkları vakit, Keloğlanı buraya kendilerinin getirmiş olduklarını görürler.

Köse, “Biz bugün şu karşiki göle gidelim, bu gece orada kalırız. Keloğlanın yatağını gölden yana yap. Gece uyurken onu göle atalım, olur mu?” der, karısına.

Bunun üzerine, Keloğlana, “Haydi Keloğlan, şu karşiki göle gideceğiz. Bu gece orada yatarız. Gider misin?” derler.

O da gideceğini bildirmişse de, onların konuştuklarını meğer hep işitmiş.

Daha sonra, göl kenarına giderler. O gün akşama kadar yerler, içerler. Akşam olur, yatak yapar yatarlar. Lakin Keloğlan gece uyumaz.

Karı koca, Keloğlan uyumuştur diye onun yanına sokulup, onu göle atmak istedilerse de, Keloğlan kadına bir tekme vurduğu gibi ona gölü boylatır. Kadın boğulur gider.

Köse artık dayanamaz, Keloğlana, “Hay Allah belanı versin, en sonunda karımı da öldürdün. Bari beni de öldür de kurtulayım,” der.

Bunun üzerine, Keloğlan, “Vay usta, darıldın ha?” diyince, o da, “nasıl darılmayayım?” diye cevap verir. Keloğlan da köseyi bacaklarından tutup, “İşte, darılmak böyle olur,” diye onu da göle atar.

Sonra, bu Keloğlan parasız kalır. Bir gün yolda giderken bir beşlik bulur. Bununla ne alayım derken, gider beş paralık leblebi alır. Yiye yiye gidedursun, bakar ki, yolda ağız açık bir kuyu. Kuyunun içine bakarken, yarım leblebisi içine düşer. “Yarım leblebimi ver, yarım leblebimi ver,” diye başlar söylenmeye. Bir de bakar ki, bir dudağı yerde, bir dudağı gökte bir arap kuyudan çıkıyor. “Ne istersin?” diye sorar Keloğlana. Keloğlan da, yarım leblebimi ver,” diye cevap verir.

Arap kuyuya iner, gene çıkar, bir sofraya getirir. Bunu Keloğlana verip, “Bu sofrayı al, ne vakit karnın acıkırsa, ‘açıl sofram’ de açılır, sonra da ‘kapan sofram’ de kapanır,” der.

Keloğlan bunu alır, doğru bir eve girer, orada birkaç gün oturur. Ne var ki, karnı acıktığı vakit sofrayı önüne kor, ‘açıl sofram’ diyince sofraya açılır, ama o denli yemek çıkar ki, hangisinden yiyeceğini şaşırır.

Kendi kendine, “varayım Şu mahalleliyi yemeğe çağırayım,” der. Ne kadar adam varsa hepsini çağırır. Onlar da Keloğlanın evine giderler. Herkes bakar ki, evin içinde kimse yok. Birbirlerine, “Canım, bu Keloğlan bizi çağırdı ama burada yemek hazırlığı yok,” falan gibi sözler ederler.

Demeye kalmaz, Keloğlan sofrayı getirir; ‘açıl sofram’ demesi üzerine sofraya açılır ki, ne bakarsın, öyle yemekleri o adamlar ne görmüş ne de yemiş. Her neyse, bunlar karınlarını doyururlar, çıkarlar giderler, amma bir adam gönderirler, o sofrayı Keloğlandan aldırtırlar.

Sabah olur, Keloğlan acıkır, bir de sofrayı arar bakar ki, sofraya yok. Oradan gider gene kuyunun başına. “Yarım leblebimi ver,” diye bağırır. Arap gene çıkar, “Ne istersin?” diye sorar. Keloğlan, “Yarım leblebimi ver,” diyince, arap bu sefer, “Sofrayı ne yaptın?” der. Keloğlan da, “Onu çaldılar,” diye cevap verir.

Arap ona bir değirmen getirir. “Bu değirmeni al; sağına çevirirsen altın dökülür, soluna çevirince de gümüş dökülür,” der.

Keloğlan hemen değirmeni alıp evine gelir. Sağına çevirir, altın dökülür, soluna çevirir gümüş dökülür. Keloğlan yle bir zengin olur ki, deme gitsin. Herkes bunu görür. “Bu Keloğlan bu kadar parayı nereden buldu? Mutlak bunda bir iş olmalı!” diye merak eder.

Bir gün adamın biri Keloğlanın evine gelir. Her nasılsa bu değirmeni görür, sonra çıkar gider. Bir gece onu da alar. Keloğlan gene değirmeni arar, bakar ki, yok. Tekrar kuyuya gider, gene aynı Şekilde bağırır. Arap gene kuyudan çıkıp, “Canım, ne bağırıyorsun? Hani sofraya, hani değirmen? Daha yarım leblebi bitmedi mi?” der.

Keloğlan da, “yle amma, çaldılar,” diye cevap verir.

Bunun zerine, arap ona iki tane tokmak verir. “Al bunları. Sakın vur tokmaklarım’ deme,” diye de tembih eder.

Keloğlan bu tokmakları alır, biraz gider. Kendi kendine, “Bu arap dedi ki, vur tokmaklarım’ demeyeyim; ya ben bunları ne yaparım?” diye düşünürken, “bakayım, bir kere ‘vur tokmaklarım’ diyeyim,” der.

Orada oturur, ‘vur tokmaklarım’ diyince, bunlar Keloğlanın başına çıkarlar, pat kt Keloğlanı bir temiz döverler. Keloğlan da, aman zaman

diye bağıır çağırır. Bakar ki tokmaklar ha bire vuruyor. Keloğlanın aklı başına gelir, “dur tokmaklarım,” der.

Tokmaklar da durur. “Ha, şimdi buldum kolayını,” diyip, evine gelir.

Sofra ile değirmeni çalan adamları gene evine çağırır. Onlar da gene Keloğlanda bir şey var diye çabucak gelirler. Biraz otururlar. Keloğlan tokmakları getirir, ‘vur tokmaklarım’ diyince de tokmaklar, herifleri bir temiz döverler. Herifler artık bu dayağa dayanamayıp, “Aman Keloğlan,” diye bağıırılar. Keloğlan da, “Hani sofra, hani değirmen?” diye sorar. Onlar da, “Aman dur, getirelim.” derler.

Oradan biri gider sofra ile değirmeni getirir, Keloğlana verirler. O vakit Keloğlan, ‘dur tokmaklarım,’ diyip, tokmakları durdurur. Herifler de çıkar gider.

Sonra, bu Keloğlan kalkar evlenir, düğün dernek yapar, bir kız alır oturur. O memlekette onun gibi bir zengin daha olmadığı gibi orada herkes onu bir büyük olarak tanır. Kimin ne işi olursa ona danışır. Ölünceye kadar vaktini neşe içinde geçirir.

KELOĞLAN MASALLARI

CİNLER PADİŞAHI

Eski zamanlar da bir Keloğlan varmış. Keloğlan, gece gündüz demez çalışmış. Gene de anasıyla birlikte yoksulluk içinde yaşarmış. Kazandığı para ancak bir ekmek almaya yetermiş, kimi zaman ona da yetmezmiş. Öylesine yoksullarmış ki, komşuları bile onların yoksulluklarına dayanamazlarmış. Günlerden bir gün, iyi yürekli bir komşuları:

‘Al bu iple baltayı, git ormandan odun kes. Bakarsın işler yolunda gider, varsıllaşırın; değil varsıllaşmak, padişahın kızını bile alırsın.’ demiş.

Padişahın kızını da duyunca almış iple baltayı, ormanın yolunu tutmuş Keloğlan. Gece gündüz çalışmış, ev boyu odunlar yığmış.

Odun tüccarı bakmış, bakmış:

‘‘Odunların da çıra gibi Kel Ağa, ne istersin bu yığına? diye sormuş.

Hiç pazarlığa girmeden:

‘‘Ver beş altın, götür.’’ demiş Keloğlan.

Adam: ‘‘tamam’’, demiş.

Dünyalar Keloğlanın olmuş birden. Çil çil beş altınla koşmuş ana-cığına:

‘‘Ana ana, beni dokuz ay karnında taşıyan ana, bak oğlun odun kesti, para kazandı; bundan böyle paydos yoksulluğa. Al sana iki altın, biriyle et al, ekmek al, kırmızı kırmızı elmalar al; ötekiyle de giyin kuşan. Öyle giyin kuşan ki, padişah seni görünce küçük dilini yuta!’’ demiş. Sonra da:

“Bunları yaptıktan sonra git, bana padişahın kızını iste.” Diyerek almış başını gitmiş. Yolda bir adamla karşılaşmış. Adam, bir kediyi suya sokup sokup çıkarıyormuş. Keloğlan:

“Ne yapıyorsun amca, boğacaksın kediyi!” diye bağırmış.

“Boğmak için sokuyorum zaten.” demiş adam.

“Aman boğma hayvancağızı, ne istersen vereyim sana!”

“Olur, ver bir altın, boğmayayım kediyi.” demiş adam.

Keloğlan kesesine atmış elini, adama bir altını vermiş. Adam da sözünde durmuş, kediyi salıvermiş. Kedi, oradan uzaklaşan Keloğlan’ın ardına düşmüş.

Gene yola koyulmuş Keloğlan, yolda bir adama daha rastlamış. o da bir köpeği öldürmek üzereymiş. Keloğlan:

“Aman öldürme hayvancağızı; ne istersen vereyim sana!” demiş.

“Olur,” demiş adam, “bir altın ver, salayım köpeği.”

Keloğlan, elindeki bir altını adama vermiş, adam da köpeği salı vermiş. Köpek takılmış Keloğlanın ardına. Keloğlan gider, kedi ile köpek de gider. O nereye giderse, kedi ile köpek de oraya. Gide gide bir yol ayırımına varmışlar. Orada bir yaşlı kadınla karşılaşmışlar. Kadın, bir yılanın kafasını ezmek üzere imiş. Keloğlan, kalan son altını verip yılanı da kurtarmış ölümden. Yılan da katılmış onlara. Keloğlan, beş altını kaçırdım elden ama üç can da kur tardım ya”, diye düşünüyormuş. Yılan, Keloğlanın içinden geçenleri anlamış. Dile gelip:

Keloğlan, Keloğlan, yılan görüldüğüme bakıp aldanma; ben yılan değilim, cinler padişahının oğluyum. Sen bana iyilik yaptın, ölümden kurtardın beni. Bu iyiliğin altında kalamam. Gel seni . babama götürüreyim, ne dilerse dile ondan. Babam, ne dilediğini sorarsa, “Dilinin altındaki mührü istiyorum!” dersin. Sakın unutma, mührü isteyeceksin babamdan.” demiş.

Yola koyulmuşlar, az gitmişler uz gitmişler, birde bakmışlar, bir arpa boyu yol bile gitmemişler. Yılan birden silkinip bembeyaz bir at olmuş. Keloğlan ata atladığı gibi, cinler padişahının sarayına varmış. Göz açıp

kapayıncaya kadar olmuş bütün bunlar. Sarayın avlusuna gelince, at silkinip yiğit bir delikanlı olmuş. Hemen çıkmışlar padişahın katına. Oğlan, başından geçenleri bir bir anlatmış:

“İşte oğlunu kurtaran yiğit bu.” demiş.

Padişah, hemen Keloğlan’a dönmüş.

“Ününü duymuştum ama böyle yiğit olduğunu bilmezdim Keloğlan, dile benden ne dilersen...” demiş.

Çok bir şey değil istediğim padişahım, dilinin altındaki mührü isterim.”

Ne yapacaksın mührü be Keloğlan, altına elmasa boğayım seni, tek isteme mührü.”

Ya mührü verirsin, ya da hiçbir şey vermezsin! Bir mühürçük çok görünüyorsa sana, canın sağ olsun padişahım; elmasların, altınların da senin olsun!”

Padişah sözünü tutmuş, mührü Keloğlan’a vermiş. Keloğlan hemen ayrılmış saraydan, köyün yolunu tutmuş. Günlerce, aylarca yürümüş. Bakmış yolun tükeneceği yok. Kafasını bir taşla yaslamış, derin bir uykuya dalmış. Derinden derine, padişahın oğlunun sesini duymuş.

“Keloğlan, Keloğlan... Babamdan aldığın mührü yala. Karşına bir Arap çıkacak, dileğini ona söyle.”

Onun dediğini hemen yapmış Keloğlan. Arap, anında karşısına çıkıvermiş. “Dileğin nedir Keloğlan?” diye sormuş.

Kaç gündür ağzıma lokma girmedim. Bir sofraya kurulsun hemen!” Sofra kurulmuş hemen. Kuş sütünden başka her şey tamam. Sonra da.

“Beni evime, anama ulaştır!” demiş.

Göz açıp kapayıncaya kadar, kendini evinin önünde bulmuş. Anası kapının önünde yün eğiriyormuş. Oğlunu bağrına basıp ağlamış. Oğlunu gözleye gözleye iğne ipliğe dönmüş kadıncağız. Keloğlan mührü bir daha yalamış. Arap çıkagelmiş. Keloğlan:

“Sofra kurulsun, şerbetler süzölsün” diye buyurmuş.

Sofralar kurulmuş, şerbetler süzölmüş, ana oğul, yiyip içmiş, karınlarını doyurmuşlar. Keloğlan, anasına dönüp:

“Hadi ana, durma git. Bana padişahın kızını iste!” demiş.

Anası:

Etme eyleme oğul, padişah kim, biz kim, padişahın kızı kim?..” diyecek olmuş. Hemen üstelemiş Keloğlan:

“Sen dediğimi yap, ötesine karışma!” demiş.

Çaresiz, yerinden kalkmış ana, belini doğrultmuş, sarayın yolunu tutmuş. Saray nöbetçileri, kadını dilenci sanmışlar. Kadıncağızın ne istediğini bile sormadan, eline birkaç kuruş sıkıştırmışlar. ona saray kapısından savmışlar. Kadın dönüp gelmiş eve. Keloğlan anasının bir dilenci gibi kapıdan kovulduğunu öğrenince çok kızmış, kızgınlıktan, neredeyse kel kafasından saçlar fıskıracakmış Keloğlan’ın.

“Ana, ana! Sen dilenci misin ki, eline birkaç kuruş sıkıştırıp seni saray kapısından kovuyorlar!” diye gürelemiş. “Kapıdakileri dinleme ana, padişahın. katına çıkacağını söyle onlara.” Demiş Keloğlan.

Ana ne yapsın, dünya yüzünde bir tek oğlu var. Onun dileğini yerine getirmeyip kiminkini getirsin? Yine düşmüş yollara. Nöbetçiler birkaç kuruş verip saymak istemişler kadını.

Yok oğul, yok! Ölüm gider, ben gitmem buralardan. Padişahı görmem gerek. Siz de ana kuzususunuz, derdimi anlayın, beni padişahın yanına salın.” Demiş.

Kadının dileğini padişaha iletmişler. Padişah da:

“Alın gelin yanıma, görelim ne ister?” demiş.

Kadıncağız, padişahın yanına varıp:

“Ey yüce padişah, benim bir tek oğlum var, senin de bir tek kızın. Seninki ay parçası bir güzel, benimki şimşir kafalı bir kel. ‘Uyarı olur mu?’ deyip savma beni, kızını oğluma istemeye geldim. İnsanoğludur, kimin ne olacağı bilinmez.”

Padişah dediğin her gün bir şeyler bulur eğlenir; kadının isteğini de pek eğlenceli bulmuş.

“Verdim gitti kızımı senin Kel’e, lakin, sarayımın karşısına benimki gibi bir saray kondurmalıdır. Kırk güne değin yaptırırsa yaptırır, yaptırmazsa, kellesi gitti bil!” demiş.

Kadın, ağlaya ağlaya eve dönmüş. Yolda, “bu bizim kel ne düşündü de böyle yaptı”, diye aklından geçiriyormuş. Eve dönünce, durumu yana yakıla anlatmış Keloğlan’a. Keloğlan:

“Düşündüğün şeye bak anam, padişahın istediği saray olsun, ondan kolayı ne ki?..” demiş.

Anasının yanından ayrılır ayrılmaz, yalamış mührü, anında Arap çıkagelmiş.

“Haydi Arap, göster hünerini, padişahın sarayının karşısına öyle bir saray kondur ki, görenin gözü kamaşsın.” demiş Keloğlan.

Arap Araplığını göstermiş, sabahleyin kalkanlar, kenti ışıklar içinde görmüşler; öylesine ışık ışık saray. Direkleri altından, camları elmastan bir saray. Bahçesinde de türlü türlü ağaçlar.

Padişah bakmış ki, sarayının karşısında bir saray yanıyor. “Kel Ağa, kızı alacaksın elimden, ama ben de sana kolay kolay kaptırmayacağım incimi” diye geçirmiş içinden. Padişah böyle düşüne dursun, Keloğlan bembeyaz bir ata binmiş, giyinmiş kuşanmış, sarayın yolunu tutmuş. Onu gören saray nöbetçileri kenara çekilmiş, yol vermişler Keloğlan’a. Doğrudan padişahın katına çıkmış:

“İşte saray, işte Keloğlan! Kırk günde değil, yapılırsa bir gecede yapılır saray!” demiş, sonra da eklemiş, “Kızını almaya geldim, bunu bilesin!”

Padişah, Keloğlan’ı zora koşmak için:

“Olur, Keloğlan, yiğitmişsin vesselam, sana bir kız değil, bin kız feda; ancak, kızıma öyle bir gelinlik diktir ki, bugüne değin kimse giymiş olmaya, incisi, elması yeryüzünde bulunmaya...” demiş.

Keloğlan bu kez mührü bile yalamamış, Arap, yakışıklı bir saray görevlisi gibi görünmüş. Yanındaki kırk ince kız, padişahın istediği elmaslı, incili gelinliği ellerinde tutuyorlarmış. Padişah bakmış ki, bu Keloğlan, bildiği Keloğlan’lardan da başka:

“Kızımı senden iyisine mi vereceğim Keloğlan!” demiş, sonra adamlarına dönmüş padişah, “Bre çağırın hacıyı hocayı, nikah kıyılın, düğün de başlatılsın!” diye buyruklar vermiş; Keloğlan’a dönüp son isteğini de bildirmiş:

“Şimdi sıra köprüyü kurdurmakta. Keloğlan, iki saray arasına görkemli bir köprü kurdur, kızım oradan gidip gelsin. Bunu yaparsan, kızımı sevdiğine iyice inanacağım.”

“O da iş mi,” demiş Keloğlan, “hem de öyle bir köprü kurduracağım ki, her taşı elmastan olacak.”

Göz açıp kapayıncaya kadar her şeyi yerine getirmiş Keloğlan. Öyle bir köprü ki, yaş yaşayanlar böylesini görmemişler. İki taraf, hemen düğün hazırlığına başlamış. Gel gelelim, her iyi işin bir bozucusu vardır: Keloğlan’ın işi de bozulmuş. Bozulması da safça bir meraktan doğmuş:

Keloğlan’ın bu olmadık işleri nasıl yaptığını merak etmeye başlamış, padişahın kızı. “Ben bununla evleneceğim ama, bakalım beni yürekten seviyor mu?” diye düşünmüş; “Eğer beni seviyorsa, sırrını da söyler” demiş.

Kız, çeyizini hazırlarken, Keloğlan da akşama kadar av avlayıp, kuş kuşluyormuş. Anası da gelme yardım ediyor, onu düğüne hazırlıyormuş. Arada bir gelin kızla Keloğlan karşılaşiyorlarmış. Bir gün gene karşılaşmışlar. Kız:

“Beni sevdiğini bileyim ki, sırrını veresin bana.” demiş.

“Sır ne, can iste can vereyim, baş iste baş vereyim!” demiş Keloğlan.

“Baş da senin olsun, can da, vereceksen sırrını ver!” demiş kız.

Keloğlan, başından geçenleri uzun uzun anlatmış. Uzun anlatmasının nedeni, kızın yanında biraz daha fazla kalmak. Bu arada, mührü ve Arap’ı da anlatmış. Yalnız onunla kalsa gene iyi, başı darda kalırsa yalasin diye, mührü kıza vermiş.

Meğer, Keloğlanın nasıl edip de bu kızı aldığını sindiremeyen Vezir, sürekli izlermiş onları. Kızı oğluna almak istiyormuş. Söz bile kesmişler. Keloğlan ortaya çıkınca her şey bozulmuş. İşte bu vezir, o gün de olan biteni kapıdan dinlemiş. Keloğlan kızın yanından ayrılınca odaya girmiş, mührü kızın elinden kapmış. Mührü yalamış, Arap çıkıvermiş karşısına:

“Arap, Arap! Bundan sonra ben ne dersem onu yapacaksın!” demiş.

“Başım gözüm üstüne!” demiş Arap.

“Keloğlanı hemen bulup, denizlerin, dağların ötesine atacaksın. Orada bir zindanda bağlı kalacak!”

Arap, vezirin dediğini yapmış; Keloğlan zindanda yata dursun, hani o ölümden kurtardığı kedi ile köpek vardı ya, onların içine doğmuş olanlar bitenler. İki arkadaşı birbirlerini bulmuşlar, dostları Keloğlan’ı kurtarmak üzere yola çıkmışlar. Dağı, tepeyi geçmişler ya; denizi nasıl aşacaklar. Köpek yüzebilir, kedi ise bir iki kulaç atar, sonra kala kalır. Keloğlan, ıssız bir adanın ortasında, karanlık bir zindandaymış. Köpek:

“Bin sırtıma, bana puflayan kedicik, bin de, Keloğlanımızı kurtaralım; durmak zamanı değil, savaşmak zamanıdır.” Demiş.

Kedi hemen atlamış köpeğin sırtına. O dağ senin, bu deniz benim derken, Keloğlanın ıssız adasını, bu ıssız adanın zindanını bulmuşlar. Keloğlanı oradan aldıkları gibi, uçarcasına saraya varmışlar. Tam o sırada da, vezir derin uykuda imiş. Kendi, uykudaki vezirin burnunu kuyruğuyla gıdıklayıvermiş. Vezir, “hapşuuu!” deyince, mühür, dilinin altından fırlamış. Keloğlan, mühür almış, yaladığı gibi, Arap çıkıvermiş karşısına. Keloğlan, Arap’la dönmüş Kafdağı’nın ardına. Sarayımı da padişahın sarayından uzaklara kondur.” Demiş.

Arap:

“Emrin başım üstüne!” demiş, gerekeni hemen yerine getirmiş.

Keloğlan’ın döndüğünü, anası da, sevgilisi de duymuş. Gözleri ağlamaktan nerdeyse görmez olmuş her ikisinin de birbirlerine sarılmışlar. Açıkçası, padişah da sevinmiş Keloğlan’ın dönüşüne. Vezir’in sünepe oğluna vermektense kızını, bu şimşir kafalı Kele vermeyi içten içe yeğliyormuş padişah. Buyruklar çıkarmış, düğün dernek başlamış. Kentte kırk gün kırk gece davullar çalmış, zurnalar ötmüş. Keloğlan gelini almış giderken:

Padişah kızı, can sultan, yaşamımız güzel bir ibretle başladı; ama sen sen ol, ser ver de sır verme!” demiş. . Evliliğin ilk ilkesi budur!”

KELOĞLAN MASALLARI

FAKİRLİK BİTTİ

Keloğlan, oyun oynamayı çok severmiş. Fakat annesi bu kadar fazla oyun oynamasına çok öfkelenir, bağırır, çağırır, kimi vakit, güzelce sopa atarmış.

Akşamlardan bir akşammiş.

Keloğlan mahalle arkadaşları ile bir oyuna dalmış. Oyunun adı bezirgânbaşıymış. O kadar kendilerini oyuna vermişler ki, tüm arkadaşları gibi bizim Keloğlan da zamanının nasıl geçtiğini bilmemiş. Yatsı vakti çoktan olmuş, hâlâ oyundalarmış.

Nihayet bir arkadaşları hatırlatma yapmış:Annelerimiz bize dayak atar. En iyisi dağılım. Gece yarısı oldu neredeyse...

Bunun üzerine bütün oyuncular birbirlerine iyi akşamlar dileyerek evlerine dağılmış.

Keloğlan ise kalakalmış orta yerde, hem de karanlıkta. Çünkü evi çok uzaklardaymış. Bu yüzden tek başına gitmekten çok korkarmış.Şansına ay ışığı da yokmuş o gece.

Ne yapsın Keloğlan?

Korkulu vaziyette, karanlığın içine doğru yürümüş, ama neredeyse aklı uçacakmış, yerlere düşüp bayılacakmış, keşke bu kadar geç kalmaymış, annesinin neler söyleyeceğini düşündükçe sendelermiş.

Gide gide bir dereye gelmiş. Ama geceymiş ya, (ortalık) çok ıssızmış. (Bir yandan da) çakalların uğultusu ortalığı doldurmuş. Derenin

biraz yukarısında çok geniş bir düzlük varmış. İşte oradan kulağına çalgı sesleri gelmeye başlamış.

Acaba ne var bu vakitte orada, diyerek yürümüş.

Bir de ne görsün?

Çok sayıda cin ve orta yerde bir kadın. Kadın oynar, cinler alkış tutarmış. Çalgılar gümbür gümbür ötermiş. Ne yapacağını şaşırarak Keloğlan kala kalmış olduğu yerde ve oyuna dalmış gitmiş. Hep(ten) unutmamış evine gideceğini, annesinin neler söyleyeceğini. bir sürü de söz işitip, sopa yiyeceğini.

Vakit gece yarısını çoktan geçmiş. Keloğlan mı? Yine kendinde değilmiş.

Bunca cinin arasında bir kadının işi neymiş?

Başlamış cinler de oynamaya.

Bizimkinin de oynayası gelmiş, ama aralarına karışmaktan korkarmış. Kendi kendisine, olduğu yerde dönmeye başlamış, bir ara o kadar heyecanlanmış ki, birkaç takla atmış.

Birdenbire çalgı sesleri kesilmiş.

Cinler birer birer oyunu bırakıp oturmuşlar. Sonra da derin bir uykuya dalmışlar.

Ama, kadın uyumamış. Bir kenara çekilip sesli sesli ağlamaya başlamış. Buna bir mana verememiş Keloğlan. Yavaşça kadının yanına sokulmuş. Gayet içten bir dille derdini sormuş.

“Kimsin sen? Nasıl düştün cinlerin arasına?”

Adı Zarife imiş kadının. Kendisi gibi bir insan görünce çok sevinmiş, hatta şok geçirmiş, bir ara bayılmış. Sonra kendine gelmiş. Şu hiç hoşlanmadığı cinlerden kurtulabileceğini düşünmüş. Keloğlan, biraz yüksek sesle konuşmaya başlayınca, hemen eliyle “sus” işareti yapmış. Kolundan tutarak Keloğlan’ı birlikte uzaklaşmışlar cinlerin yanından.

Daha biraz gitmeden aksilik olacak ya, cinlerden biri uyanmasın mı? Bakmış ki Zarife yok. Sinir tepesine vurmuş. Çünkü Zarife’ye aşık olmuş.

İkide bir arkalarına bakarak yürüyen keloğlan ile Zarife, bir cinin peşleri sıra geldiğini görünce öyle korkmuşlar, öyle ürkmüşler ki, dilleri tutulmuş. Kadının aklına bir çare gelmiş. Keloğlan'ın kulağına eğilmiş, "Aman Keloğlan, şu cine yem olmayalım aman".

"Ne yapalım" diye sormuş Keloğlan.

"Sen" demiş, "Çocuk cin gibi rol yap".

"Eee..."

"Yaklaşınca 'ey cin' de, 'Zarife'yi ihtiyacına götürüyorum, az sonra döneceğiz' de, tamam mı Keloğlan".

Cin iyiden iyiye yaklaşmış. Sıcak nefesi bile işitilmiş.

Sesini sinek gibi incelten Keloğlan şöyle demiş:

"Ey uyanık cin, bize yaklaşma! Zarife'nin ihtiyacı var, birazdan döneceğiz".

Cin, başka bir aksilik olmasın diye, hemen durmuş. Keyfi yerindeymiş. Çünkü, şimdi Zarife ile dönüşte gönlünce muhabbet edecekmış. Böyle hayallere dalıp gitmiş. Beklemiş, beklemiş fakat hâlâ dönen olmamış. Şöyle birkaç defa seslenmiş. Ama hiç cevap alamamış. Çok sinirlenmiş. Hırsından kafasını ağaçlara vurmuş. Ne yapacağını şaşırılmış.

"Heey arkadaşlar, yanıma gelin, Zarife'yi kaçırdılar. Hâlâ ne horulduyorsunuz", diye bağırılmış.

Tabii cinler, hemen uyanmış ve yanına gelmişler.

Gitmişler hızla, ama yakalayamamışlar bir türlü kaçanları.

Keloğlan Zarife ile birlikte evine gelmiş.

Anası, uyku uyuyamamış, gözleri yollarda kalmış. Bağirmaktan sesi kısılmış. Pek de sinirliymiş. Bir sürü laf etmiş. Üstelik yanındaki kadına da bir anlam verememiş. Tam kadına "Senin ne işin var burada" diye soracakken Zarife evvel davranıp şöyle demiş:

"Ey yaşlı ana, Keloğlan'a bir şey deme, çünkü beni cinlerin elinden kurtardı. O olmasaydı, ben şimdi hâlâ cinlerin elinde esir olacaktım. Neredeyse bir can borcum var. Ödülünü, bir şekilde vereceğim".

Tabii, bu sözlerden kim hoşlanmaz!

“Hoş geldin kızım, safalar geldin hem. Şöyle buyur. Oturun hele,, Keloğlanım, yaman oğlanım, ne duruyorsun, sıcak süt getir ablana” diyerek ne kadar keyiflendiğini ortaya koymuş yaşlı kadın.

Zarife, birkaç gün misafir kalmış Keloğlanların evinde. Ama içi çok acımış, hallerini görünce. Yaşlı kadına demiş ki, “Ana müsaade edersen gitmeliyim artık. Ana dedim sana, çok iyilik ettin bana. Hem de Keloğlanı götürmeliyim.

Kadın: “Olmaz” diye itiraz etmiş.

Zarife, “Ama” demiş, “Ona ödül vermeliyim”.

Kadın, “Ne ödülü vereceksin” diye sormuş.

“Sürpriz olsun” demiş Zarife.

Kadın, “peki” demiş.

Keloğlan anasının elini öpmüş, sanki çok uzun zaman kalacakmış gibi.

“Hemen dön gel oğlum” demiş anası, gözlerimi yollarda koma.

Zarife ve Keloğlan, çıkmışlar yola. Konuşa konuşa gitmişler, gitmişler, bir konağın önüne gelmişler.

Konak, ama ne konakmış. Etrafı bağlık bahçelikmiş.

Ünlü bir beyinmiş bu konak.

Bey, konağın kapısında görünmüş. Bir sevinç narası atmış.

“Hoş geldin Zarife” demiş. Artık ümidimi büsbütün yitirmiştim.

Zarife beyin karısıymış.

Bey, Keloğlan’a bakmış. Sevmiş çocuğu. Zaten hiç çocukları olmadığı için, yıllardır bir evlatlık ararlarmış. “Buldum işte” demiş içinden.

Zarife Keloğlan’ı öve öve bitirememiş. Cinlerin elinden nasıl kendisini kurtardığını bir bir anlatmış.

Bey, “Ay tüysüz oğlan, gözleri ışıltılı oğlan, ne şen çocuksun sen. Kal bizimle istersen” demiş.

Hemen itiraz etmiş Keloğlan, “Olmaz beyim, bir anacığım var şu dünyada. Onu bırakamam kendi halinde. Kalır gözleri yollarda, izin ver beyim, hemen döneyim”.

Zarife bir başka yalvarmış, “Etme eyleme Keloğlan, hayatımı kurtaran oğlan. Biraz daha sabretsin ihtiyar anan. Görünce, götüreceğin hediyeleri, çok beğenecek vallahi inan”.

İsteksizce başını sallamış Keloğlan, “olur” diye fısıldamış.

O sıralar, beyin düzenlediği bir “en güzel türkü yarışması” hazırlıkları son aşamaya gelmiş. Yalnız, bu yarışmaya sadece çocuklar katılabilmemiş.

Bey, Keloğlan’a gülümseyerek demiş ki, “Ay dazlak oğlan, sesi güzel oğlan, yakında bir türkü yarışması var, katıl oğlan”.

Olumsuz manada başını sallamış Keloğlan, “olmaz beyim beceremem” demiş.

Bey, “niçin” diye sormuş. “Ben çok utanırım, hem de sesim güzel değil” cevabını vermiş bizimki.

Bey, “Buluruz bir çaresini” demiş, “bir tek ölümün çaresi bulunmaz”.

Yine Zarife girmiş araya, “Senin için büyük fırsat olur keloğlan, çok büyük ödül alırsın.”

“Dedim ya hem utanırım, hem de sesime güvenemem” diye tekrarlamış Keloğlan.

Zarife, “Senin” demiş, “sesini güzelleştirecek bir yumurta biliyorum. Bir de neva otu yersen utangaçlığın da gider”.

Buna sevinmiş Keloğlan, “yumurta nerede neva otu nerede” diye merakla sormuş.

Zarife açıklamasını şöyle yapmış: “Yumurta Kaf Dağı’nda bir ağacın dallarından birinde. Neva otu ise yakınlarımızda.

Bey, “Peki Hanım” demiş, “bu yumurtayı nasıl getirteceğiz?”

“Zümrüdü Anka kuşu ile” diye cevaplamış karısı.

Bey gülmüş, “Seninkisi masal be hanım” demiş, “Masaldan da masal. Kaf Dağı neresi? Hem Zümrüdü Anka Kuşu’nu nerede bulacaksın?”

“Sen o işi bana bırak” diyerek Keloğlan ile birlikte evden çıkmış Zarife. Bir zaman yürümüş gitmişler. Bir derenin kenarında durmuşlar, vakit geceymiş.

Cinler, yine davul zurna cümbüş yaparmış. Zarife, cinleri görünce “ne güzel eğleniyorsunuz, ne kadar keyiflisiniz” diye takılmış.

Cinler, Zarife’nin gelmesinden çok memnun kalmış. Uzun zamandır onun eksikliğini unutamadıklarını söylemişler.

Beklediği fırsatı değerlendirmiş Zarife: “Bana Zümrüdü Anka Kuşu’nu bulup getirirseniz, yeniden aranızda katılırım. Hiç sizden ayrılmam”.

Ouuu! Cinlerin daha yanında durulur mu? Bir sevinmişler, bir neşelenmişler ki, yedi dağın ardından duyulmuş naraları, mutluluk şarkıları.

En akıllıları olan cin: “Senin için biz Kaf Dağı’nı bile buraya getiririz. Yeter ki aramıza katıl” demiş.

Keloğlan aptal aptal bakarmış.

Kambur bir cin şöyle seslenmiş, “Ey Zümrüdü Anka her nereye sen çık gel kamburuma kon”.

Bir nefeslik zamanda Zümrüdü Anka gelip cinin kamburuna konmuş.

Neler olup bittiğine mana veremeyen Keloğlan, şaşırıp kalmış.

Kambur cin, Zümrüdü Anka’ya seslenmiş, “Ey kuş, senin hemen gelmen ne hoş! Şu kadın bir emir verecek hemen koş!”

“Olur” demiş kuş.

Zümrüdü Anka’nın güzel gagasına bir öpücük konduran Zarife, “Bu Keloğlanla birlikte Kaf Dağı’na gideceksiniz. Bir ağacın dalında, gümüş bir yuva içinde kırmızı bir yumurta var. Onu alıp bana getireceksiniz”.

Zümrüdü Anka gayet memnun bir durumda, “Emriniz olur sultanım” diyerek Keloğlanı kanatlarına aldığı gibi ormanların üzerinden uçup gitmiş.

Onlar gidince, cinlerle Zarife sohbetে başlamış. Maksudı yumurta getirilinceye kadar onları oyalayıp sonra da kaçmakmış.

Cinin biri merak etmiş, “Ne yapacaksın yumurtayı?”

“O yumurta en kötü sesleri bile pırl pırl açar. Bizim Keloğlan’ın ‘güzel türkü yarışması’na girmesi gerekiyor. Ama sesinin iyi olmadığını söyledi. Ben de o yüzden bu yumurtayı getiriyorum işte”.

Onlar sohbet ede dursun, biz Zümrüdü Anka ile Keloğlan’ın ne durumda olduklarını anlatalım.

Pek kısa zamanda Kaf Dağı’na varan Zümrüdü Anka ile Keloğlan, aradıkları ağacı ve o ağacın dalındaki gümüş yuvayı bulmuş ve kırmızı yumurtayı alıp yine çok kısa bir anda cinlerin yanına dönmüş.

Cinin biri, “Hadi bakalım Keloğlan” demiş, ilk türkünü bize söyle!

Zarife hemen aşağıdaki dereден bir neva otu bulup getirmesi için cinin birine rica etmiş.

Koşup giden cin neva otunu alıp gelmiş.

Önce neva yiyen, ardından da kırmızı yumurtayı içen Keloğlan’da utangaçlık kaybolmuş, hem de sesi çok harika olmuş. Kafasına estiği gibi bir türkü söylemiş. Cinler çok keyiflenmiş. O kadar ki, kendilerinden geçip yerlere serilmiş horul horul uyumuşlar. Yalnız bir tanesinin gözü açılmış. Uyamamış, Zarife’yi gözetlemiş. Bunu anlayan Zarife, Keloğlan’a yavaşça şunları söylemiş: “Keloğlan, sen biraz yukarılara çık. Bir güzel türkü söyle. Bütün cinler senin yanına koşacak. Çünkü çok beğendiler. Ben de bu arada kaçarım. Onlar yine uyur. O arada sen de tüyersin. Ormanlığın üst tarafındaki düzlükte buluşuruz”.

Keloğlan “Hay hay bey hanımı” demiş.

Çıkmış biraz üst tarafa Keloğlan, elini kulağına vermiş asılmış türküye. O kadar şahane söylemiş ki uyumakta olan cinler Zarife’yi falan unutup, sesin çekiciliğine doğru koşmuşlar.

Türkü bitmiş, cinler geri dönmüş. Bir de bakmışlar ki kadın çoktan kayıplara karışmış.

Hiç bekler mi Keloğlan?

Tavşan gibi sıvışıp geçmiş ormanların arasından. Zarife ile buluşup konağa gelmişler.

Bey çok mutlu olmuş.

Güzel türkü yarışması başlamış. Çocuklar birbirinden güzel türküler söylemiş. Sıra Keloğlan'a gelmiş. Ama herkes alay edermiş. Çünkü kılığına bakarak iyi türkü söyleyemeyeceğine inanırlarmış.

Şöyle konuşurlarmış aralarında: "Şu kel kafalı çocuğu acaba ne diye sokmuşlar yarışmaya?"

"Bu çocukta ses ne gezer?"

"Galiba en kötüyü seçmek için bu keltoşu yarışmaya katmışlar".

Keloğlan çıkmış meydanlara. Hiç utangaçlık göstermeden öyle güzel, öyle harika bir türkü söylemiş ki, dinleyenlerin tamamı elleri çatlayasıya alkışlamışlar, 'bravo, aferin, müthiş ses" demişler.

Bu başarısından sonra Keloğlan, şöyle demiş: "İzin verin artık, anama gideyim, bir tas sütünü içeyim, ellerinden öpeyim."

Bey, başka türlü yalvarmış "Evladım yok, seni öz yavrumuz bileceğiz, istersen güzel bir kıza evlendireceğiz. Kal bizimle Keloğlan."

"Olmaz" demiş Keloğlan. Ben anamı, kimselere değişmem.

İkna edemeyince, Keloğlan'a bir testi dolusu altın vermişler. Bir güzel öpüp sevip anasına göndermişler.

Anası, Keloğlan'ın bir testi altınla geldiğini görünce sevinçten düşüp bayılmış.

Neden sonra ayrılmış.

Ana oğul, o günden sonra, fakirlik nedir hiç bilmemişler...

KELOĞLAN VE PADİŞAH

Bir varmış bir yokmuş, Allah'ın kulu çokmuş, çok söylemesi günahmış. Diyarın birinde bir Keloğlan ve bir de bunun anası varmış. Keloğlan ve anası eski bir evde otururlarmış. Bir gün anası gelerek Keloğlan'a demiş ki:

—Al oğlum, babadan kalan altınları bozdur da bir usta getir ki şu evi başımıza yıkılmadan yeniden yaptıralım.

Keloğlan altınları almış, yolda giderken bir topluluğun kedinin birisini dövdüklerine şahit olmuş. Hemen ortaya atılarak:

—Alın şu altını da onu dövmeyi bırakın, demiş.

Altını vererek kediyi kurtarır, kediyle beraber yoluna devam eder. Bir süre gittikten sonra bir de bakar ki bu seferde yine üçbeş kişi bir köpeği sopalıyor. Yine hemen müdahale ederek:

—Durun ne yapıyorsunuz, alın şu altını da o hayvanı dövmeyi bırakın, der.

Böylece köpeği de kurtarır ve yanında hem köpek, hem de kedi olduğu halde yoluna devam eder. Tam şehre yaklaştığı sırada yine bir kalabalıkla karşılaşır. Bu seferde oduncular bir meşe kesmiş ve içinden çıkan büyük yılanı öldürmeye çalışıyorlarmış. Yine Keloğlan dayanamaz ve:

—Şu bir altını alında o yılanı serbest bırakın, der.

Bu şekilde yılanı da kurtarır.

Yılan Keloğlana:

—Hey âdemoğlu ben yılanlar padişahının oğluuyum. Babamla kızıştık ve buraya saklandım. Lakin yerimi buldular, gel beraber tekrar babama gidelim, der. Keloğlan ve yılan birlikte padişah yılanın huzuruna çıkarlar. Şehzade yılan olanları babasına anlatınca padişah yılan buna sevinir ve Keloğlanı mükâfatlandırmaya karar verir. Keloğlana seslenerek:

—Dile benden ne dilersen, âdemoğlu, der. Tam bu sırada padişahın oğlu şehzade yılan Keloğlan’a fısıldayıp, dilinin altındaki mührü istemesini söyler. Keloğlan da:

—Mührünüzü istiyorum, deyince Padişah yılan:

—Benim en kıymetli hazinemi istiyorsun ama oğlumı kurtardığın için yine de vereceğim, der. Sonrada bu mühre ne emrederse onun yerine geleceğini söyler ve mührü Keloğlan’a verir. Keloğlan mührü, kediyi ve köpeği alıp evine gelir. Oğlunun boş geldiğini gören anası Keloğlanı epey azarlar. Ertesi gün Keloğlan anasına:

—Ana bana git padişahın küçük kızını iste, der. Anası olmaz oğlum, koskoca padişah kızını sana verir mi? dediyse de Keloğlan’ın ısrarı üzerine çaresiz gider padişahıtan küçük kızını Keloğlan’a ister. Padişah da:

—Benim sarayımın karşısına aynı güzellikte bir saray yaptırırsanız kızımı veririm, der. Anası gelip olanları Keloğlan’a anlatır. Keloğlan gülerек:

—Ne üzölüyorsun ana, beş dakikalık iş, der. Hemen mührüden bir saray yapmasını ister ve koskocaman bir saray ortaya çıkar. Ertesi sabah padişah uyandığında sarayı görüncе şaşırır ve çaresiz olarak kızını Keloğlan’a verir.

Keloğlan yeni sarayında mührü en güzel köşeye koyar. Bir gün Keloğlan evde yokken, bu mührün varlılığından haberdar olan birisi boncukçu kılığında gelir ve Keloğlan’ın karısına inci, boncuk satmak ister. Hiç parası olmadığını söyleyen geline, evde bulunan ne varsa getir, alırım deyince gelin de gider mührü getirir ve satıcıya verir. Uyanık adam mührü aldığı gibi gölün karşı tarafına geçer ve Keloğlan’ın sarayı olduğu yerde yığılı kalır. Padişah da kızını Keloğlan’dan alır. Akşam kedi ve köpekle eve gelen Keloğlan olanları duyduğundan üzüntüden renkten renge girer. Bu sırada kedi ortaya atılarak:

KELOĞLAN MASALLARI

ŞIFALI SU

Bir varmış, bir yokmuş. Köylerin birinde Keloğlan ile yaşlı anası varmış. Çok da fakir yaşantıları ile büyük sıkıntı içindeymişler ama, gönülleri tok olduğu için, huzurluymuşlar.

Aklı epey yavanmış Keloğlan'ın.

Bu yüzden, annesinin verdiği işleri doğru dürüst göremez, çoğunlukla unuttur, dolayısı ile de çok ağır sözler işitirmiş annesinden.

Bir zaman gelmiş ki, artık evde yiyecek namına hiçbir şey kalmamış. Yaşlı kadın, bir çare, bir çare derken, tavuklardan birini oğluna sattırmaya karar vermiş. Zaten topu topu üç tavukları varmış.

Anası şöyle demiş:

— Aslan Keloğlanım, verdiğim her işi hemen unu tan oğlanım, al şu tavuğu da, götür pazara sativer. Evde yiyecek hiçbir şeyimiz kalmadı. Yeteri kadar öte beri al da gel.

Tavuğu alan Keloğlan, şen şakrak bir yürüyüşle, gitmiş pazara.

Birisi, kendisi gibi tavuk satarmış. Birkaç tane de tavuğu varmış. Keloğlan'ın bir yere gitmesi gerekiyormuş. Tek tavuğunu, bu adama emanet etmiş:

— Tavukçu emmi, benim işim çıktı. Az sonra döneceğim. Sakın ben gelmeden satma.

— Tamam diye söylenmiş adam, yalnız, çok bekleme derim sana.

Aceleyle uzaklaşıp giden Keloğlan, işini hemen görmüş ve tekrar tavuklarının bulunduğu yere gelmiş. Fakat birden bire şaşırılmış. Çünkü ne tavukçu, ne de tavuklardan hiçbir eser yokmuş.

Keloğlan, anasına ne cevap vereceğini düşünme ye başlamış. Neredeyse korkusundan eve gidemezmiş. Ama başka da yapacağı ne olsunmuş? Dönmüş evine eli bomboş olarak.

Tabii ne olmuş?

Anası, bir güzel dayak atmış, Kara günler sürüp gidermiş. Ama safmış ya bizim Keloğlan, öyle dert edindiği yokmuş sefil sefil yaşantılarını.

Yine anasından gelmiş şöyle bir öneri:

— Keloğlan, sana iyi bir iş bulmamız gerekir. Bir komşumuzun tarlası çok fazla. Bir tanesini yancı olarak istesek, çalışır mısın?

— Hay hay anacığım, elimden geldiği kadar çalışırım.

Bunun üzerine tarla sahibi ile görüşmüş anası ve yancı olarak ekme iznini almış. Hemen oğluna vermiş azık torbasını, doğru tarlaya göndermiş.

Günlerce çalışmış Keloğlan ve tarlayı bir baştan bir başa sürmüş, tarla sahibinin öküzleriyle. Buğdayı serpip üstünü topraklamış...

Gel zaman git zaman aylar dönmüş hasat zamanı gelmiş. Yine tek başına kalmış kocaman tarlada. Terlere boğula boğula ekini biçmiş bir yere yığmış.

Akşam olmuş, evine dönmüş Keloğlan:

— Ana demiş, görevimi yaptım. Ekinleri biçtim, bir kenara yığdım.

Sinirlenmiş anası:

— Ah oğlum, sen de hiç akıl yok mu?

Keloğlan “Olmaz mı ana, hem de çok...”

Anası, “Oğlum, nerede sende akıl, hiç ekin biçilir de gece yüzü tarlada bırakılır mı?

— Niye ana?

— Oğlum, saf oğlum, çalarlar çalarlar...

Keloğlan, kendi kel kafasına bir şaplak atmış:

— Eyvah, hiç aklıma gelmedi. Hemen gidip alıp geleyim.

— Hey Allah'ım. Oğlum, gece şimdi, gece. Ekin getirilmez bu karanlıkta, yarın sabah gün doğmadan gidersin."

Sabah olur olmaz, daha gün doğmadan buğday tarlasına giden Keloğlan, gördüğü durum karşısında çok üzülmüş. Çünkü ekinler olduğu gibi götürülmüş. Neşesi kaçmış, türkü bile söylemekten vazgeçmiş... Köyün içine girmiş, herkesin kapı önlerini tek tek bakıp kontrol etmiş.

Birkaç kadın, Keloğlan'ın ne aradığını sormuşlar o da "ekinlerimi tarladan çalmışlar, ben de bakıyorum" diye konuşmuş.

Kadınlardan biri, "Sen ne abuk sabuk bir oğlansın, utanmıyor mu sun bizi hırsızlıkla suçlamaya" diye bağırılmış...

Keloğlan, "Hem suçlu, hem güçlüsünüz. Ekinimi çalanları biliyorsanız, söyleyin. Bilmiyorsanız susun bari" diye çıkmış.

Bunun üzerine, kadınlar ellerine geçirdikleri sopalarla Keloğlan'a başlamışlar dayak atmaya. Keline keline vurmuşlar Keloğlan'ın. Sonra da öldü diye bırakmışlar. Bir zaman sonra, ken dine gelen Keloğlan, üstünü başını silke silke hem yürümüş, hem ağlamış. En çok da ana-sından korkarmış.

Bir ihtiyar çıkmış karşısına. Bembeyaz sakalları varmış. Bir süre merhametli bakışlarla Keloğlan'ı süzmüş, sonra şöyle söylemiş:

— A benim toy çocuğum, nedir derdin? Yara bere olmuş her tarafın. Anlativer hele güzel oğlan...

Zaten, içini dökmek isteyen Keloğlan, bu fırsatı değerlendirmiş:

— Halim çok kötü Nur Dede, annem beni bekler evde, hiçbir şey kalmadı elde. Şansım iyi gitmiyor. Pazara, tavuk götürüyorum çalıyorlar, ekin biçiyorum aşırıyorlar, şaşırdım kaldım.

Nur yüzlü ihtiyar, şöyle konuşmuş, "Bundan sonra şunu yapacaksın toy oğlan. İki tavuğunuzdan beyaz başlı olana ayda bir kere 'Beyaz başlı

tavuk, altın yumurtla artık' de. Yalnız, bu sırrı kimseye söyleme, bir de anan bilsin.”

Teşekkür etmiş ve evine gitmiş Keloğlan.

Anasını daha kim durdurur, kim sakinleştirebilir? Küplere binen kadın, “Vah benim aptal oğlum vah... Sen hiç akıllanmayacak mısın “ demiş.

Eline geçirdiği bir odunla Keloğlan'ı kovalamaya başlamış, Keloğlan kaçmış, anası kovalamış, evin etrafını tamamen dönmüşler. Çok yorulmuş anası ve soluksuz düşmüş evin kapısına.

Keloğlan, bir yandan da şöyle konuşmuş, “Vurup durma bana ana, yakında altın vereceğim sana, şimdi inanmayacaksın belki de, lakin göreceksin gelecek ay geldiğinde”...

Bu sözler kadını hiç tatmin etmemiş: “Hadi oradan, beni bir de kandırmaya utanmıyor musun?”

Keloğlan, ne dediyse de inandıramamış. Nur yüzlü ihtiyarla olan konuşmasını da anlatmış ama anası, “Bu bir masal”, demiş. Neyse ağzım burnum derken, gelecek ay olmuş.

Keloğlan'ın neşesi yerine gelmiş. Kümesin önüne varmış, beyaz başı, tavuğu yakalamış. “Beyaz başlı tavuk, altın yumurtla artık”, demiş. Beyaz başlı tavuk, birkaç kere gıdaklamış ve on altın yumurtlamış. Anasının gözleri fal taşı gibi açılmış, rüyalarda gezindiğini sanmış. Hep saflığından dolayı, işleri iyi göremeyen Keloğlan'ı alıp kollarının arasına, öpüp sevmiş, sonra da şöyle demiş:

“Oy anasının akıllı oğlancığı, öpsün seni anacığın. Artık fakirlik bitti. Yalnız bunu kimseye söyleme, boş boğazlık etme”.

Sonra pazara koşmuş Keloğlan, istediği kadar yiyecek alıp dönmüş köyüne. Bir sonraki ay gelmiş. Beyaz başlı tavuk yine on altın yumurtlamış. Böyle birkaç sene bolluk içinde yaşamışlar. Köyde İskender adında bir adam varmış. Çekemezsin, hasedin tekiymiş. Her nasılsa beyaz başlı tavuğun ayda bir kere altın yumurtladığını öğrenmiş.

Birçok yöntem denemiş, utanmamış, sıkılmamış, tavuğu aşırmaq için çok uğraşmış, Fakat becerememiş. Ya tavuk gıdaklamış, ya kocakarı

birdenbire evin önüne çıkmış veya Keloğlanla karşılaşmış... Olmamış işte. Düşünmüş taşınmış, Keloğlan'ı kandırmaya karar vermiş. Günlerce Keloğlan'ı takip etmiş, en uygun yerde yakalamış:

“Keloğlan, sana bir şey söylemek istiyorum”, demiş.

“Allah Allah, demiş Keloğlan, senin benimle ne işin ola ki İskender Emmi hayrola”...

“Bir tavuğa ihtiyacım var”, diye belirtmiş isteğini. Keloğlan'ın çok tuhafına gitmiş, gülmüş de. “Memlekette tavuk mu kalmadı emmi, var git işi ne hele”, diyerek bir de çıkmış adama Keloğlan. Hemen ne cevap vereceğini düşünmüş İskender. Bulmuş da:

— Beyaz başlı tavuklara bayılırım. O da sadece sende var.

“Yani benim beyaz başlı tavuğumu mu istiyorsun?”

İskender, “Bedava istemiyorum, alacaksın paranı, vereceksin beyaz başlı tavuğumu” demiş.

“Bende satılık tavuk yok”, diye direnmiş Keloğlan. “Çok büyük para vereceğim Keloğlan. Ananla yıllarca bolluk içinde yaşayacağınız kadar büyük para. Hadi, yeter artık, daha da naz etme, kelini öpeyim, gözünü seveyim, beyaz başlı tavuğu göreyim” diye direktmiş İskender.

Fakat Keloğlan'ın hoşuna gitmiş, çok para lafı. Bayağı meraklanmış, hem de sormuş, “Para, çok para dediğin ne kadar İskender Emmi? Uzatmayalım, pazarlık yapmışlar, bir tavuk fiyatınının 400 katı para karşılığı, Keloğlan, beyaz başlı tavuğu anasından gizli olarak adama vermiş. Birkaç gündür beyaz başlı tavuğu göremeyen Keloğlan'ın anası, feryadı basmış. Oraya bakmış bulamamış, buraya bakmış görememiş, siniri tepesine çıkmış.

“Ah Keloğlan, vah Keloğlan, kara günler kapıda oğlan, beyaz başlı tavuk nerede? Acaba tilki mi kapıp götürdü? Keloğlan gerçeği söylemiş. “Oldu bir kere ana”, demiş. Sattım bir kere. Hem de 400 tavuk parası aldım. Belini tuta tuta bir sopa kapmış yaşlı kadın, Keloğlan'ın peşine düşmüş. Ahıra girmiş Keloğlan, ardından anası. Dört dönmüşler. Kadının ferisi kesilmiş, sopayı bırakmış. Olduğu yere devrilmiş. Keloğlan, anasına çok

acımış, İskender Emmisine gıcık kapmış, o hırsıyla evden kaçmış, gide gide köy dışına çıkmış. İçli içli ağlamış... Derken, Nur Dede, karşısına çıkmış.

“Ah toy evladım, ne var yine? Nedendir böyle içli içli dertlenişin? Dök derdini bana, bir çözüm bulayım sana”.

Dökmüş içini Nur Dede’ye, “Şansım bir türlü yüzüme gülmüyor Nur Dede. Anam ağlıyor evde, bakamaz oldum yüzüne. Kendime değil, yaşlı anama acıyorum, yaptım bir kere hata, binip gideceğim buralardan yağız bir ata”. Çok acımış Keloğlan’a Nur Dede. “Anan için bir yol daha göstereceğim sana. Sizin evin aşağısında, bir su gözesi var. Çok şifalı bir sudur, haberin ola. İnce (verem) ve taun (veba) hastalığına çok iyi gelir. Su satarak anana bakarsın. Yalnız, bu kere akıllı ol, kimseye bahsetme.”

Böyle demiş adam ve bir anda kaybolmuş. Keloğlan, koşa koşa eve gelmiş. “Ana, kurban ana, bir müjdem var sana. Oralı olmamış anası.

“Yine canımı sıkma be Keloğlan. Senin müjden den ne olur? Bu saflık sende olduktan sonra, ne desen boş...”

Keloğlan, “Öyle deme ana, bu sefer kimseye söylemeyeceğim” demiş. Anası, “Neymiş? Hadi gevezelik etme de söyle şu müjde dediğin şeyi”.

Başlamış anlatmaya oğlu. “Bizim şu aşağıda bir su gözesi var ya ana, işte o su çok şifalıymış, ince hastalık ve tauna iyi gelirmiş. Kova kova satacağım, evimizi istediğin yiyeceklerle dolduracağım.

Kadının hoşuna gitmiş:

“Bu kere olsun ağzını sıkı tut. Hadi bekleme, ilk siftahını bu gün yap. eşeği ahırdan çıkar, güğümleri doldur kovalarla pazarda sat.

Keloğlan, eşeğinin yuları elinde, inmiş suyun gözüne. Kapları doldurmuş, yürümüş gitmiş pazara. Herkes kendisine gülermiş. “Bu aptal çocuğun yapmadığı iş bir bu kaldıydı”, demişler. Keloğlan, tellal gibi başlamış bağırma: “Duyduk duymadık demeyin, Keloğlan suyunu deneyin, toundan, inceden kurtulun!”

Halk bir anda başına toplanmış. Biri sataşmış, “Kimi kandırıyorsun sen? Hiç su satılır mı? Nerede görülmüş bu?”

Keloğlan, adamı duymamış bile, ilan etmeye devam etmiş. Kasaba'nın Kadısı oradan geçermiş, Keloğlan'ın nidasını duyunca, yanına yaklaşıp demiş ki, "Halkı kandırmaktan dolayı, seni cezalandırırım Keloğlan. Hadi, pılını pırtını topla ve köyüne dön. Keloğlan, "Denemesi bedava Kadı Efendi", demiş. "İstersen, bir tas iç".

Ahalinin gözleri, ikisinin de üzerindeymiş. Bakalım bu işin sonu nereye varacakmış?

Kadı: "Yok yahu" demiş, "önce sen iç bakalım, hem ben göreyim, hem de ahali. Ne bilelim, belki zehirli su satacaksın. Hadi dikle tası kafana".

Kadı madı dinlememiş Keloğlan, patavatsızca karşılık vermiş. "Oldu mu Kadı Efendi. Biz, insanları kandıracak kadar kötü müyüz? Hem ben, ne inceden, ne de taundan şikayetçiyim. Ne diye içeyim ki?".

Herkes kıkır kıkır gülerken, Kadının tepesi atmış, "Böyle ağzına geldiği gibi konuşma Keloğlan. Bana edebinle konuş. Kim söyledi sana bu suyun şifalı olduğunu? Kendin hekim misin? Aklın bu işlere ermez senin. Bu insanların sağlığı da benden sorulur".

Sonra seni hapse atarım bak.

Saf oğlanın saflığı gitmiş, aksiliği gelmiş üstüne. "Peki, sen doktor musun Kadı Efendi" diye söylenmeye devam etmiş. "Nereden biliyorsun bu suyun hastalıklara iyi gelmediğini. iftira atma bana, beddua ederim sana".

Kadı, kadılığını gösterip demiş ki, "Bu dediğin doğrudur. Öyle ya, ben hekim değilim. En iyisi ince veya taundan mustarip birini bulup ona içirelim suyu."

Olacak ya, hemen bir ince (verem) hastası öne çıkmış. "Verin bana bir tas su" demiş. "Verin de içeyim".

Ölmüş koyun kurttan korkar mı? Ahali, daha bir merak girdabına girmiş. Hasta olan bir kadıymış. Bir de yalvarmış. Keloğlan, bir tas suyu içirmiş kadına. Bir dikleyişte suyu içmiş. Birdenbire öyle bir iştaha gelmiş ki, hemen bir şeyler yemek istemiş. Bu nedenle, şöyle konuşmuş: "Bana somun somun ekme getirin. Karnım aç, çok aç. Hepsini yiyeceğim, hepsini".

Biri koşmuş fırına bir çuval dolusu somun ekme alıp hemen dönmüş, hasta kadın, bir anda dört somu nu yemiş. Bir tas su daha içmiş, dört somun daha indirmiş midesine.

Bir anda, kadının yüzü canlanmış, sanki verem den eser kalmamış. Herkes, Keloğlan'a hayran hayran bakarmış. Şöyle şeyler konuşurlarmış:

“Ummadığın taş, baş yarar. Keloğlanı gördünüz mü? Meğer ne marifetleri varmış. Yaşlı bir kadının kel kafalı oğlu deyip gülerdik, ama meğer neymiş be”.

Ahali, şimdi Kadı'nın ne diyeceğini merak edermiş. Gayet memnun ve rahat bir sesle: “Seni hepimiz adına kutluyoruz Keloğlan” demiş Kadı. “Büyük bir hizmet yapacaksın artık. Bütün memleketlerde nam yapacaksın. Hem bütün bunlardan başka, büyük sevap alacaksın. Bütün ahali senden su alabilir. Hadi kolay gelsin” demiş ve gitmiş.

Suyun tamamını satan Keloğlan, eşeğini yiyeceklerle yüklemiş dönmüş köyüne. Yolda pek neşeli olduğunu gören köylüler, takılmışlar. “Hayrola Keloğlan. Suyu ne yaptın? Keloğlan, “Döktüm”, demiş, “kızdım döktüm”.

Fakat eşeğin sırtında bir sürü yiyecek olduğu için, birisi ciddi ciddi öğrenmek istemiş, gerçeği ve sormuş: “Bizimle kafa bulma Keloğlan, peki bunca yiyeceği neyle aldın?”

“Şimdi ben ne söylesem, bana inanmayacaksınız. Ne diye konuşayım?”

“Yahu, ağzın mı eskir, söylesen” demiş bir baş kası. “Gidin pazara, görürsünüz satmış mıyım, satmamış mıyım suyu” dedikten sonra, türkü çağıra çağıra devam etmiş yoluna.

Annesi, suyu satıp bir eşek yükü yiyeceklerle gelen oğlunu görünce, mutluluk gözyaşları dökmüş. Düş gördüğünü sanmış. Oğluna sarılıp öpüp koklamış. Dualar etmiş. Günlerden beri ocakta yemek pişmezmiş. Bu yüz den pek kederliymiş kadıncağız. Hemen, hasta haline bile aldirmeden yemek pişirmiş. Böyle bir zamanlar geçmiş aradan. Kıskaç ve ahlsaksız adam İskender, bu kez şifalı suya dikmiş gözünü. Keloğlan'ı yalnız bir

verde durdurup, “Suyu bana satar mısın” diye sormuş. Fakat bu sefer, anasının da Nur Dede’nin de sözlerini unutmamış Keloğlan içten pazarlıklı olarak şöyle cevap vermiş: “Bu kere ki pazarlığımız kolay olmayacak, ama anlaşabilirsek, suyu satmayı düşünebilirim”.

Keyifli bir kahkaha patlatmış İskender. İnanamamış duyduklarına. Şöyle demiş: “Hey be Keloğlan, aslansın sen, dünyalarda bir tanesin. Borcumu söyle, anlaşmayı yapalım”.

Keloğlan, ciddi ciddi demiş ki, “iki deve yükü altın getir, suyu göze-siyle, kaynağıyla birlikte al”.

İskender şok olmuş, sanki gözleri donmuş. Ağzını burnunu eğip bükmüş: “Bana bak”, diye bağırarak Keloğlan’a. “O kadar altını, ben değil padişahlar bile zor bulur.”

“Sen bilirsin öyleyse İskender Emmi. Madem paran yok, öyleyse tabanları yağla da çek git” diye, sanki dalgasını geçmiş Keloğlan.

Sinirinden deliye dönen İskender: “Ben sana gösteririm”, deyip uzaklaşmış. Aynıını anlatmış anasına Keloğlan. Yaşlı kadın İskender’i çok iyi tanımış. Bundan sonra, su gözesini her akşam beklemesini tembihlemiş, oğluna.

O günden sonra, Keloğlan, her gece suyun göze sini beklemeye başlamış. İlk zamanlar, kimseler gelip gitmemiş. Ama bir akşam, İskender, usul usul suyun gözesi ne doğru yaklaşırken Keloğlan, dikkatle kendisine bakarmış. Hemen tanımış tabii Keloğlan bu kıskanç adamı? Şimdilik dokunmamayı yeğlemiş. Belki bir iki kez gelir, su alıp gider ve bir daha da gelmek istemez diye düşünmüş.

Hakikaten, İskender, yanında getirdiği su kaplarını doldurmuş, bir tas su içmiş ve geldiği gibi sessizce dönüp gitmiş...

Anası ikide bir herhangi bir durum, bir tehlike olup olmadığını sorunca, “Ben varken evvel Allah, kimse yaşanamaz, şifalı suya ana” der, kahramanlık edalarına bürünürmüş ama, artık, bundan sonra böyle demesi pek mümkün olmamış.

Çünkü İskender bir hainlik daha yapmış. Rengi öteki normal sulara benzemediği için şifalı sudan doldurduğu kapların içine, bayıltan otunun tohumundan atmış.

Köyün kapılarını tek tek dolaşarak, suyun çok kötü olduğunu, içildiğinde bayılttığını ve bir hafta boyunca tesirinin geçmediğini söylemiş. Bir de yanında taşıdığı o şifalı suyu göstererek, “İşte insanlara şifalı diye sattığı suyun aslı. Varsa cesareti olan buyursun içsin”, diyerek, ne kadar doğru söylediğini güya ortaya koymuş.

Kim cesaret edebilir ki, böyle bayıltıcı bir tesiri olduğu söylenen suyu içmeye? Hileci İskender bir taktik daha bulmuş. Hemen bir köpek bulup getirmiş. Suyu içen köpek, saniyesinde bayılıp devrilmiş. Bunu gören köylüler, insanlara büyük bir iyilik yapmış olmak için, çıkmışlar civar mahalle ve köylere, tek tek uyarılmışlar insanları. “Keloğlan’ın sattığı suyu sakın içmeyin. Yoksa bayılırsınız. Bir hafta kendinize gelemezsiniz, belki de ölürsünüz. Aman ha, dostlar, köylüler, aman”.

Oldukça kurnaz olan İskender, bununla da kalmamış, gitmiş, şifalı sudan epey almış ve halka şunu ilan etmiş: “Ey ahali! Duyduk duymadık demeyin, İskender suyu için. Şifayı görün”.

Halk, yine şüphe içindeymiş.

Bunu gören İskender şişine şişine, kendisinden gayet emin bir vaziyette bir kova suyu o kocaman mide sine akıtmış.

Tabii, halk, daha durur mu? Kovalarla, kazanlarla su almışlar İskender’den. Bizim saf Keloğlan ise, kalakalmış orta yerde. Kimseye laf anlatamamış.

Anası: “Bundan sonra, daha dikkatli ol oğlum, nasıl oluyor da sen bu adamı göremiyorsun, aklım almıyor. Ah, gençliğim olaydı da, o İskender denen kurnaz tilkiyi tepeleyeydim” diyerek, üzüntüsünü belirtmiş.

Olaya çok sinirlenen Keloğlan, bu adama hak ettiği dersi vermenin zamanı geldiğine inanmış ve bir yol yöntem aramış.

Hırsından deliye dönmüş.

Nihayet, kurnazca bir plan gelmiş aklına ve he men uygulamış. Başka bir yerden aldığı birkaç kova suyun içine zehir koyan Keloğlan,

şifalı, suyun yanına koymuş kovaları. Şifalı suyun ağzını da kocaman bir taşla örtmüş ve yakınlarda bir yere gizlenmiş.

Az sonra, İskender gelmiş. Birden şaşırılmış, üzülmüş de kahrolmuş. Zaten çok susamışmış. Hemen kovalardan birini ağzına diklemiş. içmiş epey. Ama, bir şeyler olmuş ve yere yıkılmış. Bir daha da kalkamamış.

Keloğlan, adamın ölüp ölmediğini adamakıllı anlamak için gelmiş başucuna, bakmış ki, ölüp gitmiş. “Oooh, demiş, hak ettiğin cezayı buldun “.

Keyifli keyifli evine dönmüş. Anası sormuş: “Niye hemen geldin Keloğlan?”

“İşini bitirdim ana” diye konuşmuş Keloğlan.

“Kimin işini Keloğlan, sen nelerden söz ediyorsun?”

“O alçak adam kendi tuzağına kendi düştü, zehirli sudan içti ana”.

“Hemen saklan oğlum”, demiş anası, “seni gelip bulurlar sonra”.

Keloğlan: “Kim bilecek ana” demiş, “boş ver sen, nasıl olsa benim suyumun zehirli olduğunu söylemiyor muydu? Kör mü gözü, içmeseymiş der insanlar...”

Neyse...

Kara haber, yerde durmazmış.

İskender’in, Keloğlan Suyu içerek zehirlenip öldüğü haberi, bütün civar köylerde ve kasabada duyulmuş. Bütün halk şaşırılmış, “ucuz kurtulduk” diye söylenmiş herkes. Bu olay, Kadı’ya kadar ulaşmış. Zaten, bir sürü şikâyet gelmiş. Hemen tutup sorgusuz sualsiz hapse atmış Keloğlan’ı.

Dünyadaki tek varlığı Keloğlan’ının hapse atılmasından sonra, hayli üzülen yaşlı kadın, işin peşini bırakmamış. Öyle etmiş, böyle yapmış, çıkmış Kadı’nın huzuruna. Ama büyük bir azar işitmiş Kadı’dan:

“Hem suçlu, hem güçlü pozu yapma be kadın bana. Senin oğlun katil katil. İdamı gerekir ama yaşı kurtarmıyor. Hadi çekil git, mahkemeyi de boşu boşuna işgal etme”.

Kadın, oturmuş olduğu yere, başlamış hüngür hüngür ağlamaya.

Kadı, başına bir iş olmaktan korkmuş:

“Söyle, diye bağırmiş, söyle be ihtiyar kadın, ne söyleyeceksen”.

Haklı olduğundan adı kadar emin bulunan kadın çağız, şunları söylemiş: “Suçsuz benim oğlum, karıncayı bile öldüremez o. Çıkart ne olur Kadı Efendi oğlum hapisten, yoksa atarım kendimi şu merdivenden...”

Öfkesi katlanmış Kadı'nın:” Be hey kadın! Suçu sabittir Keloğlanın. Cezası hapistir zehirli su satanın. Var git işine”.

Kadın, kararlı kararlı söylenmiş: “İsterseniz suyu kontrol ettirin Kadı Efendi. Ben ve oğlum, her gün o sudan içtik, niye zehirlenmedik. Yalan mı söylüyorsunuz sana? Hadi, artık acı bana, yol ver, çıksın Keloğlan’a”.

Kadı, kadının bu sözlerinden sonra biraz düşünmüş:

“Akla uygundur bu dediğin ihtiyar kadın. Suyu kontrol ettireceğim. Eğer zehirli çıkarsa, oğlunu idam ettireceğim gibi, seni de zindanlarda çürüteceğim, haberin olsun”.

Yaşlı kadın: “Boynum kıldan incedir Kadı Efendi” diye konuşmuş.

Kadı, hemen bir su uzmanı bulmuş, suyu yerinde kontrol ettirmiş.

Uzman: “Kadı Efendi, demiş, su gayet sağlıklı ve hem de şifalıdır. Kim söylemişse yalan söylemiştir, raporu bu dur”.

Kadı, daha fazla ve daha derin bir araştırma yapmadan Keloğlan'ı hapse attığı için çok üzülmüş. Bir emirle, Keloğlan'ı hapisten salıvermiş. Bir de tellal çıkartıp bağirttirmiş: “Ey ahali, duyduk duymadık demeyin, Keloğlan, hapisten çıkarılmıştır. Suyunun sağlıklı ve dahi şifalı olduğu anlaşılmıştır. Veremliler, vebalılar, koşun, Keloğlan'ın şifalı suyunu bulun!”

Bu haber üzerine çok mutlu olan anası, sevinç gözyaşları dökmüş. Allah'a, bu beladan kurtardığı için şükürler etmiş.

O günden sonra Keloğlan'ın müşterisi o kadar çoğalmış ki, paraları ne yapacaklarını şaşırmış.

Artık, parası olmayanlara bedava su dağıtmaya başlamış. Böylece, hak yerini bulmuş. Keloğlan ile anası, çok mutlu olmuş ve bolluk bir hayat sürmüştü.

Darısı mı? İsteyenlerin başına.

KELOĞLAN SARAYDA

Ben ben iken, deve tellal, köpek hamal iken, leylek muhtar, kedi berber iken, kurbağa tüccar, sıçan berber iken, yılan urgan, hırka yorgan iken, babam beş yaşında, ben on beşimde iken, ben babanım beşiğini tıngır mıngır sallar iken, keçiler koyunları kırpar, sivrisinek saz çalarken, ben su içer, develer elekten geçer iken, tilki haklı ile haksız seçer, ben de o sırada arpa biçer iken, eşek mihmandar, tavşan ile kaz hükümdar iken bir varmış bir yokmuş...

Evvel zamanda bir padişahın bir kızı varmış. Bu kız on dört on beş yaşlarında imiş. Günlerden bir gün has bahçede, havuz başında oturup gergef işlerken, parmağındaki yüzüğünü çıkarıp gergefin üzerine koyunca, öteden bir güvercin gelir, yüzüğü kaptığı gibi kaçır. Ama bu kız, güvercine bin can ile âşık olur. Ertesi gün, yine bahçede gergef işlerken, kolundan bileziğini çıkarıp gergefinin üzerine koyar. Güvercin tekrar gelir, bunu da kapıp kaçır. Kız artık bu güvercinin derdinden yemeden içmeden kesilir, gece gündüz hep bu güvercini düşünür.

Bir gün bahçeye çıkar, havuz başına gider, sırma işlemeli mendili gergeften söküp yanı başına kor, kendisi de havuzun kenarına oturur, acaba gelecek mi diye güvercini düşünmeye başlar. Tam o sırada güvercin ortaya çıkar, sırma işlemeli mendili kaptığı gibi kaçır. Kız ağlayarak oradan kalkıp köşke gelir, odasına çıkıp yatağına yatar, üzüntüden gözü dünyayı görmez.

Kızın dadısı onu bu halde görünce, “Aman sultanım, size ne oldu? Niçin böyle ağlarsınız?” der.

Kız da, “Dadıcığım, ben de bilmem ne oldum. Birkaç gündür üzerimde bir fenalık var, pek hastayım,” diyince, dadı, kızın bu halini padişaha bildirmeyi uygun bulur. Gidip kızın hasta olduğunu padişaha haber verir.

Padişah şaşırır, hocalar, hekimler çağırır, ama bunların hiç biri kızın derdinin ne olduğunu anlayamaz. Bunun üzerine padişahın veziri, “Ey padişahım, bu senin kızının hastalığına çare, hekim ile, hoca ile bulunmaz. Sen bir hamam yaptırmalısın. Herkes gelip parasız orada yıkanmalı, başından geçmiş olanları da anlatıp öyle gitmeli. Belki bu yolda kızının derdine bir çare bulunur,” diyince, padişah hemen emredip bir hamam yaptırır. Bu hamamda yıkanan her dertlinin derdine deva bulacağını halka duyurur.

Bunu işiten gelir, yıkanır paklanır, eğer bir dert sahibiyse derdinden kurtulur, başından geçmiş olanları anlatıp çıkar gider.

Keloğlanın biri de bunu işitir. Onun bir de kötürüm anası varmış. Anasına gelip, “Ana padişah bir hamam yaptırmış, kim gidip yıkanırsa iyileşiyormuş. Haydi, seni de götürüyüm,” der.

Bu işe pek akli yatmayan kadın, “Haydi oradan, ben sağımdan soluma dönemiyorum, oraya nasıl giderim?” derse de, keloğlan, “Ben seni arkama alıp götürürüm,” diyerek, anasını sırtına alır, yola çıkar.

Üç beş adım gittikten sonra, keloğlan, anasına, “Ana, sen biraz şurada otur, ben varıp bir su içeyim,” diyerek anasını bir konağın kapısı önüne oturtur. Öteye gider, beriye gider, içecek bir yudum su bulamayıp biraz daha gider, bakar ki bir horoz, arkasında bir kırba, çeşmeden su taşıyor, Keloğlan bunu görünce, “Acaba bu horoz suyu nereye götürüyor?” diye meraka kapılarak horozun arkasına düşer. Horoz önde, keloğlan arkada gide gide bir kale duvarının dibine gelirler. Keloğlan bakar ki, bu koca duvarın dibinde bir delik, horoz bu delikten içeri giriyor. Horoz girer de keloğlan girmez mi hiç? O da ne yapıp edip delikten geçer. Karşısında büyük bir saray görür, ama içinde hiç kimse yok. Başlar sarayı gezmeye. Geze geze büyük bir odaya gelir. “Elbet buranın bir sahibi vardır, şurada saklanıp oturayım,” diyerek oradaki dolabın içine girer, saklanır.

Demeye kalmaz, üç tane güvercin gelir. Bunlar silkinip üç kız olurlar. “Aman geç kalmışız. Neredeyse şahımız gelecek. Hemen yemeği hazırla-

yalım,” dedikten sonra, kimi ortalık süpürür, kimi sofrayı kurar, kimi de yemekleri taşır. Bu işleri bitirdikten sonra da odadan çıkıp giderler.

Yemekleri gören keloğlanın karnı fena halde acır. “Beni kim görecek? Haydi, şu yemeklerden biraz yiyeyim,” diyerek saklanmış olduğu dolaptan çıkar, sofranın başına gelir. Yemeklere doğru uzanırken eline öyle bir tokat iner ki, bunun nereden geldiğini anlayamaz, eli davul gibi şişer. Keloğlan neye uğradığını şaşırıp yemekten vazgeçer, korku içinde tekrar dolaba saklanır. Bir de akşam olur bakar ki, bir güvercin gelir, silkinince bir delikanlı oluverir.

Keloğlan saklandığı yerden delikanlıyı seyrederken, delikanlı da sofradaki yemekleri yer, karnını doyurur. Sonra kalkıp, orada duran bir çekmeceyi açar. Bu çekmeceden bir yüzük, bir bilezik, bir de sırma işlemeli mendil çıkarıp, “Ah Nigâr’ım, bu yüzüğü taktığın eller, bu bileziği taktığın kollar sağ mı?” diyerek ağlar, mendil ile gözyaşlarını siler. Vaktini böylece geçirir. Sonra yine bunları çekmecenin içine koyar, gidip yatağına yatar, uyur.

Keloğlan buradan kurtulmak için sabahı ipe çeker, ama vakit geçmek bilmez. Neyse, uzatmayalım, gün ağarır, delikanlı yine bir güvercin olup gider. Keloğlan da sarayda kimse kalmadığını anlayınca, tekrar o girdiği delikten çıkarak doğru annesinin yanına gelir. Kadıncağızı bıraktığı yerde iki gözü iki çeşme ağlar bir halde bulur. Anasının gönlünü alır, onu tekrar sırtına vurur, doğru hamama götürür. Bunlar bir güzel yıkanır. Kadın kötürümlükten, keloğlan da kellikten kurtulur. Tam hamamdan çıkacakları sırada, oradaki adamlar, “Gelin, başınızdaki geçmiş olan şeyleri anlatın da öyle gidin,” diyerek bunları alıp kızın yanına götürürler.

Keloğlan kızın yanına oturup da bir gün önce başından geçmiş olanları ona anlatınca, kız, “Aman kardeşim, beni o güvercinin bulunduğu saraya götüreceksen, ben de sana bu hamamı bağışlarım,” der demez, keloğlan kızını alıp saraya götürür. Bunlar horozun geçtiği duvardaki delikten geçip sarayın bahçesine, oradan da içine girerler. Keloğlan bir gece önce sabahladığı dolaba kızını sokar, ona burada beklemesini söyleyip gider.

Akşam olunca, o üç güvercin yine gelir. Bunlar silkinip üç kız olurlar, yine, “Şehzademiz şimdi gelir,” diyerek etrafı temizlerler, yemek hazırlarlar.

Demeye kalmaz, kızın yüzüğünü, bileziğini, gergef indeki sırma işlemeli mendilini kapıp kaçan güvercin odadan içeriye girer; bir silkinir, ayın on dördü gibi bir delikanlı oluverir. Oturup yemeğini yedikten sonra yine o çekmeceyi açar, yüzüğü, bileziği, mendil çıkarıp, “Ah Nigâr’ım, bu yüzüğü, bu bileziği takan eller, kollar sağ mı, bilmeni senin yüzünü bir daha görebilecek miyim?” diyerek, mendil ile gözyaşlarını sile sile ağlamaya başlar.

Kız bunu görünce saklandığı dolaptan çıkar, delikanlının yanına gelir. Hayali ile yaşadığı sevgilisini yanında gören delikanlı gözlerine inanamaz, “Aman Nigâr’ım, sen buraya nasıl geldin?” diye sorar.

Kız olup bitenleri anlatınca, delikanlı da, “Ey sevdiğim, doğduğumun üçüncü günü periler beni çalıp buraya getirdiler, beni kendilerine padişah yaptılar. Şimdi onlar benim yanımdan hiç ayrılmazlar. Yalnız günde iki saat giderler, ben de o vakit yalnız kalırım. Sen bu sarayda istediğin gibi gez, dolaş, hiç korkma, ama akşam olunca kendini gizle. Eğer bu periler seni görecektir olurlarsa, ikimizi de öldürürler. Ben yarın iki saat boş kaldığım vakit gelip seni anamın konağına götürürüm, ama benim anam bir parça merhametsizdir, dadım ise çok iyi yüreklidir. Onlar beni hiç tanımazlar. Ben seni konağın kapısında bırakırım. Sen de kapıyı çalar, ‘sokakta kaldım, Bahtiyar beyin başı için beni içeri alın’ diye yalvarırsın. Elbet seni içeri alırlar, ben de her gün gelip senin odanın penceresine konar, seni görürüm,” der.

Delikanlının dediği gibi, kız ertesi gün gidip konağın kapısını çalar. Dadı kapıyı açıp da kızı görünce, gider, delikanlının anasına haber verir. O da, “Kim bilir, kimin nesidir?” diyerek kızın eve girmesine razı olmaz. Ama delikanlının dadısı kızın yalvarmasına dayanamaz, hanımdan gizli onu içeriye alır, bir odaya saklar.

Sabah olunca, delikanlı pencerenin önüne gelip, “Nigar’ım,” diye kıza seslenir. Dadı bunu işitince doğru hanımın yanına gider, kendisinden habersiz kızı içeri almış olduğunu, Bahtiyar beyin gece onunla pencerenin önünde konuştuğunu söyler. Ama delikanlının annesi ona inanmaz. Bunu kendi gözüyle görüp, kulağıyla işitmek ister, ertesi sabahı bekler.

Sabahleyin gider, kızın oturduğu odanın kapısına yakın bir yere gizlenir. Demeye kalmaz, Bahtiyar bey güvercin kılığında gelip pencereye konar, kızla konuşmaya başlar. Delikanlının annesi o vakit dadının doğru söylemiş olduğunu, Bahtiyar beyin de bu kızı gerçekten sevdiğini anlayıp odaya girer, kızın gönlünü alır, hatırını sorar.

Bahtiyar bey uçup gittikten sonra bunlar. Bahtiyar beyi perilerin elinden kurtarmanın çarelerini arayıp, bahçedeki servi ağacım zehirli iğnelerle donatırlar.

Ertesi gün Bahtiyar Bey tekrar pencereye gelir, silkinir, yiğit bir delikanlı olur, kızla konuşmaya başlar. Kız da vakit kazanmak için lafı uzattıkça uzatır, ona iki saati geçirtir.

Delikanlının hâlâ dönmediğini gören periler toplanırlar, Bahtiyar beyi gözetlemek için bahçedeki servi ağacına konarlar, ama zehirli iğnelere değdikçe birer ikişer ağacın dibine dökülürler.

Delikanlı, akılı başına gelip de vaktin geçmiş olduğunu anlayınca, "Aman sultanım, ben ne yaptım? Periler şimdi gelecek olurlarsa ikimizi de öldürürler," diyerek telâşlanırken, bir de servinin altına bakar ki bütün periler ölmüş. Sevincinden ne yapacağım şaşırın delikanlı, "Sultanını, sen beni bunların elinden kurtardın!" diyerek kızın boynuna sarılır.

Delikanlının anası ile dadısı odaya girip bunları sevinç içinde kucaklaşırken bulurlar. Yıllarca özlemini çektiği evlâdına kavuşan delikanlının annesi ağlasın mı, gülsün mü bilemez, ne edeceğini şaşırır, hem oğlunu, hem de bu kızı sevgi ile bağrına basar. Ondan sonra da kırk gün kırk gece düğün yapıp, ölünceye kadar hep bir arada yemişler içmişler, sefa sürmüşler, muratlarına ermişler, mangala kömür, bizlere ömür demişler...

Gökten üç elma düşmüş, tavuklar başına üşüşmüş, hepsini yemişler, hakka şükür demişler, onlar murada ermişler, biz de erelim demişler...

KELOĞLAN MASALLARI

MACUN

Zamanın birinde bir keloğlan varmış. Bir de onun kocakarı anası varmış. Kocakarı bu oğlanı hangi işe verirse versin çalışmazmış. Bu Keloğlan bir gün padişahın kızını görür, âşık olur. Anasına gelir, “Ana, git bana padişahın kızını iste,” der.

Anası da, “Oğlum senin beş kuruşun yok. Hem de bir işte çalışmazsın. Senin gibi kele padişah kızını verir mi?” der.

O da, “Elbet verecek. Sen git, hemen iste,” der.

Kadın başa çıkamaz, ne yapsın, kalkar saraya gider. Padişaha varıp, “Aman efendim, benim bir oğlum var, her gün beni dövüyor, sizin kızınızı isterim diyor. Ben de artık dayaktan usandım. Beni ister öldür, ister as, ne yaparsan yap,” der.

Padişah da, “Git, oğlunu bana getir,” der.

Kocakarı evine gelir. Keloğlan, “Ne yaptın?” diye sorunca, “Padişah seni istiyor,” der.

Keloğlan doğru padişaha gider. Padişah bakar ki, bir keloğlan. “Ben buna kızımı nasıl vereyim?” diye, oğlanı başından savmak için, “ben sana kızımı veririm, ama dünyada ne kadar kuş varsa onları bana getirmelisin. Ondan sonra kızımı sana veririm,” der.

Keloğlan saraydan çıkar, düşünür taşınır. “Şimdi ben bu kuşları nerede bulacağım? Ben bu isi yapamam. Sonra padişah da beni öldürür.

Kaçıp kurtulayım der,” kendi kendine, başını alır gider.

Epeyce bir yol gider. Günlerden bir gün kırdı giderken bir dervişe rast gelir.

Derviş, “Oğlum, nereye gidiyorsun?” diyince, Keloğlan başına geleni anlatır. Derviş ona, “Haydi, filân yere git, orada büyük bir servi ağacı var, orada otur, ne kadar kuş varsa o serviye konarlar. Sen de ‘macun’ de, onların hepsi o ağaçta kalırlar. Onları topla padişaha götür,” diyince, keloğlan, doğru dervişin söylediği servinin dibine gider. Ne kadar kuş varsa gelip serviye konar. Keloğlan bunları görünce, “macun” der, kuşlar ağaçta kalır. Sonra hepsini toplayıp doğru padişaha götürür. Padişah bakar ki, keloğlan dediğini yaptı, o vakit keloğlana, “Haydi, şu başının kelini iyi et, yine evvelki gibi başında saç bitsin, ondan sonra gel sana kızımı vereyim,” der. Keloğlan saraydan çıkıp evine gelir. Birkaç gün evinde oturur, O ne yapayım diye düşünürken, padişah da kızını vezirinin oğluna nişanlar.

Keloğlan bundan sonra gelmez deyip düğün yapar. Keloğlan düğün olduğunu duyunca hemen saraya gider. Padişahın kızı vezirin oğlu ile evlendiği gece o da sarayın tavan arasına çıkıp saklanır. Onlar yattıkları zaman, keloğlan “macun” deyince ikisi birden yatağa yapışıp kalırlar. Sabah olur. Bakarlar ki, gelin ile güvey odadan çıkmıyorlar. Saat dörde beşe gelir. Bunlarda hiç kalkmak filân yok. Beriki gelir, kapının deliğinden bakayım derken, keloğlan “macun” deyince o da kapıya yapışır. Bunu görüp, acaba ne oldu diye yanma gelen, Keloğlan “macun” dedikçe yapışır kalır. En sonunda, sarayın içinde kim varsa, birer birer hepsi kapı önüne geldikçe yapışır kalırlar. Padişah bunları görüp, “acep bu nedir? Bu nasıl iş?” diye, meraklanır.

Bir iki adam çağırıp, “Bunu ne yapacağız? Haydi, filân yerde bir hoca vardır, gidin gelsin, şunun çaresini bulsun,” diyerek gönderdiği adamlar sokakta giderlerken bir kasap dükkânına varırlar. Şuradan biraz et alalım diye dükkâna girerler. Kasaba, “Şu etten bize biraz ver,” diye eti tutarlar. Kasap da, “Şundan mı bundan mı?” diye diye etleri tutup gösterirken, keloğlan, “macun” deyince hepsi etlere yapışır kalırlar.

Padişah bekler, bekler. Bunlar nerede kaldılar diye canı sıkılır. “Bari ben gideyim.” der sokağa çıkar. Giderken bakar ki. Kasap dükkânında,

yolladığı adamlar etlere yapışmış duruyorlar. Padişah bunlara, “Ben sizi nereye yolladım, siz burada ne geziyorsunuz?” diyince, onlar da, “biz gidiyorduk, ama biraz et almak istedik. Bilmem ne oldu buraya yapıştık kaldık,” derler.

Padişah, “Aman ya rabbim, bu nasıl istir?” diye kalkar, doğru hocanın evine gider.

Hoca, padişaha der ki, “Efendim, sizin kızınızı bir keloğlan istemiş, siz de vermemişsiniz o da size bu işleri yapmış.”

Padişah, “Aman hoca, bunun çaresi nedir?” diye sorar.

Hoca da, “Bunun tek çaresi kızınızı keloğlana vermenizdir. Yoksa bundan kurtulamazsınız,” der. Padişah sarayına gelir. Keloğlanı bulmaları için adamlar yollar. Keloğlan bunu işitince, doğru evine gidip oturur. Padişahın yolladığı adamlar, şurası burası diye keloğlanın evine gelirler. Keloğlan adamların geldiğini görünce, anasına, “beni sorarlarsa, ‘burada yok. Uzun zamandan beri kayboldu’ de. ‘Aman onu nerede buluruz’ diye sorarlarsa, ‘bana şu kadar altın verin, bir kere ben arayım, bulursam size getiririm’ de,” diye tembihler.

O arada adamlar kapıyı çalar. Kocakarı kapıyı acar. Onlar da, “Keloğlan burada mı?” diye sorarlar. Kocakarı da, “Burada yok. Çok vakitten beri eve barka gelmedi,” der. Onlar da,

“Aman nine, onu nerede buluruz? Onu padişah istiyor, kızını verecek;” derler.

Kocakarı “Oğullar, bilmem ki nereye gitti. Eğer bana bin altın verirseniz, ben de gidip arar bulurum,” der.

Adamlar, “Aman nineciğim, sen git bul da, biz sana daha çok altın veririz,” diyip, bin altını kocakarıya verirler.

Bir iki gün sonra keloğlan saraya gider, padişahın karşısına çıkar. Padişah, keloğlanı görünce, “Aman oğlum, nerelerdesin sen? Ben seni bu vakte kadar bekledim, gelmedin, neredeydin?” der. Padişah vezirini çağırır. Keloğlana kızını nikâh eder. O da yapıştırdığı adamları, “çözül macun” der, yapıştıkları yerden kurtarır.

KELOĞLAN MASALLARI

Vezirin oğlu yataktan kurtulduğu gibi, arkasına bakmadan kaar, arkasından kimse yetişemez. Onlar da evlenip hayatlarının sonuna kadar mutlu mesut yaşarlar.

- SON -